

ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม
คำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

วิทยานิพนธ์

ของ

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กุมภาพันธ์ 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**EFFECTS OF SUPPLEMENTARY BOOKS FOR SPEAKING
DEVELOPMENT THROUGH RHYMED WORD SAYING
ACTIVITIES FOR KINDERGARTEN 2 STUDENTS**

Roipim Tippot

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Curriculum and Instruction**

February 2012

Copyright of Buriram Rajabhat University

2. คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7679

4. นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรไน
Buniatun Rajabhat University

TITLE	Effects of Supplementary Books for Speaking Development Through Rhymed Word Saying Activities for Kindergarten 2 Students		
AUTHOR	Roipim Tippot		
THESIS ADVISORS	Dr. Surachai Piyanukool		Major Advisor
	Assistant Professor Dr. Suthiap La-ongthong		Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to investigate the efficiency of the supplementary books for speaking development through rhymed words saying activities for kindergarten 2 students to meet the criteria set at 80/80 ; 2) to compare the students' speaking before and after using the supplementary books for speaking development through rhymed words saying activities ; 3) to find the effectiveness index of the supplementary books for speaking development through rhymed words saying activities for Kindergarten 2 students ; and 4) to study the students' satisfaction towards the supplementary book for speaking development through rhymed words saying activities. The samples were 27 kindergarten 2 students studying in the second semester of the academic year 2010 at Nong Bost School under Buriram Primary Educational Service Area Office 3, selected by simple random sampling technique. The instruments used in this study were : 1) 9 supplementary books for speaking behavior development through rhymed words saying activities ; 2) 27 learning activity form lesson plans with 2 hours per lesson ; 3) a 10-item pictorial speaking development evaluation ; and 4) a 10-item of 3-rating scale satisfaction questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were percentage mean, standard deviation, and the hypothesis was tested by using dependent samples t-test.

The findings were as follows:

1. The efficiency of the supplementary books for speaking development through rhymed words saying activities for kindergarten 2 students was 83.17/84.44.

2. The speaking ability of students after learning by using the supplementary books for speaking development through rhymed words saying activities for kindergarten 2 students was higher than before learning with statistical significant difference at .01 level.

3. The effectiveness index of the supplementary books for speaking development through rhymed words saying for kindergarten 2 students was 0.7679.

4. The students' satisfaction toward the supplementary books for speaking development through rhymed words saying activities for kindergarten 2 students as a whole was at high level.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ สิงหะพล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. สุรัชย์ ปิยานุกูล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนี นามสวัสดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือนางอุทัย เกศรา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน ไทยรัฐวิทยา 90 นายนิพล อินนอก ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านลุงม่วง และนายสมพูด เกตขจร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนางรองพิทยาคม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบและประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือ ทำให้ได้เครื่องมือในการวิจัย ที่มีคุณภาพ

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และขอขอบใจนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีล สมาธิ ปัญญา ตลอดจนทั้งสามี และบุตร ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	สมมติฐานของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	8
	พัฒนาการทางด้านการพูด	12
	พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย.....	20
	หนังสือเสริมประสบการณ์.....	27
	แผนการจัดประสบการณ์.....	39
	คำคล้องจอง	45
	ประสิทธิภาพ.....	48
	ดัชนีประสิทธิผล.....	50
	ความพึงพอใจ	53
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
	งานวิจัยในประเทศ.....	58
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล	78
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 86
ความมุ่งหมายของการวิจัย	86
สมมติฐานของการวิจัย	86
วิธีดำเนินการวิจัย	87
สรุปผลการวิจัย	87
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ.....	91
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	99

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	110
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	216
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	223

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการวิจัยแบบ The Single Group Pretest - Posttest Design	70
2 วันที่และกิจกรรมในการจัดประสบการณ์.....	71
3 ผลการประเมินด้านการพูดระหว่างจัดประสบการณ์ และผลการประเมิน หลังการจัดประสบการณ์.....	79
4 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2	81
5 คะแนนผลการทดสอบด้านการพูดก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือ เสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2	82
6 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่าง ก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อ พัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง	83
7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัด ประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัด กิจกรรมคำคล้องจอง.....	84
8 ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินพัฒนาการด้านทักษะ การพูดออกเสียง.....	102
9 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความพึงพอใจต่อการหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อ พัฒนาพฤติกรรมกรพูด	103
10 สรุปผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์	104
11 ผลการประเมินหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด.....	109

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทย เป็นภาษาประจำชาติที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่ายิ่ง อีกทั้งแสดงถึงความเป็นเอกราชของชาติไทย (วรรณิ โสมประยูร. 2537 : คำนำ) ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545 : 3) ที่กล่าวไว้ว่า ภาษาไทย เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงาน ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ใน การพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นกรมวิชาการ จึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ในหลักสูตร เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภาษาไทย มีความรู้ทักษะ และเจตคติที่ถูกต้องต่อภาษาไทย เพื่อนำมาพัฒนาตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 10) การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย จึงเป็นหน้าที่สำคัญของคนไทยทุกคน ภาษาไทย คือวัฒนธรรมทางปัญญาที่มีความงดงาม มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นปัจจัยที่สำคัญอันเป็นเครื่องมือพื้นฐานแห่งการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ ครู จึงควรสอนนักเรียนให้มองเห็นคุณค่า ความสำคัญ ให้มีความรู้ มีเจตคติที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่วัย และผู้เรียนควรมีทักษะในการใช้ภาษาไทยด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ความรู้ทางหลักภาษาจะเป็นพื้นฐานที่จะช่วยส่งเสริมให้รู้จักคิด รู้จักสังเกตภาษาของตนเองที่ใช้กันอยู่ในครอบครัว ในสังคม และในวงการอื่นทั่วประเทศ เปรียบเทียบภาษาที่ใช้กันอยู่เป็นประจำ และคิดโต้แย้งกันบ้างในฐานะเป็นเครื่องนำความสนุกสนานเชิงวิชาการ และเพิ่มความสนใจภาษาไทย จึงควรถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ดีที่จะทำให้คนใช้ภาษาไทยเข้าใจภาษาไทยมากขึ้น (กรมวิชาการ. 2545 : 4) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

จึงกำหนดเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้เกิดทักษะและเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งในช่วงที่เป็นเด็กปฐมวัยและในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 3)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่บ่งชี้อนาคตของชาติ ซึ่งนอกจากเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กทุก ๆ ด้านแล้วยังเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของเด็ก ทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นช่วยลดอัตราการซ้ำชั้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 1) เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ซึ่งเป็นวัยต่อเนื่องระหว่างบ้านและโรงเรียนเป็นช่วงของการพัฒนาบุคลิกภาพ นักการศึกษาพบว่าสติปัญญา ค่านิยม ทักษะคิด จริยธรรมและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับการปลูกฝังอย่างดียิ่งในช่วงนี้จะมีผลต่อพัฒนาการในระยะต่อไปเป็นอย่างมาก (ประสาธ อิศรปริศา. 2547 : 44) เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีการพัฒนาด้านต่าง ๆ เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะพัฒนาการทางภาษามีความเจริญงอกงามเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่อง วาโร เฟ็งสวัสต์ (2544 : 177) กล่าวว่า เด็กที่มีประสบการณ์ โดยพ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำจะสามารถอ่านหนังสือได้เอง แม้ว่าจะยังไม่เคยเข้าเรียนในโรงเรียนก็ตาม โดยธรรมชาติเมื่อเด็กเริ่มพูดจะพูดได้ไม่ชัด ไม่ถูกต้อง แต่ถ้าเด็กได้สื่อความหมายกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่พยายามรับฟังและช่วยเหลือ เด็กก็จะกล้าพูดและพูดได้ชัดเจน เขียวพา เดชะคุปต์ (2545 : 62) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาการทางสติปัญญา มีด้วยกันหลายองค์ประกอบซึ่งภาษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่อยู่ด้วย ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มนุษย์ใช้สื่อสารทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน การส่งเสริมทักษะภาษาให้แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้ติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นเข้าใจคนได้ นอกจากภาษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ภาษายังเป็นแนวทางในการแสดงความคิดริเริ่มและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต การส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้ภาษาที่ถูกต้องจะช่วยให้เด็กสามารถแสดงความคิดความเข้าใจของตน ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ซึ่งถ้าผู้ใหญ่ส่งเสริมให้เด็กในวัยนี้สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้เด็กกลายเป็นนักพูด นักอ่าน และนักเขียนที่ดีในอนาคต

การศึกษาในปัจจุบันมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การสอนทักษะทางภาษาของครูปฐมวัยอาจสร้างความสุขในขณะที่เรียนให้นักเรียนได้ด้วยการนำนิทานมาใช้ฝึกทักษะทางภาษา ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนุกสนาน ส่งเสริมการคิด จินตนาการและช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาเด็กที่ฟังนิทานจะฝึกการจดจำความต่อเนื่องของเรื่องติดตามแนวความคิด ส่งเสริมให้มีความฉลาดในการฟัง การเรียนรู้คำใหม่จากนิทาน เด็กมีโอกาสร่วมกิจกรรมทางภาษาทั้งการเล่าเรื่อง การสนทนาวิพากษ์วิจารณ์ การฝึกพูดจากการแสดงบทบาทในนิทาน การเล่นเกม และกระตุ้นให้

เด็กเกิดความสนใจอยากอ่านหนังสือเพื่อจะได้อ่านนิทานได้ด้วยตัวเอง นอกจากนี้นิทานยังช่วยให้เด็กได้เลียนแบบในสิ่งที่ดีงามของนิทาน การเลียนแบบเสียง คำพูด ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้คำและภาษาพูดใหม่ ๆ นิทานเป็นการเพิ่มพูนคำศัพท์ เด็กคนใดที่ฟังนิทานมากเด็กคนนั้นก็จะใช้คำศัพท์ที่ยากขึ้นและใช้ได้หลากหลายเหตุผลที่เป็นเช่นนี้ เพราะเด็กได้เก็บสะสมทั้งคำศัพท์ และความคิดจากเรื่องราวที่ตน ได้ฟังมา เมื่อถึงคราวจะใช้ก็สามารถดึงออกมาใช้ได้ทันที (นิตยา ประพฤติกิจ. 2539 : 14)

จากสภาพการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า นักเรียนพูดภาษาไทยไม่ชัดเจน โดยมักจะออกเสียงเป็นภาษาชาวบ้านเนื่องจากท้องถิ่นจะพูดภาษาถิ่น (ภาษาโคราช) ให้เด็กฟังตั้งแต่เกิด เพราะผู้ปกครองในทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตบริการสถานศึกษาของโรงเรียน คือ หมู่ 6 บ้านหนองโบสถ์ หมู่ 13 บ้านหนองโบสถ์พัฒนา หมู่ 7 บ้านหนองยาง หมู่ 10 บ้านหนองกันงา หมู่ 11 บ้านหนองตะเคียน หมู่ 8 บ้านท่าปูน จะพูดภาษาไทยนางรอง ซึ่งมีสำเนียงคล้าย “ไทยเบ็ง” หรือ “ไทยโคราช” เด็กจึงซึมซับการฟัง การพูด ภาษาไทยนางรอง เพราะช่วง 6 ปี แรกของชีวิตเป็นระยะที่เด็กสามารถพัฒนาสมองได้อย่างเต็มที่ (โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์. 2550 : 21) การที่นักเรียนมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาไม่ดีพอ อาจทำให้การติดต่อสื่อสารเกิดความผิดพลาดไม่ตรงความต้องการ ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการสื่อสารเป็นสาเหตุทำให้ภาษาบกพร่อง มีการใช้ภาษาผิด กล่าวคือใช้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์หรือผิดความหมาย ใช้กลุ่มคำและสำนวนผิด ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เช่น การใช้คำไม่เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ใช้ภาษาไม่ชัดเจน (นิตยา ประพฤติกิจ. 2539 : 15)

หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด เป็นแนวทางในการใช้สื่อในการจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา เพราะการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด เป็นวิธีการหนึ่งของการจัดประสบการณ์ซึ่งได้แนวคิดหลาย ๆ แนวมาใช้ในการจัดประสบการณ์ร่วมกัน เพื่อสร้างประสบการณ์อย่างกว้างขวางและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ดังนั้น นักเรียนที่พูดภาษาถิ่น หากได้รับการเตรียมความพร้อมทางภาษาที่ดี มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก ในด้านการฟัง และการพูด ให้มากขึ้น โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมเร้าความสนใจเด็ก ด้วยการใช้อุปกรณ์ที่น่าสนใจประกอบการฝึกให้การเสริมแรงจะทำให้เด็กมีความพร้อมทางภาษา ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะทางภาษาได้ดียิ่งขึ้น มีความรู้พื้นฐานที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย สามารถสื่อสารด้วยความมั่นใจ ตลอดจนมีความพร้อมในการเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งครูผู้สอนต้องใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายมากกว่าการสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กในระดับชั้นอนุบาลพูดภาษาถิ่น เมื่อไปเรียนในระดับชั้น

ที่สูงขึ้นก็จะนำเอาภาษาที่คนใช้ในชีวิตประจำวันไปใช้ในภาษาไทย ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยเป็นไปอย่างยากลำบาก ส่งผลไปถึงการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ทำให้เรียนช้าหรือไม่เข้าใจเท่าที่ควร ทำให้การสื่อสารรับรู้ในข้อมูลทางภาษาไทยไม่สมบูรณ์ถูกต้อง (สุภาวดี ศรีวรรณะ. 2542 : 230)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาผลการใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อพัฒนาการพูดออกเสียงของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้สูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบการพูดของนักเรียนระหว่างก่อนกับหลังการใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการด้านการพูดหลังจัดประสบการณ์โดยใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้รับการพัฒนาการพูดโดยใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง
3. ได้แนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. ได้แนวทางในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 26 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 27 คน รวมนักเรียน 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนบ้านหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 27 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
2. การพูดของนักเรียนจากการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. คำนี้อประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. ความพึงพอใจนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 4 พฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2554 รวม 32 วันๆ ละ 20 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง หมายถึง สื่อ สิ่งเร้า หรือกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมทักษะให้แก่เด็กนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อทบทวน เนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว จนกระทั่งสามารถนำความรู้ไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ถูกต้อง

9. เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังเรียนชั้นอนุบาล
ปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ปีการศึกษา 2553

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง
สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
2. พัฒนาการทางการพูด
3. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
4. หนังสือเสริมประสบการณ์
5. แผนการจัดประสบการณ์
6. คำคล้องจอง
7. ประสิทธิภาพ
8. ดัชนีประสิทธิผล
9. ความพึงพอใจ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ.
2546 : 5 -15)

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู
และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน
ตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร
และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์
ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือ บุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเอง ตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข

5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตที่ดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันเวลาที่ คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปี มีดังนี้

เด็กอายุ 3 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย ในกิจกรรม ดังนี้ กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้ รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ใช้กรรไกรมือเดียวได้

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ใจแก่ แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้รับคำชม กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดคนน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม ได้แก่ รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น) เล่นบทบาทสมมติได้ รู้จักรอคอย

พัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ สืบถามสิ่งต่างๆ ที่เหมือนกันและต่างกันได้บอกชื่อของตนเองได้ ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา สนทนาโต้ตอบ / เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้ สนใจนิทานและเรื่องราวต่างๆ ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองง่ายๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้ รู้จักใช้คำถาม อะไร สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่ายๆ อยากรู้ อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

เด็กอายุ 4 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ รับลูกบอลด้วยมือทั้งสอง เดินขึ้น ลง บันไดสลับเท้าได้ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ กระฉับกระเฉงไม่ชอบอยู่เฉย

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ เช่น แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมตามสถานการณ์ เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น ชอบท้าทายผู้ใหญ่ ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ

พัฒนาการด้านสังคม เช่น แต่งตัวได้ด้วยตนเอง เล่นร่วมกับคนอื่นได้ รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง แบ่งของให้ผู้อื่น เก็บของเล่นเข้าที่ได้

พัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น จำแนกสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำแนะนำ สนทนาได้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น รู้จักใช้คำถาม ทำไม

เด็กอายุ 5 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย เช่น กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง เดินขึ้น ลง บันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ คัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด ใช้ก้ำมือนี้อีกได้ดี เช่น ตีคกระดุม ผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ ยึดตัว คล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ เช่น แสดงออกทางอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม รู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม เช่น ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เล่นหรือทำงานโดยมีจุดหมายร่วมกับคนอื่นได้ พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ทำความเคารพ รู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

พัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ บอกชื่อและนามสกุล และอายุของตนเองได้ พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง สนทนาได้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นเรื่องราวได้ สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่ รู้จักใช้คำถาม ทำไม อย่างไร เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม นับปากเปล่าได้ถึง 20

ระยะเวลาเรียน ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปีการศึกษา โดยประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สาระการเรียนรู้ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการและคุณลักษณะ และค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัว เด็กที่มีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ และไม่เน้นเนื้อหา การท่องจำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น

ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะทางการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักการเรียนรู้ รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มุ่งเน้นให้เด็กมีคุณลักษณะตามวัย ควรได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน คือได้พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการทางการพูด

การพูดเป็นการสื่อความหมายอย่างหนึ่งโดยใช้น้ำเสียงภาษา กิริยา ท่าทางเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจให้ผู้ฟัง เข้าใจความต้องการ

ความหมายของการพูด

การพูดเป็นทักษะหนึ่งในทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีความสำคัญใช้ในการถ่ายทอดสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ มีผู้ให้ความหมายของการพูดไว้ดังนี้

นิตยา ประพตติกิจ (2539 : 151) ได้กล่าวถึงการพูดว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทดสอบความคิดของตนเอง แสดงความรู้สึก เพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ พัฒนาความสามารถด้านการฟัง สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกฝนการใช้คำและโครงสร้างทางภาษาและให้ความสนุกสนานยิ่งเด็กอายุน้อยเท่าไรก็ยิ่งพูดน้อยลงเท่านั้น เพราะเด็ก ๆ จะใช้พลังทางกายเพื่อให้ได้ในสิ่งที่เขาต้องการ เช่น เด็กจะหิบบหรือกระซางของจากผู้อื่น เดินข้ามกัน ข่วน ร้องไห้ หรือตะเบ็งเสียง โดยไม่ใช้คำพูดหรือเด็กที่โตแล้ว แต่เมื่อเด็กพัฒนาทางด้านวุฒิภาวะแล้ว จะพัฒนาทางการใช้ภาษา(คำพูด)ด้วย

วรรณี โสมประยูร (2537 : 99) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อความหมายอย่างหนึ่งโดยใช้น้ำเสียงภาษา กิริยาท่าทางเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจให้ผู้ฟังหรือเข้าใจความต้องการหรือความรู้สึกนึกคิดของตนเพราะการพูดเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาศิลป์

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึงพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคลด้วยการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกความคิดความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและตอบสนองได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การพูด เป็นการสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยการเปล่งเสียงเพื่อสื่อความหมายไปให้ผู้ฟังหรือเข้าใจความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของตน

ความสำคัญของการพูด

สำหรับเด็กปฐมวัย การพูดถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสื่อสารความรู้สึกรักใคร่หรือความต้องการของคนให้ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งถ้าได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและเหมาะสม จะทำให้การเรียนรู้พัฒนาได้อย่างรวดเร็ว มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ดังนี้

ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ (2535 : 214-215) กล่าวว่าภาษามีความสำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1. เด็กสามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น และเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการทางสังคมขึ้น
2. เด็กสามารถใช้ภาษาเป็นคำพูดที่เกิดขึ้นภายใน จากรูปแบบของการคิด โดยระบบของการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการทางภาษาในระดับต่อไป
3. ภาษาเป็นการกระทำ ที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก ดังนั้นเด็กจึงไม่ต้องอาศัยการจัดกระทำกับวัตถุจริง ๆ เพื่อแก้ปัญหา เด็กสามารถสร้างจินตนาการถึงวัตถุ แม้วัตถุนั้นจะอยู่นอกสายตา หรือเคยพบมาแล้ว เด็กสามารถทำ การทดลองในสมอง และทำการ ได้เร็วกว่าการจัดกระทำกับวัตถุนั้นจริง ๆ

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 63-64) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจุดประสงค์ของการฝึกพูดมี ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ๆ
2. พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง “ส” นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่นำฟัง รื่นหู ไม่ดัง ไม่ค่อยเกินไป มั่นใจในการพูด
3. พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็ก ๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธ “ผมเปล่าทำ” ต้องแก้เป็น “ผม ไม่ได้ทำครับ” หรือ “ไม่ได้ทำค่ะ”
4. เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อสังคมกับเพื่อนๆและบุคคลอื่น ๆ การที่เด็กจะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกให้เด็กรู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบคุณ” โดยเป็นแบบให้เด็กและต้องให้เด็กใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย เสียงที่พูดในห้องเรียนย่อมจะไม่ต้องดังเหมือนเสียงที่ใช้ในสนาม
5. เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นคือ ไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด สามารถพูดสิ่งที่มีผู้กล่าวไว้ได้
6. ฝึกเลียนเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่างๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด เช่น เด็กอาสาจะเล่าเรื่อง “ไปเที่ยวทะเล” แทนที่จะพูดถึงการไปทะเลเด็กบางคน

จะมัวพะวงแต่จุดไม่สำคัญ เช่น มัวแต่พูดเกี่ยวกับการแต่งตัว การซื้อของต่าง ๆ สำหรับคนเดินทาง
ครูอาจต้องช่วยเตือนเด็กให้พูดเข้ามาหาเรื่องอีกทีหนึ่ง

7. เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรค
การเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค และคำบางคำมีความหมายได้หลายอย่าง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารถ่ายทอด
ความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้ได้เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย
หากผู้เกี่ยวข้องคือ พ่อแม่และครู รู้จักวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อยๆ
ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับทางการพูด
ของเรื่องราวก่อนหลังวกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการ
ของตนถูกต้องชัดเจนขึ้น

พัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

มีการศึกษาจำนวนมากชี้ชัดว่า ภาษาเป็นสื่อของความคิด ความรู้สึก และความสัมพันธ์
การพัฒนาทางภาษาจะมีประสิทธิภาพนี้ ถือเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เมื่อเข้า
โรงเรียน เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อความรู้ความคิดระหว่างตนเองและบุคคลอื่น ๆ ช่วยให้เข้าใจ
โลก สังคม ชีวิต และบุคคลดีขึ้นกว่าวัยทารก

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549 : 229 - 230) ได้แบ่งพัฒนาการทางการพูดออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นปฏิบัติการสะท้อน (Reflexive Vocalization) เป็นการพูดของเด็กทารกตลอดใหม่
การออกเสียงเป็นไปโดยอัตโนมัติและยังไม่มี ความหมาย ซึ่งต่อมาเมื่ออายุประมาณหนึ่งเดือนครึ่ง
ทารกจะเปล่งเสียงต่างๆกันได้ตามความรู้สึกของตนเอง เช่น ชอบ ไม่ชอบ ง่วง หิว

2. ชั้นเล่นเสียง (Babbling Stage) เป็นการพูดของเด็กทารกอายุตั้งแต่หนึ่งเดือนครึ่งถึงอายุ
แปดเดือน ซึ่งอวัยวะในการเปล่งเสียงและการฟังเสียงมีการเริ่มพัฒนามากขึ้น เช่น ปากลิ้น หู ทารก
จะได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตนเอง และมีความสุขในการเล่นเสียงที่ตน ได้ยิน ทารกทุกชาติทุกภาษา
จะส่งเสียงเหมือนกันหมดและเสียงที่เปล่งออกมายังไม่บอกความหมายชัดเจน ทารกจะเริ่มมี
ความรู้สึกนึกคิด เข้าใจแยกแยะออกได้ว่า ตนเองและเสียงแวดล้อมคนละส่วนกัน ซึ่งเมื่อเขา
อายุน้อยกว่าแปดเดือน เขาจะมีความเข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นส่วนหนึ่งของเขา เช่น ขวดนม
หมอนที่เขาใช้ ต่อมาเมื่อเขามีอายุเพิ่มมากขึ้นจนถึงอายุแปดเดือน ทารกจะลองทำเสียงต่างๆ ทุกชนิด
จึงเป็นการซ้อมเสียงก่อนที่จะสามารถเปล่งออกมาเป็นคำพูดต่อไป

3. ชั้นเลียนเสียง (Lalling Stage) เป็นการพัฒนาในการพูดทารกอายุประมาณเก้าเดือนทารก
จะสนุกในการเล่นเสียงที่เขาได้ยินต่อจากการเล่นเสียงของตนเอง ประสาทการรับเสียงจะมีการ
พัฒนาเพิ่มมากขึ้นและสามารถจับเสียงผู้พูดได้ ประสาทตาสามารถจับภาพ เคลื่อนไหวของริมฝีปาก

ได้แล้ว ทำให้เด็กมีความสุขที่จะเลียนเสียงผู้อื่นมากกว่าการเลียนเสียงผิด ๆ ถูก ๆ และยังไม่ค่อยเข้าใจความหมายของเสียงพูดของผู้ใหญ่นัก เด็กหูหนวกไม่สามารถพัฒนาทางด้านภาษาถึงขั้นที่สามนี้เป็นขั้นที่ทารกเริ่มพูดภาษาแม่ของตน (ภาษาแม่ หมายถึง ภาษาซึ่งเราได้มาตั้งแต่แรกได้รับการเลี้ยงดูให้เติบโตมาในภาษาใดภาษานั้นก็กลายเป็นภาษาแม่เรา)

4. ขั้นเลียนเสียงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (Echolalia) ระยะเวลาทารกอายุ 1 ขวบ ยังคงเลียนเสียงผู้ที่แวดล้อมเขาและทำได้ถูกต้องยิ่งขึ้น เลียนเสียงตัวเองน้อยลง แต่ยังคงรู้ความหมายของเสียงไม่แจ่มแจ้งนัก

5. ขั้นเห็นความหมายของเสียงที่เด็กเลียน (True Speech) ระยะเวลาทารกอายุตั้งแต่ 1 ขวบขึ้นไป ความจำ การใช้เหตุผล การเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ทารก ได้รู้เห็นพัฒนาขึ้นแล้ว เช่น เมื่อเปล่งเสียง “แม่” ก็รู้ว่าผู้หญิงคนหนึ่งที่อุ้มชูดูแลตน การพัฒนามาถึงขั้นนี้เป็นไปอย่างบังเอิญ (ไม่ได้ตั้งใจ) แต่ต่อมาจากการได้รับการตอบสนองที่พึงพอใจและไม่พอใจทำให้การเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงกับความหมายก้าวหน้าสลับไป

ในระยะตอนแรก ๆ เด็กพูดคำเดียวก่อน ต่อมาจึงอยู่ในรูปของประโยค ตั้งแต่ยังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไปจนถึงถูกหลักไวยากรณ์ของภาษานั้น ๆ นักภาษาศาสตร์ได้ทำการค้นคว้าวิจัยจากเด็กที่พูดภาษาต่าง ๆ ทั่วโลก เห็นพ้องต้องกันว่าพัฒนาการทางภาษาดังแต่ขั้นที่หนึ่งถึงที่ห้าดังกล่าวข้างต้นอยู่ในระยะวัยทารก ส่วนระยะที่เด็กเข้าใจภาษาได้โดยอัตโนมัติเหมือนผู้ใหญ่ผู้นั้นอยู่ในระยะวัยเด็กตอนต้น

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540 : 5 - 10) ได้แบ่งลักษณะที่สำคัญของพัฒนาการทางภาษาพูด ไว้ดังนี้

1. ความเข้าใจภาษาที่ผู้อื่นพูด ความสามารถที่จะเข้าใจคำพูดของผู้อื่น ต้องอาศัยความรู้ศัพท์ต่างๆ เป็นพื้นฐาน ทำนองเดียวกับที่ผู้ใหญ่เรียนภาษาต่างประเทศ ก็ต้องรู้ศัพท์มากพอสมควรจึงจะจับใจความได้และอาจเข้าใจภาษาก่อนจะพูดก็ได้ เด็กก็เช่นกัน เด็กอาจจะเข้าใจท่าทางจะพูด การกระทำ แต่อาจจะไม่เข้าใจคำ ประโยคที่พูด ฉะนั้น เวลาพูดด้วยเด็กจะเงิบ ทว่าพอจะเข้าใจได้ว่าผู้พูดมีความเป็นมิตร หรือโกรธเคืองในการพัฒนาการความเข้าใจนั้นเด็กจะมีอาการตอบสนองต่อทั้งลีลาการพูดและสำเนียงที่เขาได้ยินในสภาพการณ์ต่าง ๆ เด็กจะเรียนรู้จากความหมายของคำจากสถานการณ์ จากท่าทาง เช่น การยิ้ม สัมผัสเสียงที่พูด

2. การเรียนรู้คำศัพท์ การเรียนรู้คำศัพท์ พิจารณาได้ 2 ด้าน คือ คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป และศัพท์เฉพาะ

2.1 ศัพท์ทั่ว ๆ ไป ได้แก่คำที่มีความหมายทั่ว ๆ ไป และใช้ได้หลายกรณีแล้วแต่สภาพการณ์ เช่น คน สวย ไป เนื่องจากคำศัพท์ทั่ว ๆ ไปมีประโยชน์มากกว่าคำศัพท์เฉพาะเด็กจึงเรียน

ศัพท์ทั่วไปก่อนในทุกระดับอายุ เด็กจะเรียนรู้ศัพท์ทั่วไปมากกว่าศัพท์เฉพาะ ในการพัฒนาคำศัพท์ทั่วไป เด็กไม่ได้เรียนรู้ถึงลักษณะหน้าที่ของคำไปพร้อม ๆ กันทีเดียว เด็กจะเรียนรู้คำที่มีประโยชน์ต่อตัวเองมากที่สุด และสามารถเข้าใจได้ง่ายก่อน เช่น ชื่อคน ชื่อสัตว์ ชื่อสิ่งของแล้วเรียนรู้ส่วนต่าง ๆ ของภาษาพูดหลังสุด เพราะมีประโยชน์ต่อตัวเขาน้อยที่สุดและใช้ยาก เช่น คำสรรพนาม เขาอาจใช้คำนามหรือทำท่าประกอบ ได้เด็กจะเรียนรู้คำนามก่อนสุดและมักจะเป็นคำนามที่มีพยางค์เดียว โดยเลือกจากเสียงที่เขาชอบที่สุด ในขณะที่กำลังเล่นเสียง ต่อจากนั้นก็อาจเป็นคำ 2-3 พยางค์ต่อมา ก็เรียนรู้คำที่ใช้เรียกแทนบุคคล หรือสิ่งของที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม เช่น “แม่” “พ่อ” “พี่” “น้อง” ขึ้นต่อก็เรียนรู้คำกริยา โดยเฉพาะคำกริยาที่ใช้แทนท่าทาง “ให้” “เอา” “ถือ” เมื่อวิเคราะห์ส่วนประกอบของภาษาของเด็กเริ่มหัดพูดพบว่า เด็กอายุประมาณ 18 เดือน จะใช้คำนามมากที่สุดอายุ 12 ขวบ ใช้คำนามน้อยลง แต่ใช้คำกริยาสรรพนามและคำเชื่อมประโยคมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้คำนี้จะเห็นได้ชัดก่อนอายุ 3 ขวบ เมื่อเด็กสามารถพูดเป็นประโยคที่ถูกต้องได้ การรู้จักลักษณะการใช้คำก็จะช่วยให้เด็กมีภาษาที่ดีขึ้น ในด้านจำนวนคำศัพท์ของเด็กในวัยต่างๆ มักขึ้นอยู่กับสติปัญญาความเฉลียวฉลาดของเด็ก และโอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้ ซึ่งไม่เพียง แต่จะเพิ่มจำนวนคำ หากแต่หมายถึงการเรียนรู้ความหมายของคำนั้น ๆ ในแง่ที่ต่างออกไปตัวอย่างเช่นคำว่า “ส้ม” ความหมายที่เรียนรู้คือ ผลไม้ชนิดหนึ่ง ต่อมาอาจรู้ว่าหมายถึงสี จากนั้นอาจเรียนรู้ต่อไปอีกว่า สีส้มเกิดจากสีแดงผสมกับสีเหลืองเป็นต้น ฉะนั้นการศึกษาเรื่องจำนวนคำศัพท์ของเด็ก จึงอาจต้องคำนึงทั้งด้านจำนวนคำที่เด็กรู้จักในแง่ต่าง ๆ ในช่วงสองปีแรก เด็กเรียนรู้คำศัพท์ได้ช้า หลังจากนั้นในระยะก่อนเข้าโรงเรียนจะเรียนรู้เร็วขึ้น และจะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วหลังจากเข้าโรงเรียนแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากการสอนโดยตรงจากครู และจากการได้พบเห็นสิ่งต่างๆ มากขึ้นผลจากการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยาหลายท่านพบว่า โดยเฉลี่ยเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะรู้จักคำประมาณ 20,000 ถึง 24,000 คำ หรือ 5-6 เปอร์เซ็นต์ ของคำในพจนานุกรมฉบับมาตรฐาน ครั้นโตถึงชั้น ป.6 จะรู้จักคำศัพท์ประมาณ 50,000 คำ และราว 80,000 คำ หรือประมาณร้อยละ 22 ของคำในพจนานุกรมฉบับมาตรฐานสำหรับเด็กที่เริ่มเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายความแตกต่างของการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กแต่ละคนนั้น เริ่มเห็นได้ตั้งแต่เมื่ออายุ 18 เดือน และเพิ่มจนเห็นชัดเจนมากขึ้นตามอายุ สิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องนี้อย่างมากก็คือ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โอกาสที่เด็กได้เรียนรู้แรงกระตุ้น และสติปัญญาของเด็กเองจำนวนคำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้ส่งผลถึงภาษาพูดของเด็กและยังรวมไปถึงภาษาเขียนด้วย การใช้ถ้อยคำในการเขียนจะสะท้อนให้เห็นถึงจำนวนคำที่เด็กรู้จักและพูดได้ ดังนั้นความสำเร็จในการเขียนจึงขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการใช้ภาษาพูดด้วย

2.2 ศัพท์เฉพาะ ได้แก่คำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงและใช้ได้ในบางสถานการณ์เท่านั้น เด็กวัยคอนตันเป็นระยะที่เด็กมุ่งพัฒนากับการใช้คำศัพท์ทั่วไป จึงไม่ได้มุ่งจะเพิ่มคำศัพท์

เฉพาะมากนัก จากวัย 3 ขวบเป็นต้นไป คำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ จึงเริ่มมีบทบาทควบคู่ไปกับการใช้คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป คำศัพท์เฉพาะดังกล่าวจะมีการพัฒนาการไปตามวัย คือ

2.2.1 คำศัพท์ประเภท “ลวงตา” เป็นการเลือกใช้คำที่เด็กต้องใจ โดยที่คำนั้นอาจเป็นคำยาก ขาว และเด็กอาจไม่รู้อาณาพุดก็เพียงเพื่อจะแสดงออกว่าตนรู้คำนั้น จึงพบว่าบางทีก็นำมาพุดผิด ๆ ปรากฏการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นกับเด็กในวัย 1 – 2 ขวบ เช่น เด็กอาจได้ยินผู้ใหญ่พุดว่า “หรรุหรา” จึงจำมาพุดในสถานการณ์ซึ่งอาจผิดหรือถูกก็ได้ แต่เด็กรู้สึกว่ามีใจที่ตนรู้จักคำนั้น

2.2.2 คำศัพท์ประเภทแสดงจรรยาบรรณ ได้แก่คำว่า ขอบคุณ ขอโทษ สวัสดี ฯลฯ คำเหล่านี้เด็กควรได้เรียนรู้การใช้อย่างถูกต้อง การใช้คำเหล่านี้ได้ถูกต้องแค่นั้นขึ้นอยู่กับเด็กที่เด็กได้รับ

2.2.3 คำศัพท์เกี่ยวกับสี เด็ก ๆ มักสนใจเกี่ยวกับเรื่องสี ชื่อของสีจึงได้รับความสนใจแต่วัยต้น ๆ เด็กส่วนมากจะรู้จักชื่อสีก่อนอายุ 4 ขวบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าเด็กสนใจเพียงไรและมีโอกาสเรียนรู้เรื่องสีแค่ไหน

2.2.4 คำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลข เด็กอายุ 2 - 3 ขวบ หลาย ๆ คน สามารถนับตัวเลขได้ถึง 10 แต่จะเข้าใจความหมายเพียงไรนั้นยังน่าสงสัย คำศัพท์ของเด็กพวกนี้น่าจะเป็นการนับแบบ “นกแก้ว” มากกว่า อย่างไรก็ตามเมื่อเข้าโรงเรียนแล้วเด็กจะค่อย ๆ เรียนรู้ความหมายไปเองโดยทั่วไปแล้วเด็กปกติสามารถนับเลขได้จริง ๆ ราว 5 ขวบ และรู้ความหมายตัวเลขราว ๆ 9 ขวบ

2.2.5 คำศัพท์เกี่ยวกับเวลา เด็กอายุประมาณ 6 – 7 ขวบ จะเข้าใจความหมายของคำว่า “เช้า” “บ่าย” “เย็น” กลางคืน” “หน้าร้อน” “หน้าฝน” และเมื่อไปโรงเรียนก็จะรู้จักชื่อวัน เดือน ปี

2.2.6 คำศัพท์เกี่ยวกับเงิน เมื่อยังเล็ก เหรียญหรือธนบัตรทั้งหลายคือเงินเหมือนกันหมด จากการศึกษาพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวยากจนจะเรียนรู้คำศัพท์ด้านค่าของเงินได้เร็ว และมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะดี ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าชีวิตต้องพัวพันกับค่าของเงินมากกว่า เช่น อาจถูกใช้ไปชื่อของอย่างไรก็ดีก่อนระยะสุดท้ายสิ้นสุดวัยเด็ก เด็กควรจะรู้จักชื่อค่าของเงินที่ใช้กันในประเทศไทยและอาจรู้จักค่าเงินของต่างประเทศด้วย

2.2.7 ศัพท์แสลง เป็นคำพุดซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นภาษาที่ถูกต้องควรแก่การพุด คำพวกนี้ได้แก่คำสบด คำที่นำมาเพี้ยนความหมายเป็นต้น การใช้คำประเภทนี้ของเด็กเล็ก ๆ เป็นเพียงการเล่นแบบโดยไม่รู้ความหมายที่แท้จริง เด็กใช้เพียงเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ใหญ่ให้ผู้ใหญ่คอกอกคอกใจเล่น หรือเพียงเพื่อทำตัวให้เหมือนเด็กรุ่นโต ๆ เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนจะเรียนคำแสลงได้มากด้วยการเรียนรู้จากเพื่อนบ้าน

2.2.8 ภาษาลับเฉพาะ มักพบในเด็กก่อนวัยรุ่น เด็กพวกนี้มักมีภาษาเฉพาะกลุ่มของตนโดยเฉพาะ อาจเป็นทั้งภาษาพุด ภาษาเขียน หรือการให้สัญญาณเป็นรหัสต่างๆ เพื่อไม่ให้คนอื่นรู้

ความลับในหมู่ของคน ภาษาลับมักเริ่มตอนอายุราว 8 ขวบไปจนถึง 15 ปี และจะมีมากที่สุดในช่วงอายุ 10 – 13 ปี เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจะมีรหัสของภาษาที่ใช้แตกต่างกัน ไปและพบว่าเด็กผู้หญิงนิยมใช้ภาษาลับเฉพาะมากกว่าเด็กผู้ชาย

2.3 การสร้างประโยค เมื่อเด็กเริ่มพูดเป็นประโยค ก็มักทำโดยเอาคำมาต่อกัน ซึ่งเด็กจะเริ่มทำได้ก่อนอายุ 2 ขวบ ระยะแรก ๆ มักใช้คำเดียวกันก่อน อาจจะเป็นคำนามหรือกริยามาประกอบท่าทางกล่าวคือ เมื่อพูดก็จะทำท่าประกอบไปด้วย เพื่อบ่งบอกถึงความต้องการ เช่น “ขอ...” แล้วก็ชี้ไปยังตุ๊กตาหรือลูกบอล เพื่อแทนประโยคว่า “ขอตุ๊กตา” “ขอลูกบอล”

วัย 4 ขวบ เด็กพูดเป็นประโยคได้เกือบสมบูรณ์ และรู้จักคำเกือบทุกประเภท

อายุ 6 ขวบ เด็กจะรู้จักประโยคเกือบทุกรูปแบบ ประโยคที่ใช้ตอนแรก ๆ มักเป็นประโยคง่าย ๆ และค่อย ๆ ซับซ้อนขึ้นตามลำดับ ความยาวของประโยคก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนอายุ 9 ปี แล้วจะคงที่หรือลดน้อยลง

เด็กเล็ก ๆ จะเพิ่มความยาวของประโยค โดยการใส่ “และ” มาเชื่อม แต่เด็กโตจะมีวิธีรวมประโยคโดยใช้ “อนุประโยค” อย่างไรก็ตาม ความยาวและลักษณะของประโยคที่ใช้จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลทุกระดับอายุ เด็กฉลาดที่มาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง มักใช้ประโยคซับซ้อนมากกว่าเด็กที่ไม่ฉลาดหรือมาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ นอกจากนี้เด็กผู้หญิงมักมีความสามารถในการสร้างประโยคเหนือกว่าเด็กผู้ชายในทุกระดับอายุ

2.4 การออกเสียงเด็กจะพูดเลียนเสียงตามที่ตนได้ยิน ดังจะเห็นได้ว่าเด็กมักพูดภาษาได้ตามลักษณะภาษาที่ตนได้ยินจากสิ่งแวดล้อม ในช่วงอายุ 12 – 18 เดือน เด็กส่วนมากมักพูดฟังไม่รู้เรื่อง นอกจากคนใกล้ชิด ในช่วง 18 - 3 ขวบ การออกเสียงดีขึ้นมาก การไม่เข้าใจสิ่งที่เด็กพูดทำให้เข้าใจผิด ไม่รู้ว่าต้องการอะไรแน่ มักทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจได้ง่าย และทำให้เด็กมีพฤติกรรมถอยหลัง คือใช้วิธีร้องไห้เหมือนเมื่อยังเล็กอีกครั้ง โดยปกติเด็กหลังวัย 3 ขวบ จะออกเสียงชัดขึ้น แต่มีบางคนยังคงออกเสียงบางเสียงไม่ชัด เช่น “พ่อ – ป้อ” “ข้าง – ซ้าง” “นี่ – ลี” เป็นต้น แต่หลังจาก 5 – 6 ปี ไปแล้วอาการพูดแบบนี้จะค่อย ๆ หดไป เด็กมักพูดชัดเหมือนผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามการพูดชัดจนแค่นั้นก็ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนในการพัฒนาการของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง ซึ่งมักแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยทั่วไปการที่เด็กได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากพ่อแม่ผู้ใกล้ชิดก็ทำให้เด็กสามารถพูดได้ชัดเจนขึ้น

พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ (2537 : 90-93) ได้กล่าวถึงความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงอายุ ดังนี้

อายุ 0-2 ปี เด็กแรกเกิดจะสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยภาษาท่าทาง เมื่อพูดได้สามารถพูดคำบางคำได้ชัดเจน แต่จะไม่เข้าใจความหมายของคำ 18 เดือน พูดได้ประมาณ 10 คำและเพิ่มขึ้น

เรื่อย ๆ ถึง 30 คำ

อายุ 2 ปี ชอบตั้งคำถามว่า อะไร ทำไมและส่วนมากยังพูดไม่ชัด โดยเฉพาะตัว ร,ล และ คำควบกล้ำ บางครั้งยังพูดกลับกัน ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาไม่ควรกล่าวล้อเลียน หรือตำหนิ เพราะจะทำให้เด็กพัฒนาการช้า เด็กจะสามารถเข้าใจความหมายและคำมากกว่าส่วน ที่ต้องการจะพูดออกมา

อายุ 3 ปี มีพัฒนาการทางภาษาเร็วมาก สามารถตั้งคำศัพท์ใหม่ๆหรือเรียกชื่อสิ่งใหม่ ตามความเข้าใจตน สามารถเข้าใจคำพูดง่ายๆของผู้ใหญ่ เช่น อย่า ไม่ แต่ยังไม่เข้าใจสิ่งที่มองไม่เห็น ดังนั้นการปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องของผู้ใหญ่ จึงยังไม่สม่ำเสมอและยังไม่ถึ้มคำถามว่าทำไมจะ พยายามทำความเข้าใจกับคำถามที่ตนเองถามไปเช่นกัน

อายุ 4 ปี ในด้านภาษาเด็กวัยนี้ เริ่มเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีความสนใจคำพูดของผู้ใหญ่ และชอบเลียนแบบ เริ่มพูดประโยคที่ยาว ใช้คำถามที่มีเหตุผลมากขึ้น ชอบฟังนิทานซ้ำโดยไม่เบื่อ

อายุ 5 ปี สามารถเข้าใจคำพูด ข้อความยาวๆของผู้ใหญ่ได้ดีและพยายามพูดยาว ๆ โดยเลียนแบบผู้ใหญ่ในการสร้างประโยค ชอบฟังนิทานประเภทเทพนิยาย และชอบแสดงบทบาท สมมติประกอบ

อายุ 6 ปี เด็กส่วนใหญ่จะสนใจในการพูด ชอบสนทนากับเพื่อนๆหรือผู้ใหญ่มากกว่า การเล่นเกมและมีความสุขมากเมื่อได้สนทนากับผู้อื่น และไม่ชอบถูกวิจารณ์ต่อผู้อื่นหรือชุมชน ชอบฟังเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติ ปรากฏการณ์ต่างๆเริ่มสนใจในการอ่าน โดยเฉพาะ เทพนิยายที่มีภาพประกอบ

ชาญชา สุวรรณทัต และคณะ (2539 : 123-125 ; อ้างถึงใน ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. 2541 : 32) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านการพูดไว้ว่า การที่เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้เร็ว นั้นควรมีการใช้คำศัพท์ การใช้ประโยค การฟังเสียง หรือการอ่าน กระบวนการเหล่านี้จะเกิดปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้า ซึ่งกระบวนการนี้เรียกว่าวิธีที่เกิดขึ้นจากความชำนาญ (Emprecist Approach) ซึ่งเด็กจะเริ่มเรียนรู้ ภาษาอย่างไม่เป็นกฎเกณฑ์ แต่เรียนรู้ภาษาในลักษณะการฝึกทักษะความชำนาญพร้อมกับ ความสามารถด้านอื่น ๆ การเรียนรู้คำ ได้ยินคนอื่นพูดซ้ำ ๆ ก็นำมาพูด โดยเฉพาะชื่ออาหารหรือชื่อ ของเล่นที่แม่เอามาให้ และประภาพันธุ์ นิลอรุณ (2541 : 32) กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาโดยอ้างถึง บรูเนอร์ และเชอวูด (Bruner & Sherwood) ที่ได้ทำ การประสานแนวความคิด และเชื่อมโยง แนวความคิดของนักการศึกษาสำคัญ เช่น สกินเนอร์ (Skinner) ชอมสกี (Chomsky) และ พียาเจท์ (Piaget) เข้าด้วยกัน โดยแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการ การเรียนรู้ภาษาต้องอาศัยปฏิกิริยาภายในด้าน สังคมระหว่างเด็กเล็ก ๆ กับผู้เลี้ยงดูเด็ก การใช้เสียงพูดแนะนำ สิ่งต่าง ๆ หรืออาจให้ดูภาพ จะเป็น สิ่งสำคัญในการเรียนรู้ขั้นต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นจึงสรุปได้ว่าพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย นั้นจะเริ่มมาจากการออกเสียงพูดทีละคำจากนั้นจึงใช้คำ ๆ เดียว แทนประโยคหนึ่งประโยค เมื่อโตขึ้นสามารถนำคำที่ทำหน้าที่ต่างกันมาประกอบกันเป็นประโยค เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นทราบ

พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งเร้าให้เกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด แต่เด็กมีถ้อยคำในการสื่อสารที่ค่อนข้างจำกัด จึงพยายามแสวงหาการใช้คำพูดด้วยตนเอง สิ่งเร้าที่มีประโยชน์ต่อการพูดของเด็ก คือ การเปิดโอกาสให้เด็กพูดถึงสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง ดังนั้นครูผู้สอนควรจะได้ศึกษาถึงพัฒนาการด้านภาษา และความสามารถในการพูดของเด็กในแต่ละช่วงอายุ เพื่อจัดกิจกรรมตอบสนองความสามารถด้านการพูดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

กรณีการ์ พวงเกษม (2540 : 20-21) กล่าวถึงการส่งเสริมความสามารถด้านภาษา ดังนี้

1. วุฒิภาวะ เมื่อเด็กมีความพร้อมขึ้นตามลำดับ ความสามารถในการพูด การเขียน ข้อมตามมา นับตั้งแต่อายุ 15 เดือนขึ้นไปแล้วเด็กจะใช้ภาษาพูดมากขึ้นตามลำดับจนกระทั่ง อายุ 36 เดือน จะสามารถใช้คำพูด 376 คำ และเมื่ออายุ 48 เดือน จะพูดได้ 376 คำต่อวัน และสามารถ ใช้คำวิเศษณ์และคำคุณศัพท์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ ถ้าหากมีสมาธิดีก็จะจดจำสิ่งที่ได้ยิน ได้ฟังมาแล้วค่อยให้คนอื่นทราบ

2. สิ่งแวดล้อม ถ้าหากพ่อแม่ผู้ปกครองสนใจเอาใจใส่ พยายามพรั้สอนให้เด็กได้พูดคุย และหัดอ่านหัดเขียนอยู่ตลอดเวลาเด็กจะมีความพร้อมทางภาษามาก โดยเฉพาะครอบครัวที่มีการศึกษาสูงย่อมมีส่วนสร้างความเจริญทางภาษาให้เด็กได้ดีกว่าครอบครัวที่มีฐานะยากจน ซึ่งส่วนมากไม่ค่อยสนใจในเรื่องภาษาของบุตรหลานของตนเท่าที่ควร

3. การเข้าใจความหมาย ภาษาที่ใช้พูดถ้าอยู่ในวงแคบ ศัพท์ก็พื้นๆ ธรรมดา แต่ถ้าอยู่ ห่างไกลหรืออยู่ในชุมชนที่กว้างใหญ่เด็กก็สามารถเข้าใจคำ ประโยค วลีที่มีความหมายต่างๆ ได้ดี ฉะนั้นการพูดอะไรก็ตามที่เด็กเพียงแต่เลียนคำพูด เลียนเสียงพูดผู้ใหญ่ควร ได้ข้ยอนถามเขาคว้บ้างว่า ที่พูด ๆ นั้นเข้าใจเพียงใด เปรียบเหมือนคนไทยที่พูดคำต่างประเทศแต่ออกเสียงผิดความหมาย ก็ย่อมจะเปลี่ยนไปได้ ฉะนั้นเพื่อป้องกันการผิดพลาดจึงควรข้ยอนถามความหมายในสิ่งที่เด็กพูด ได้ แต่ไม่เข้าใจความหมายด้วย

4. การให้มีการพัฒนาทั้งหมด เราจะต้องให้เด็กที่มีรูปร่างดี หน้าตาสดใส สะอาดกาย สะอาดใจ สมองก็ควรให้ดี สุขภาพสมบูรณ์ และสังคมก็ควรดี จึงจะทำให้เด็กมีความเจริญทางภาษา ได้ดี ไม่ควรเพียงแต่ให้อ่านให้เขียนได้เท่านั้น ควรคำนึงถึงหลักความต้องการ ความสนใจจากเพื่อน ๆ

ของเด็กด้วยถ้าหน้าตาสกปรกเพื่อน ๆ ก็ย่อมไม่พูดคุยด้วย โอกาสที่มีความเจริญทางภาษาพูดก็ยิ่ง เสื่อมเปรียบคนที่รูปร่างหน้าตาสะอาดสดใส

5. ขั้นตอนและการจัดชั้นเรียน การจัดโรงเรียนแบบไม่มีชั้นแต่อาศัยความสามารถทางภาษา เป็นแนวก็อาจจะลองจัดให้เป็นต้นแบบที่แพร่หลายต่อไป หลักสูตรและขั้นตอนการสอนบางบทน่าจะ สลับเปลี่ยนไปตามลำดับความสามารถและความพร้อมของนักเรียนจึงมีข้อที่น่าสงสัยว่าบางแห่งสอน บทเรียนที่ยากก่อนแล้วกลับมาสอนบทเรียนธรรมดาภายหลัง โดยอ้างแต่หลักสูตร ซึ่งความเป็นจริง แล้วครูผู้สอนน่าจะมีความสามารถในการวินิจฉัยในบทเรียนนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

6. การมีส่วนร่วม กิจกรรมใด ๆ ก็ตามเด็ก ๆ ควรมีส่วนร่วมทุกครั้งทุกคนครูไม่ควรเลือก ที่รักมักที่ชัง จะต้องพิจารณาความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลและกำหนดงานให้ทำร่วมกับ เพื่อน ๆ ตามใจสมัครหรือครูกำหนดกลุ่มให้ บางครั้งการทำงานเป็นกลุ่มย่อย การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้เด็กมีความเจริญทางภาษาได้อย่างมาก

ฉันทนา ภาคบงช (2538 : 1-2) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา สำหรับเด็กว่า ภาษาสามารถพัฒนาได้ดีในบรรยากาศที่ผ่อนคลายมีการยอมรับและไม่ถูก วิพากษ์วิจารณ์ ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความก้าวหน้าทางภาษามีดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษา ชั้นเรียนและโรงเรียนควรตกแต่งด้วยคำ หรือข้อความ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเล่น การเล่นของเด็กเปรียบได้กับการทำงานในโลกของผู้ใหญ่ การพัฒนาภาษา ส่วนมากเกิดจากประสบการณ์จริง จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้เล่น
3. การอ่าน การอ่านเป็นสื่อของการเรียนรู้ ควรจูงความสนใจให้เด็กรักการอ่าน เช่น อ่านนิทานให้เด็กฟัง
4. การเขียน การอ่านมีความสัมพันธ์กับการเขียน ควรจัดกิจกรรมการเขียนให้สัมพันธ์ กับสิ่งที่เด็กอ่าน
5. การใช้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การสื่อข้อความถึงกัน ข้อความถึงเด็กและ ข้อความถึงผู้ปกครอง การซื้อสิ่งของ เป็นต้น

สุภาวดี ศรีวรรณ (2542 : 229-234) ได้อธิบายถึงแนวทางการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการทางภาษาที่ดีส่วนใหญ่จะใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือสอดแทรกให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้กับเด็กควรสอดคล้องกับพัฒนาการเด็กตามระดับอายุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม ทางภาษาให้กับเด็กควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ควรจะมองเห็นความสำคัญของเด็ก และควรให้เด็กรู้สึก มั่นใจและปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้

เพศของเด็ก เพศทำให้เกิดความแตกต่างด้านทักษะทางภาษา ในโรงเรียนเด็กเล็ก เด็กผู้ชาย บางที่พัฒนาการทางภาษาจะช้ากว่าเด็กผู้หญิงแต่ไม่ถือว่าเป็นการผิดปกติ

การฟังและการเห็น ครูจะต้องสังเกตการฟังตลอดจนสายตาของเด็ก ครูควรจะเป็นคนแรก ที่พบว่าเด็กมีความผิดปกติทางหูทางตา ดังนั้นครูควรสังเกตการฟัง และสายตาของเด็ก

ลำดับที่ของเด็กในครอบครัว ครอบครัวที่มีลูกคนเดียวเด็กมีโอกาสได้พัฒนาทางด้านภาษา มากกว่าครอบครัวที่มีลูกหลายคน ลูกคนสุดท้ายต้องมักพบว่า มีปัญหาทางด้านภาษาเนื่องจากพ่อแม่ มีงานยุ่ง ก็จะบอกให้ลูก ๆ ไปเล่นกับพี่ ๆ เด็กจะไม่พัฒนาภาษาที่ถูกต้อง อีกประการหนึ่ง ลูกคนสุดท้ายต้องมักจะถูกตามใจ หรือมีคนสนใจมากเด็กจะแสดงกิริยาเช่น ร้องไห้เมื่อไม่สบอารมณ์ทำให้ ไม่พัฒนาภาษา และประการสุดท้ายลูกคนสุดท้ายจะเรียนภาษาจากพี่ ๆ อาจได้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง พ่อแม่จึงควรพูดคุยกับลูกทุก ๆ วัน การจูงใจ เด็กต้องการที่จะติดต่อกับคนอื่นการ ได้พูดมาก ๆ จะทำให้เด็กมีการพัฒนาทางด้านภาษามากขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยสามารถ จัดกิจกรรม ได้อย่างหลากหลาย เช่น การเล่าเรื่องที่เด็กมีประสบการณ์เรื่องใกล้ตัว การพูดแสดง ความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น การให้แสดงออกใน โอกาสต่างๆการแสดงละคร การเป็นพิธีกร การร้องเพลง เป็นต้น และโดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัย เด็กมีความชอบและความสนใจในการร้อง เพลงอยู่แล้ว การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้เพลง จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุดและได้ผลมากที่สุด

การวัดและการประเมินพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 2-4) กล่าวถึงการวัดและการประเมินความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยว่าความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่อง ความเข้าใจเรื่อง คำสั่งและความหมายของคำพูด ตลอดจนมีความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ พฤติกรรมพัฒนาการที่จะวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา ควรมีลำดับพัฒนาการตาม ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้คำและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของเด็กในการแสดงออกด้วยการพูดหรือ แสดงกิริยาท่าทางว่ารับรู้คำหรือข่าวสารที่ได้รับ

1.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

- 1.1.1 บอกแสดงกิริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้อย่างตั้งใจแบบลองผิดลองถูก
- 1.1.2 บอกแสดงกิริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้แต่ครูต้องคอยกระตุ้นชี้แนะ
- 1.1.3 บอกแสดงกิริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว

1.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

1.2.1 บอกหรือแสดงกริยาอาการรับรู้คำ วลี (ข้อความสั้น ๆ) หรือประโยคได้

1.2.2 บอกได้ว่าภาพนั้นเป็นภาพอะไร สิ่งนั้นเป็นอะไร

2. รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของเด็กในการพูดบอกหรือเรียกชื่อสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายให้ทราบลักษณะของสิ่งนั้น ๆ ได้

2.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

2.1.1 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้อย่างถึงเลหรือลองผิดลองถูก

2.1.2 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้ แต่ครูต้องกระตุ้นหรือชี้แนะ

2.1.3 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว

2.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร ได้แก่

2.2.1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำได้

2.2.2 อธิบายความหมายของคำและภาพได้

3. การจับใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร ซึ่งแสดงออกโดยการซักถาม โต้ตอบและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามความหมายหรือใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสารนั้น ๆ

3.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

3.1.1 บอกหรืออธิบายได้ว่าข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับคืออะไร แต่ไม่ได้ใจความสำคัญ

3.1.2 บอกหรืออธิบายใจความสำคัญของข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับ

3.1.3 บอกหรืออธิบายใจความสำคัญของข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับได้ด้วยตนเอง

3.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

3.2.1 บอกได้ว่าข้อมูลหรือข่าวสารนั้น ๆ กล่าวถึงใคร ทำอะไร เกิดขึ้นที่ไหนเกิดขึ้นเวลาใด

3.2.2 สรุปได้ว่าข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เป็นเรื่องอะไร

3.2.3 คาดหมายเหตุการณ์นอกเหนือจากเรื่องราวได้

4. พุดเสนอข่าวสาร (เหมาะสมกับวัย) หมายถึง ความสามารถในการพูด บอก อธิบาย ในสิ่งที่รับรู้ให้ผู้อื่นทราบ ได้ถูกต้องตามความหมายของสิ่งที่รับรู้และสามารถแสดงความคิดเห็น เหตุผลได้เหมาะสมตามวัย

4.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

4.1.1 เมื่อได้รับสารแล้วยังแสดงอาการลังเลที่จะไปถ่ายทอดสารนั้น

4.1.2 เมื่อได้รับสารแล้ว ทวนถาม ต้องการคำชี้แนะ แล้วจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่น

ทราบได้

4.1.3 เมื่อได้รับสารแล้วเข้าใจ สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยตนเอง

อย่างถูกต้อง

4.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

4.2.1 พุดถ่ายทอดได้ตรงกับสารที่ได้รับ

4.2.2 พุดแสดงความคิดเห็นจากสารที่ได้รับอย่างมีเหตุผล

4.2.3 พุดสนับสนุนหรือโต้แย้ง ได้อย่างมีเหตุผล เหมาะสมกับวัย

5. เล่าเรื่องอย่างมีสาระสำคัญ หมายถึง ความหมายในการพูด เล่า หรืออธิบายให้ผู้อื่นรับรู้ใจความสำคัญ/เรื่องราวที่ตนสื่อสาร ได้ตรงตามความหมายของสิ่งนั้น ๆ

5.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

5.1.1 บอกสิ่งต่าง ๆ ที่รับรู้จากประสบการณ์ของตนเองได้ แต่ยังไม่ได้ใจความสำคัญ

5.1.2 บอกความสัมพันธ์ของสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญ จากเรื่องที่ตนเองได้

จากการขึ้นมาของครู

5.1.3 ผู้กเรื่องราวจากสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญได้เอง (เหมาะสมกับวัย)

5.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

5.2.1 เล่าเรื่องโดยอิสระ (จากประสบการณ์ที่ตนได้รับมา)

5.2.2 เล่าเรื่องไม่อิสระ (มีสิ่งชี้นำหรือมีกรอบบังคับ เช่น ภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

6. พุดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ หมายถึง ความสามารถในการพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามสถานการณ์ สถานที่และบุคคล

6.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

6.1.1 พุดสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

6.1.2 พุดสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะตามที่ครูชี้แนะ

6.1.3 พุดสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะด้วยตนเอง (สมกับวัย)

6.2 คำบ่งชี้ที่ใช้วัด

6.2.1 พุคคำสุภาพ รู้จักเลือกใช้คำแทนตัวเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

6.2.2 รู้จักใช้คำว่าสวัสดิ์ ขอบคุณและขอโทษ

7. พุคได้อย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการพูดโดยใช้คำต่าง ๆ ในภาษาไทย มาเรียงเป็นวลี ข้อความสั้น ๆ หรือประโยค พร้อมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งเหล่านั้นแล้ว สื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นคำพูดได้ถูกต้องตามความรู้สึกของตนเอง

7.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

7.1.1 พุค เล่าเรื่องได้เอง แต่เนื้อความยังเลียนแบบผู้อื่น

7.1.2 พุค เล่าเรื่องได้เอง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ ชักถาม

7.1.3 พุค/เล่าเรื่องได้ด้วยตนเอง

7.2 คำบ่งชี้ที่ใช้วัด

7.2.1 พุคต่อคำคล้องจอง

7.2.2 เล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

7.2.3 เล่าเรื่องจินตนาการจากภาพ ของจริง ข้อความที่กำหนดให้หรือทำใบ

วาโร เเพ็งสวัสดิ์ (2544 : 77) ใช้เครื่องวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา 3 วิธีดังนี้

1. การสังเกต วิธีการนี้ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของเด็กในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม การสังเกตต้องกระทำโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว ซึ่งครูอาจจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้

1.1 การออกเสียง โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กออกเสียงหรือพูดได้ชัดเจนหรือไม่

1.2 คำ หรือศัพท์ โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กเข้าใจในคำศัพท์นั้นหรือไม่ ซึ่งวิธีการทดสอบอาจจะทำได้ 2 วิธี คือ การให้เด็กดูรูปภาพแล้วถามว่านี่รูปอะไร หรือการให้เด็กดูรูปภาพ เช่น รูปภาพนก เป็ด แล้วถามเด็กว่ารูปไหนเป็นรูปภาพนก

1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์ เป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจประโยคหรือไวยากรณ์ส่วนลักษณะการถามคล้าย ๆ กับข้อ 1.2 เพียงแต่อยู่ในรูปของประโยค

1.4 การใช้ภาษาในการอธิบาย หรือเล่าเรื่อง ความสามารถในการด้านนี้ อาจจะสังเกตได้จากกรอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไป หรือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง เช่น การถาม การขอร้อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น

1.5 การวิเคราะห์เสียง คำ หรือประโยคง่าย เป็นความสามารถในการสังเกตความแตกต่างของเสียง ความหมายของคำ หรือประโยค

1.6 การแปลความ เป็นความสามารถในการอธิบายความหมายได้ เช่น “นกคือ

อะไร” เด็กอาจตอบว่า “นกคือสิ่งที่บินได้”

2. การสัมภาษณ์ ครูอาจสัมภาษณ์ หรือสนทนากับเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูล เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กด้วยก็ได้

3. แบบทดสอบ แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบแบบรูปภาพ เนื่องจากเด็กวัยนี้ยังไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้

การวัดความพร้อมทางด้านภาษา โดยดูจากการเรียนรู้ทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย

1. การรับรู้ทางภาษา (Reception Language)

1.1 ความสัมพันธ์ ข้อสอบจะวัดความรู้จัก ความเข้าใจคำหรือประโยค

1.2 การตอบคำถามสั้น ๆ เช่น นกมีกี่ขา นักเรียนมาโรงเรียนทำไม

1.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น ยืนขึ้น นั่งลง ชำยหัน ขวามัน หลับตา ยิ้ม

2. การแสดงออกทางภาษา (Expressive Language) การแสดงออกทางภาษาสามารถ

กระทำได้ 3 ทาง คือ การพูด การเขียน และการใช้กิริยาท่าทาง ซึ่งการวัดการแสดงออกทางภาษาทำได้ดังนี้

2.1 การนับจำนวนคำ วิธีการนี้จะนับจำนวนคำที่พูด หรือเขียนในช่วงเวลาที่กำหนด

2.2 การนับจำนวนประโยค วิธีการนี้จะนับจำนวนประโยคที่ใช้ในการเล่าเรื่องหรือเขียน

3. ความสามารถทางภาษา (V-Factor)

3.1 หาคำหรือภาพที่ตรงกันข้าม

3.2 หาคำหรือภาพที่มีความหมายใกล้เคียงกันที่สุด

3.3 หาคำหรือภาพที่สัมพันธ์กัน

3.4 หาคำหรือต่อเติมภาพที่ขาดหายไป

3.5 ความเข้าใจทางภาษา หรือการรับรู้ทางภาษา

สิริมา ภิญ โยธอนันตพงษ์ (2545 : 96 - 115) กล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเด็กดังนี้

1. วิธีการวัดและประเมินแบบเป็นทางการ (Formal Techniques) ได้แก่ การทดสอบชนิดต่าง ๆ การสอบปลายภาคและการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาต่าง ๆ หรือการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน

2. วิธีการวัดและประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Informal Techniques) ได้แก่ วิธีการประเมินแบบสื่อสารส่วนบุคคล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การสังเกต เช่น การจดบันทึกรายการ การใช้แบบสำรวจรายการ และการจดบันทึกสิ่งที่เด็กเลือกปฏิบัติกิจกรรมหรือเลือกมุมเล่น

2.2 การใช้การสนทนา การใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกรายวัน

2.3 การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการพูดคุยเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม

2.4 การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กรายบุคคล โดยการจัดเก็บรวบรวมผลงานไว้ในแฟ้มผลงาน

2.5 การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น

แนวทางการประเมินพัฒนาการทางสติปัญญา ด้านการใช้ภาษา

1. สนทนาหรือเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ประเมินพัฒนาการ โดยการสังเกตจากการที่เด็กสนทนาได้ตอบ หรือแสดงความคิดเห็น หรือเล่าเรื่องราวขณะทำกิจกรรมในสภาพการณ์ปกติ

2. แสดงความสนใจในการอ่าน ประเมินโดยการสังเกตการณ์ที่เด็กสนใจด้วยการดู หรือถามเกี่ยวกับหนังสือนิทาน รูปภาพ ข้อความ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ฯลฯ

3. แสดงความสนใจในการเขียน ประเมินโดยการสังเกตจากการเขียนของเด็กขณะทำกิจกรรมในสถานการณ์ปกติ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ การเล่นตามมุม การว่ายนํ้า ฯลฯ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมพัฒนาการที่จะวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษานั้น เป็นการวัดและประเมินตามลำดับพัฒนาการตามขั้นตอน เพื่อให้ทราบถึงความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่องความเข้าใจเรื่อง คำสั่งและความหมายของคำพูด ตลอดจนความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

หนังสือเสริมประสบการณ์

หนังสือเสริมประสบการณ์ คือหนังสือที่โรงเรียนควรจัดไว้ให้ครูและนักเรียนในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ในแง่ของการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความซาบซึ้งในคุณค่าภาษา การเสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่านและการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (สนิท สัตโยภาส. 2532 : 24)

หนังสือเสริมประสบการณ์ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. หนังสืออ่านนอกเวลา หมายถึง หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรนอกเหนือจากหนังสือเรียน สำหรับให้นักเรียนอ่านนอกเวลา โดยถือว่ากิจกรรมการเรียน เกี่ยวกับหนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร

2. หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่มีสาระอ้างอิงหลักสูตร สำหรับนักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล หนังสือประเภทนี้เคยเรียกว่าหนังสืออ่านประกอบ

3. หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีและศีลธรรมอันดีงาม ให้มีความรู้ มีคิดและมีสาระประโยชน์

4. หนังสืออ้างอิง หมายถึง หนังสือสำหรับใช้ค้นคว้าอ้างอิงเกี่ยวกับการเรียนการสอน การเรียบเรียงหนังสือประเภทนี้เป็นเชิงวิชาการ

สนิท สัตโยภาส (2532 : 25) ได้แบ่งประเภทของหนังสือเสริมประสบการณ์ไว้ดังนี้

1. หนังสืออ่านนอกเวลา สำหรับให้นักเรียนอ่านนอกเวลา โดยถือว่ากิจกรรมการเรียนเกี่ยวกับหนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร

2. หนังสืออ่านเพิ่มเติม สำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล อาจเรียกว่าหนังสืออ่านประกอบ

3. หนังสืออุเทศ ใช้ค้นคว้าอ้างอิงเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน เป็นหนังสือเชิงวิชาการ

4. หนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น อาจเป็นสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคิดและมีสาระประโยชน์

สรุปได้ว่าหนังสือเสริมประสบการณ์ มี 4 ประเภท คือ หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านอ้างอิง และหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นหนังสือเสริมประสบการณ์

ความสำคัญของหนังสือเสริมประสบการณ์

จินตนา ไบกาชุย (2537 : 27-28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือเสริมประสบการณ์ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติและแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้เกิดแก่เด็ก

5. ช่วยให้เด็กรู้จักหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง เกิดนิสัยรักการอ่านและนิสัยรักการอ่านดำรงอยู่ตลอดไป

6. ช่วยทดแทนความรู้สึกที่เด็กขาดหายไป

7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า หนังสือเสริมประสบการณ์มีความสำคัญสำหรับเด็กมาก เป็นหนังสือที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง อ่านแล้วเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา ช่วยเสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่านทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวางขึ้น

ขั้นตอนในการจัดทำหนังสือ

ถวัลย์ มาศจรัส (2538 : 41) กล่าวถึงขั้นตอนในการเขียนหนังสือ จากการตั้งคำถามแล้วนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. ปัจจุบันสอนกลุ่มประสบการณ์อะไร เพื่อจำกัดวงในการเขียนและตัดสินใจเขียนได้ง่ายขึ้น
2. จะเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่เท่าไร เพราะการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านต้องคำนึงถึงวัยของนักเรียนและจิตวิทยาของเด็กด้วย เช่น หนังสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะต้องใช้คำน้อย ภาพประกอบมาก ๆ ถ้าเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหามากขึ้นได้ ใช้คำมากขึ้นตามวัย เป็นต้น
3. เขียนเรื่องอะไร นึกถึงเรื่องที่จะเขียนนั้นเป็นอย่างไร เช่น เกี่ยวกับความอดทน ต่อสู้กับความยากลำบาก ขยัน มานะพยายาม จนชีวิตประสบผลสำเร็จ หรือแต่งเรื่องราวให้มีปมการต่อสู้ ความสนุกสนาน เศร้าสร้อย ผิดหวัง สมหวัง ในอัตราส่วนที่เหมาะสม ก็จะแต่งเรื่องราวแล้ว 1 เรื่อง ถ้าต้องการสอนถึงความใฝ่รู้ ความขยัน สัมพันธ์กับเนื้อหาในหลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย นอกจากนี้แล้ว ยังต้องนึกถึงเรื่องต่อไปนี้ คือ
 - 3.1 เขียนทำไม เพื่ออะไร เช่น เขียนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการของครูผู้เขียน เป็นต้น
 - 3.2 เนื้อหาเป็นอย่างไร ต้องรู้จักวางเค้าโครงเรื่อง เพื่อจะดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบว่า จะให้ตัวเอกของเรื่อง เผชิญกับอะไรบ้าง มีทุกข์ เศร้า ขบขัน เฮฮา เป็นต้น
 - 3.3 สาระที่ได้คืออะไร เพื่อให้ค้นหาคำตอบให้ได้ว่า หนังสือให้สาระอะไร เช่น ให้ผลดีในความอดทนของชีวิตมนุษย์ ความใฝ่รู้ หรือชี้ให้เห็นปรัชญาในชีวิตมนุษย์ เป็นต้น
 - 3.4 รูปแบบการเขียนเป็นอย่างไร ถ้าจะให้หน้าอ่าน ชวนติดตามแล้ว จะต้องเขียนในรูปแบบ บันเทิงคดี การเขียนในรูปแบบบันเทิงคดี เป็นการเขียนที่ให้อรรถรสและความ

สนุกसानเป็นหลัก ซึ่งภาษาที่ใช้เขียนใช้ได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ในการจะใช้ร้อยแก้วหรือร้อยกรองนั้น ต้องพิจารณาว่า งานเขียนนั้นมีความยาวมากน้อยเพียงไร ถ้าเป็นนวนิยายวรรณกรรมเยาวชน ควรใช้ร้อยแก้ว ถ้าเป็นเรื่องสำหรับเด็กสั้น ๆ ควรใช้ร้อยกรอง ดังนี้ เป็นต้น

4. หาข้อมูลจากที่ไหน แหล่งข้อมูลที่สำคัญที่สุดก็คือ ตัวครูนั่นเองที่เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่สุดในการเขียนหนังสือ แหล่งข้อมูลในตัวเองคืออะไร

4.1 ประสบการณ์ในชีวิต

4.2 ความรู้

4.3 ความคิด

4.4 ทักษะในการเขียน

4.5 จินตนาการ

ส่วนที่นอกเหนือไปจากนี้ ถือเป็นแหล่งข้อมูลอื่น เช่น ห้องสมุด ความรู้จากประชาชนที่มีความสามารถในงานอาชีพ ได้แก่ อาชีพชาวนา กรรมกร ชาวประมง จิตรกร ฯลฯ ซึ่งแหล่งข้อมูลนี้จะเขียนถึงจะต้องสอบถาม ค้นคว้าจนแน่ใจว่าเมื่อนำเสนอไปแล้วจะต้องไม่ผิดพลาด เช่นเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของชาวนา ต้องทราบว่าวิถีชีวิตของชาวนานั้นเป็นอย่างไร ซึ่งอาจจะทราบได้จากการสังเกต สอบถาม ค้นคว้า ในเรื่องความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรม

5. วางแผนการเขียนไว้อย่างไร การเขียนหนังสือจะต้องมีการวางแผนว่าจะเขียนแนวไหน นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย นิยายภาพ การ์ตูน ฯลฯ

6. จะลงมือเขียนเมื่อไรและกำหนดจะให้แล้วเสร็จเมื่อใด เมื่อมีจินตนาการหรือข้อมูลเพียงพอสำหรับเขียนหนังสือแล้ว กำหนดลงไปว่า จะเริ่มต้นเขียนวันที่เท่าไร จะให้แล้วเสร็จวันที่เท่าไร ใช้เวลาเขียนกี่วัน วันละกี่ชั่วโมง เป็นต้น ซึ่งการกำหนดเช่นนี้เป็นการรู้จักบังคับตนเองเขียนเป็นประจำทุกวัน ถ้าเป็นนิทานสั้น ๆ อาจเป็นวันเดียวเสร็จ สองวันเสร็จ เรื่องสั้นแต่ละเรื่องใช้เวลาพอ ๆ กับการเขียนนิทาน ถ้าเป็นนวนิยายอาจนานกว่า

7. ลงมือเขียน

ศึกษานิตยสาร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ (2543 : 179) กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดทำหนังสือ ไว้ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการทำหนังสือจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

2. กำหนดเรื่องที่จะเขียนให้ชัดเจน

3. เขียนโครงเรื่อง ต้องกำหนดแนวคิดหรือแกนของเรื่องให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทาง

ในการเขียนเนื้อเรื่อง

4. เขียนเพิ่มเรื่องย่อย โดยนำโครงเรื่องที่เขียนไว้แล้วมาเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมเป็นเรื่องย่อย ๆ

5. ตั้งชื่อเรื่อง อาจตั้งจากตัวเอกของเรื่อง จำนวนตัวละคร ชื่อสัตว์ในเรื่อง ชื่อสถานที่

6. เขียนขั้นตอนของเนื้อเรื่อง นำเรื่องราวที่ได้จากเค้าโครงเรื่องมาเขียนบอกขั้นตอนของเนื้อเรื่อง เริ่มตั้งแต่ปกหน้าถึงปกสุดท้าย ซึ่งจะเป็นแนวจัดทำร่างภาพคำบรรยายและรูปเล่มของหนังสือว่ามีอะไรบ้าง มีกี่หน้า

7. จัดทำต้นฉบับ คือ การทำหนังสือรูปเล่ม อาจทดลองใช้ เพื่อจะได้นำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

8. จัดทำรูปเล่ม คือ การทำหนังสือเป็นรูปเล่ม และพร้อมที่จะนำไปใช้

9. จัดพิมพ์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่าขั้นตอนในการจัดทำหนังสือจำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าเราจะเขียนเรื่องอะไร เนื้อหาเป็นอย่างไร ใช้รูปแบบอย่างไร หาข้อมูลมาจากที่ไหน เมื่อตั้งคำถามแล้วก็ปฏิบัติตามที่ตนเองได้ตั้งไว้

หลักเกณฑ์ในการเขียนหนังสือ

ถวัลย์ มาศจรัส (2538 : 25) กล่าวถึงหลักเกณฑ์และแนวทางในการเขียนหนังสือมีดังนี้

1. ใช้ภาษาเรียบง่าย ภาษาที่เรียบง่ายเป็นภาษาที่มีเสน่ห์ การเขียนหนังสือด้วยถ้อยคำสั้นวนง่าย ๆ เป็นสิ่งที่ผู้อ่านต้องการมากที่สุด เพราะอ่านแล้วโปร่งใจสบายใจ ที่ไม่ต้องไปขบคิดให้เสียเวลาอีกว่า คำพูดนั้น ประโยคนั้นหมายถึงอะไร

2. อย่าคิดว่าผู้อ่านรู้เรื่องเดิม การเขียนที่ดีต้องบอกกล่าวประเด็นของเรื่องด้วยความกระชับและไม่เบื่อบ่อยที่ควรเพียรเขียน อธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจด้วยถ้อยคำง่าย ๆ สั้น ๆ ถ้าผู้เขียนคิดว่าผู้อ่านรู้ความเป็นมาแล้ว ก็จะทำให้การเขียนถูกละเลยละเว้นในบางสิ่ง บางอย่าง เป็นการสร้างความหงุดหงิดให้แก่ผู้อ่าน

3. เขียนให้ง่าย การเขียนให้อ่านง่ายกับการใช้ภาษาที่เรียบง่ายนั้นต่างกัน ภาษาที่เรียบง่ายใช้ว่าจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเสมอไปไม่ เพราะภาษาที่ใช้อาจจะเรียบง่ายจริง แต่ถ้าเนื้อหาที่น่าสนใจเกินการรับรู้ของผู้อ่านแล้วก็จะไม่เกิดประโยชน์อันใด ดังนั้นก่อนลงมือเขียนหนังสือต้องพิจารณาเนื้อหาที่น่าสนใจเสียก่อนว่ายากเกินกว่าที่ผู้อ่านจะรับรู้หรือไม่

4. คิดก่อนเขียน คือคิดเสียก่อนว่าจะเขียนอะไร เสนอแนวคิดอะไร และคิดเพื่อจัดลำดับเนื้อหาถ้อยความที่เป็นเหตุเป็นผลให้สอดคล้องกัน ด้วยรูปแบบที่เรียบง่าย เพราะถ้าเขียนไปก่อนแล้วจึงย้อนมาคิดภายหลัง จะทำให้ข้อเขียนวกวน สร้างความสับสนให้กับผู้อ่าน ข้อเขียนที่ดีคือ ข้อเขียนที่ตอบคำถามเหล่านั้น ได้ชัดเจน แจ่มแจ้งว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม ถ้าตอบ

คำถามเหล่านี้ได้กระจ่าง ก็นับว่าประสบความสำเร็จ คังนั้นก่อนลงมือเขียนจะต้องจัดระบบความคิดให้เป็นระบบเสียก่อน ลำดับเนื้อหาไว้ให้เป็นขั้นตอน ให้สอดคล้องประสานสอดคล้องอย่างมีจังหวะ ทั้งด้วยเหตุ ด้วยผล และสำนวนนำอ่านนำติดตาม

5. เขียนให้ตรงเป้าหมาย การเขียนเรื่องอะไรก็ตามสิ่งทีพลาดไม่ได้ก็คือ การเขียนให้ตรงกับเป้าหมายที่ตั้งใจจะเขียนไว้แต่แรก โดยเขียนให้ถูกประเด็นตามหัวข้อที่ตั้งไว้

6. ใช้คำคุ้นเคย ภาษาไทยเป็นภาษามีเสน่ห์ตรงที่มีคำมากมายให้เลือกใช้กับบุคคลที่มีความรู้แตกต่างกันได้มากมาย การเขียนหนังสือเพื่อสื่อเรื่องราวต่าง ๆ จึงควรใช้คำที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวันจะดีกว่า โดยเลือกสรรคำที่สุภาพ ทุกคนฟังแล้วเข้าใจในทันที ไม่ต้องกลับไปเปิดพจนานุกรม เพื่อค้นหาความหมายให้ยุ่งยากเสียเวลา

7. เขียนประโยคให้กระชับ ใช้คำน้อย ความหมายกว้าง

8. เขียนหนังสือให้มีเว้นวรรค การเขียนหนังสือติดกันเป็นพืดจะทำให้ผู้อ่านไม่มีการพักสายตา ซึ่งจะทำให้กล้ามเนื้อบนตาเกิดอาการล้า และจับใจความสำคัญได้ลำบาก เวลาเขียนหนังสือจึงต้องอาศัยวรรคตอนเข้ามาช่วย จะทำให้ตัวหนังสือแต่ละบรรทัดมีที่ว่าง เป็นการพักสายตา และทำให้ผู้อ่านจำสิ่งที่อ่านได้แม่นยำยิ่งขึ้น ผู้อ่านจะอ่านด้วยความรู้สึกสบาย ๆ

9. ปรับแก้สำนวนก่อนเผยแพร่ หลังจากเขียนแล้ว ผู้เขียนจะต้องอ่านทบทวนข้อเขียนนั้นอีกครั้งหนึ่ง ข้อความสำนวนใดที่เห็นว่าแข็งกระด้าง ไม่รื่นสลวยก็ควรปรับแก้เสียใหม่ก่อนที่จะส่งไปพิมพ์เผยแพร่

10. ตั้งย่อหน้าให้มีความหมาย ในการเขียนแต่ละย่อหน้านั้น ย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะต้องพูดถึงเรื่องเดียวกัน โดยมีประเด็นหลักที่จะพูดและประเด็นรองที่จะนำมาผสมผสาน เป็นเหตุเป็นผลให้เหมาะสม

ศึกษานิตเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ (2543 : 179) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเขียนหนังสือ ไว้ดังนี้

1. ต้องเลือกรูปแบบหรือ โครงสร้างที่สามารถสื่อเนื้อหาสาระและความคิดให้แก่ผู้อ่าน
2. ต้องเรียบเรียงและเสนอเนื้อหาให้สอดคล้องเกี่ยวเนื่องกันในจุดประสงค์ที่ต้องการ
3. ต้องเชื่อมโยงความคิดหนึ่งเข้ากับอีกความคิดหนึ่ง จากความคิดย่อยขยายไปสู่ความคิดหลักของเรื่อง
4. ความคิดหรือข้อความใด ๆ ที่สำคัญควรเสนอไว้เป็นประโยคแรกหรือเป็นประโยคสุดท้ายของย่อหน้าหรือเสนอเนื้อหาส่วนที่สำคัญนั้นในปริมาณมากกว่าส่วนอื่น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายหรือจับประเด็นความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

5. ก่อนลงมือเขียนควรกำหนดใจล่วงหน้าว่าผู้อ่านจัดอยู่ในกลุ่มใด มีความรู้ และสติปัญญาเพียงใดแล้วจึงค่อยกำหนดจุดประสงค์ของหนังสือ เนื้อหาสาระ รูปแบบการเขียน ตลอดจนเทคนิควิธีเขียนต่าง ๆ ของหนังสือแต่ละประเภท เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ อย่างแจ่มชัด

สรุปได้ว่าหลักเกณฑ์ในการเขียนหนังสือ จำเป็นต้องคิดก่อนแล้วจึงเขียน ภาษาที่ใช้ควร เรียบง่ายมีเสน่ห์เพื่อให้ผู้อ่านสนใจ การเขียนควรบอกที่มาที่ไปของเนื้อหา เขียนให้มีความกระชับ เข้าใจง่าย เนื้อหาที่เขียนต้องสอดคล้องกัน ก่อนเผยแพร่ต้องอ่านทบทวนอีกครั้ง

ประเภทของการเขียนหนังสือ

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541 : 471) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนหนังสือสำหรับเด็กดังนี้

1. บันเทิงคดี เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่เด็ก เขียนได้ ทั้งแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง ได้แก่

1.1 นิทาน

1.2 นวนิยาย

1.3 เรื่องสั้น

1.4 เรื่องแปล

1.5 การ์ตูน

2. สารคดี เป็นงานเขียนที่ให้ความรู้แก่เด็ก แบ่งออกเป็น

2.1 สารคดีทั่วไป

2.2 สารคดีชีวประวัติ

2.3 สารคดีท่องเที่ยว

3. ร้อยกรอง เป็นงานที่สนุกสนานเพลิดเพลิน แบ่งได้ดังนี้

3.1 เพลงกล่อมเด็ก

3.2 เพลงปลอบเด็ก

3.3 เพลงประกอบการเล่นของเด็ก

3.4 ปริศนาคำทาย

3.5 บทกลอนสอนใจวัยรุ่น

การเขียนร้อยกรองสำหรับเด็กนั้น นำไปใช้เขียนงานประเภทบันเทิงคดี เช่น นิทาน เรื่องเล่าเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน จิตใจอ่อนโยน เพราะคำคล้องจองของบทร้อยกรอง ทำให้เกิดเสียงไพเราะ การแต่งบทร้อยกรองสำหรับเด็กต้องคำนึงถึงวัยเป็นสำคัญ

วัยเด็กเล็ก อายุ 3-5 ปี ควรแต่งบทร้อยกรองที่สั้น ง่าย ใช้คำน้อย เนื้อเรื่องสนุกสนาน

การอ่านคำประพันธ์ง่าย ๆ สั้น ๆ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็กทั่วไป

อายุ 6-8 ปี เด็กในวัยนี้สนใจในบันเทิงคดีที่มีความสนุกสนาน ตื่นเต้น ชวนติดตาม ชอบให้สมองขบคิดปัญหาง่าย ๆ ที่ท้าทายกันในหมู่เพื่อน เช่น การค้นหาคำศัพท์ที่คล้องจองมาผูกเป็นปริศนาคำทาย จะช่วยให้เด็กได้นำไปใช้ในวงสนทนาและการละเล่นได้ดี

อายุ 9-11 บทร้อยกรองสำหรับเด็กในวัยนี้ ควรเป็นเรื่องของคำกลอนสอนใจต่าง ๆ มีคำคม ชวนขบคิดและให้ความสนุกสนานและอารมณ์ขัน

งานประเภทบันเทิงคดีที่ใช้วิธีเขียนด้วยคำประพันธ์ มีหลักการวางโครงเรื่อง การดำเนินเรื่องและการจบเรื่องเช่นเดียวกับร้อยแก้ว รวมถึงภาพประกอบที่ใช้เกณฑ์เดียวกัน จะต่างเฉพาะภาษาที่ใช้เท่านั้น ภาษาในบทร้อยกรองควรใช้คำง่าย ๆ มีความหมายในตัวเองไม่ต้องแปลไทยเป็นไทย ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบคำกลอนต่าง ๆ และที่สำคัญฉันทลักษณ์ ต้องมีความถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่าง และซึมซับเข้าสู่ความทรงจำของเด็ก

ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ (2543 : 180) กล่าวถึง ประเภทการเขียนหนังสือ มีดังนี้

1. สารคดี มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ข้อเท็จจริงจากการอ่าน เช่นการเขียนสารคดีสำหรับเด็กเป็นต้น
2. บันเทิงคดี มุ่งให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ
3. เขียนในลักษณะร้อยกรอง การเขียนในลักษณะสารคดี หรือบันเทิงคดีสามารถนำมาแต่งเป็นร้อยกรองได้ ผู้อ่านนอกจากจะได้ความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังได้ลิ้มรสไพเราะในการอ่านไปด้วย

รูปแบบของหนังสือ

หทัย ดันหยง (2525 : 242-249) ได้กล่าวถึงการวางรูปแบบของหนังสือ ไว้ดังนี้ การวางรูปแบบหนังสือ หนังสือจะมีลักษณะสำเร็จเป็นรูปเล่มได้นั้น จะต้องผ่านปฏิบัติการตามขั้นตอนต่าง ๆ คือ

- ขั้นที่ 1 วางเค้าโครงเรื่อง (Plot Design)
- ขั้นที่ 2 การวางเค้าโครงต้นฉบับ (Manuscriptive Design)
- ขั้นที่ 3 การตกแต่งสร้างสรรค์ (Creative Design)
- ขั้นที่ 4 การวางรูปแบบของหนังสือ (Book Design)

ในการจัดภาพในหนังสือสำหรับเด็กนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหนังสือจะน่าสนใจหรือไม่น่าสนใจ ขึ้นอยู่กับภาพประกอบด้วย ซึ่ง หทัย ดันหยง (2525 : 189-190) ได้กล่าวถึง การจัดภาพในหนังสือสำหรับเด็ก สรุปได้ดังนี้

ขนาดภาพในหนังสือสำหรับเด็ก

เด็กเล็ก ควรใช้ภาพขนาดสามในสี่ของหน้า

เด็กโต ควรใช้ภาพขนาดครึ่งหนึ่งของหน้า

เด็กวัยรุ่น ควรใช้ภาพขนาดครึ่งหนึ่งของหน้า

ลักษณะของภาพในหนังสือ

1. ภาพเขียน แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ คือ
 - 1.1 ภาพลายเส้น
 - 1.2 ภาพเหมือน
 - 1.3 ภาพมายา
 - 1.4 ภาพจินตนาการ
 - 1.5 ภาพวิจิตร
2. ภาพถ่าย ได้แก่ ภาพถ่ายประเภทต่าง ๆ คือ
 - 2.1 ภาพถ่ายขาวดำ
 - 2.2 ภาพถ่ายสี
 - 2.3 ภาพถ่ายมิติ
3. ภาพสี เกิดจากเทคนิคการพิมพ์ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ คือ
 - 3.1 ภาพสีลายเส้น
 - 3.2 ภาพสีลายสกรีน
 - 3.3 ภาพแผ่นฝัง
 - 3.4 ภาพตัดต่อ

ปราณี เชียงทอง (2526 : 78-79) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินคุณค่าของหนังสือ ไว้ดังนี้

1. ฉาก ต้องชัดเจน น่าเชื่อถือได้
2. การดำเนินเรื่อง ต้องสอดคล้องกับเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ ในเรื่องเป็นอย่างดี
3. ตัวละครต้องสมจริง น่าเชื่อถือ และเป็นไปตามธรรมชาติของคนจริง ๆ
- 4.เค้าโครงเรื่อง การให้มีข้อขัดแย้งมีปัญหา มีฝ่ายตรงข้ามและการสิ้นสุดแห่งปัญหาหรือ

ข้อขัดแย้งในที่สุด

5. แนวคิดของเรื่อง ไม่ควรเป็นเรื่องลึกลับหรือซับซ้อน

6. แนวการเขียน ควรเป็นเรื่องที่ยากง่าย เหมาะแก่การทำความเข้าใจเรื่องของเด็ก

7. รูปเล่มและภาพประกอบ รูปเล่มควรเหมาะสม สะดวกต่อการหยิบถือของเด็ก

ภาพประกอบควรเป็นภาพสี ลักษณะภาพง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 12-21) ได้เสนอแนะในการจัดรูปเล่มของหนังสือ ดังนี้

1. ลักษณะภายนอกทั่วไปของหนังสือ

1.1 ขนาด ขนาดหนังสือมักถือเอาความสะดวก

1.2 รูปเล่ม ส่วนมากมี 2 แบบ คือแบบแนวตั้งและแบบแนวนอน

1.3 การเย็บเล่ม วัสดุที่เย็บเล่มต้องทนทานและเย็บด้วยความประณีต

2. ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ

2.1 ส่วนหน้า ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้จัดเรียงกันไปคือ

2.1.1 หน้าปก ภาพประกอบควรสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ควรใช้สีสันสะดุดตา
 บนปกมีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพประกอบ

2.1.2 ปกด้านใน

2.1.3 ไบรองปก

2.1.4 ด้านหลังของไบรองปก

2.1.5 ปกใน

2.1.6 รองปกใน

2.1.7 หน้าคำนำหรือคำชี้แจง

2.1.8 หน้าสารบัญ

2.2 ส่วนของเนื้อหาหรือเนื้อในของเล่ม ส่วนที่ต้องพิจารณา ได้แก่

2.2.1 สีของตัวอักษร

2.2.2 ขนาดของตัวอักษร

2.2.3 การวางหน้า

2.2.3.1 ภาพวางอยู่คนละหน้ากับคำบรรยาย

2.2.3.2 ภาพวางไว้หน้าเดียวกับคำบรรยาย อาจไว้ทั้งด้านบนหรือด้านล่าง

ปนกันก็ได้

2.2.3.3 ภาพและคำบรรยายอยู่หน้าเดียวกัน วางไว้ทั้งด้านบนและด้านล่าง

2.2.3.4 ภาพและคำบรรยาย กระจายติดต่อกันทั้งสองหน้าคู่ทำให้มองเห็น

ชัดเจน

2.2.4 สี แบบ และขนาดของภาพ

2.2.5 คุณภาพของกระดาษ

2.3 ส่วนหลังประกอบด้วย

2.3.1 หน้ากิจกรรม

2.3.2 รองปกใน (ปกหลัง)

2.3.3 ปกหลัง

ในการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือหนังสืออื่น ๆ ก็ตาม เป็นธรรมดาที่จะต้องมีการประเมินคุณค่าของหนังสือที่สร้างขึ้นว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร เหมาะสมหรือไม่ในการอ่าน ดังนั้น จึงต้องมีหลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าของหนังสือไว้ด้วย

ชุดิมา สัจจามันท์ (2525 : 44) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าของหนังสือสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้าง

- 1.1 เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน หรือไม่เ็นเยื่อมากเกินที่จะจำ
- 1.2 มีความสัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของเด็ก
- 1.3 มีเงื่อนไขที่สนุกสนานชวนติดตาม
- 1.4 คลื่นคลายเงื่อนไขรวดเร็ว
- 1.5 เรื่องจบลงด้วยดี ทำให้ผู้อ่านพอใจ

2. ด้านตัวละคร

- 2.1 ตัวละครมีวัยใกล้เคียงกับเด็ก เพราะเด็กจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
- 2.2 บทบาทตัวละครเด่น ช่วยให้จดจำได้ดี
- 2.3 ตัวละครน้อย

3. ด้านสำนวนภาษา

- 3.1 ภาษาง่าย สั้น ชัดเจน ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของเด็ก
- 3.2 ภาษาเหมาะสมกับบุคลิกของตัวละคร ตรงตามสมัยในเรื่อง
- 3.3 เป็นภาษาที่คนนิยมใช้ บทสนทนาเหมาะสมไม่เ็นเยื่อ

4. ฉากหรือบรรยากาศในเรื่อง

- 4.1 เป็นบรรยากาศที่เด็กคุ้นเคย หรือมีประสบการณ์
- 4.2 บรรยากาศช่วยสร้างเสริมประสบการณ์

ถวัลย์ มาศจรัส (2538 : 31) กล่าวถึงรูปแบบของหนังสือไว้ดังนี้

1. ขนาดของหนังสือ ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ขอบหนังสือขนาด 13 × 18 เซนติเมตร

ประถมปลายขอบหนังสือขนาด 15 × 21 เซนติเมตร

2. เป็นหนังสือแนวตั้ง (Up - right)
3. เป็นหนังสือปกแข็ง
4. จำนวนหน้าประมาณ 22-30 หน้า
5. ขอบกระดาษสีขาวชนิดหนา น้ำหนัก 150 แกรมขึ้นไป
6. ภาพประกอบควรอยู่ด้านบนของเนื้อเรื่อง
7. ขนาดตัวอักษร นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นชอบใช้ตัวอักษร ขนาด 32 พอยต์
นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบตัวอักษรขนาด 20 พอยต์ ตัวเรียงห่างภาพ
8. นักเรียนชั้นอนุบาลชอบภาพประดิษฐ์ แรงา แบบการ์ตูน ชอบภาพถ่าย ๆ ที่ไม่มี
รายละเอียด ชับซ้อนแต่ต้องการภาพที่มีชีวิตชีวา
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ชอบภาพถ่ายและภาพถ่าย
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ชอบภาพถ่าย
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ชอบภาพถ่าย และภาพวาดแบบไทยแท้
 - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชอบภาพวาดที่เหมือนจริง เพราะภาพวาด
เน้นรายละเอียด ได้ชัดเจนกว่าภาพถ่าย
9. ขนาดของภาพ นักเรียนชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบภาพขนาดใหญ่โตเต็มหน้า
10. สี นักเรียนอนุบาลชอบภาพหลายสีสดใส ชอบโทนสีอุ่นมากกว่าโทนสีเย็น นักเรียน
ส่วนมากชอบสีแดงมากกว่าสีอื่น

หนังสือโดยทั่ว ๆ ไปจะมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า แต่หนังสือสำหรับเด็กที่เรียกว่า
หนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสืออ่านเพิ่มเติม จะมีรูปแบบอยู่ 4 รูปแบบด้วยกันคือ

 1. หนังสือ Die-up เป็นหนังสือที่ตัดรูปแบบต่าง ๆ เช่น วงกลม รูปดาว รูปรด
รูปตะกร้า เป็นต้น
 2. หนังสือ Pop-up คือหนังสือสามมิติ เมื่อเปิดหนังสือออกมาจากหน้าหนังสือ
เป็นภาพบ้านยื่นออกมามีประตูหน้าต่างที่เปิดได้ เป็นภาพสัตว์ลูกชิ้นนั่ง ยืน นอน ในต่างประเทศ
ที่มีการพิมพ์ก้าวหน้า หนังสือประเภทนี้จะมีเสียงประกอบด้วย
 3. หนังสือ Up-right คือหนังสือแนวตั้งปกติ
 4. หนังสือ Oblong เป็นหนังสือแนวนอนทั่ว ๆ ไป

ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือ

 1. ปกหน้า - ปกใน
 2. ไบรอนปกหน้าและรองปกหลัง

3. คำนำ
4. สารบัญ
5. สารบัญตารางและหน้าสารบัญรูป
6. บทนำ
7. เนื้อหา
8. บรรณานุกรม
9. ภาคผนวก
10. อภิธานศัพท์
11. ครรชนี

สรุปได้ว่ารูปแบบของหนังสือที่สมบูรณ์ต้องมีส่วนประกอบต่าง ๆ ครบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนหน้า ส่วนของเนื้อหา และส่วนหลัง

แผนการจัดประสบการณ์

การสอนในระดับปฐมวัยนี้ไม่สอนเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปกิจกรรมบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ดังนั้นการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้านบรรลุจุดหมายตามหลักสูตรนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การจัดแนวการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างละเอียดจนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้บรรลุตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้มีความเข้าใจเพิ่มขึ้น ได้แก่ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาสาระการเรียนรู้

1.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญ และส่วนที่เป็นสาระที่เรียนรู้โดยผู้สอนจะต้องรู้โดยผู้สอนจะต้องวิเคราะห์และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์

1.4 กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลายรวมทั้งศึกษาแนวความคิดจากนวัตกรรมการที่ผู้สอนต้องการใช้สอดแทรกลงในการจัดประสบการณ์สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้จัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย คือ หน่วยการจัดประสบการณ์ผู้สอนสามารถกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ บางสัปดาห์อาจใช้หน่วยตามความสนใจของเด็กโดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม ประกอบทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามเหมาะสมสำหรับการจัดประสบการณ์แบบหน่วย ผู้สอนต้องกำหนดหัวเรื่องโดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 เด็กเป็นผู้กำหนด วิธีนี้จะเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องตามความสนใจของเด็ก เช่น ขณะที่เดินผ่านแปลงดอกไม้เด็กๆ แสดงความสนใจผีเสื้อที่กำลังเกาะดอกไม้ อยู่ต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ดังนั้นผู้สอนจึงนำเรื่องผีเสื้อมาเป็นหัวเรื่องในการจัดทำในหน่วยการจัดประสบการณ์

วิธีที่ 2 ผู้สอนและเด็กร่วมกันกำหนด วิธีนี้เป็นวิธีที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยผู้สอนกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น แล้วนำเรื่องที่สนใจมากำหนดเป็นหน่วยการจัดประสบการณ์ และมีการสนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องข้าง ในที่สุดผู้สอนกับเด็กตัดสินใจร่วมมือกันกำหนดหัวเรื่อง “ข้าง” เป็นหน่วยการจัดประสบการณ์

วิธีที่ 3 ผู้สอนเป็นผู้กำหนด วิธีที่ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์และสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยไว้ล่วงหน้าโดยพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดทำไว้ หน่วยการจัดประสบการณ์นี้สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ตามความสนใจเด็ก เช่น ผู้สอนกำหนดเรื่อง “ยุ่ง” ไว้ล่วงหน้าแล้ว แต่ปรากฏว่าเด็กอยากรู้เรื่อง “ผีเสื้อ” ผู้สอนสามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนเรื่องยุ่งเป็นผีเสื้อและได้นำเรื่อง “ยุ่ง” ไปจัดประสบการณ์ในโอกาสต่อไป

การกำหนดหัวเรื่องการจัดประสบการณ์ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก
2. ตรงตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
3. สอดคล้องกับสภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก ผนวกคุณธรรม

และจริยธรรมเข้าไปอย่างผสมกลมกลืน

4. เขียนแผนการจัดประสบการณ์ ผู้สอนควรพิจารณาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยที่ผู้สอนรับผิดชอบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

5. นำหน่วยการจัดประสบการณ์มากำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้เมื่อได้หน่วยการจัดประสบการณ์แล้ว ผู้สอนกำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับหัวเรื่องหน่วยการจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ซึ่งสาระที่ควรเรียนรู้ในหลักสูตรนั้นเป็นสาระที่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาให้ ทั้งนี้เพื่อประสงค์ให้สามารถยืดหยุ่นได้โดยง่าย สะดวกต่อการปรับให้เหมาะสมกับความสนใจและสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก

6. สังเกตหรือระดมความคิดจากเด็ก เมื่อเลือกหัวเรื่องได้แล้ว ครูตั้งคำถามนำหรือเด็กเป็นผู้ถาม และสนทนากับเด็ก เพื่อจะได้ทราบว่า เด็กมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด เด็กต้องการรู้อะไร และครูอาจเพิ่มเติมสิ่งที่ควรรู้

2. วางแผนจัดกิจกรรม

นำขอบข่ายที่ได้จากขั้นที่ 2 มากำหนดแนวคิดและประสบการณ์สำคัญ วางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัยของเด็ก และลักษณะของกิจกรรมหลักตามตารางกิจกรรมประจำวัน คือ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง เกมการศึกษา

3. แยกกิจกรรมตามพัฒนาการแต่ละด้าน นำกิจกรรมที่วางแผนไว้ในขั้นที่ 3 มาจัดแยกตามพัฒนาการแต่ละด้าน เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมที่จัดครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านหรือไม่ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

4. จัดกิจกรรมลงตารางแยกตามกิจกรรมหลัก การจัดกิจกรรมลงตารางนี้ เป็นการเอากิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรมวางแผนไว้ขั้นที่ 3 มาจัดเรียงลำดับว่าจะจัดกิจกรรมใด ก่อน-หลัง กิจกรรมใดลงในวันที่ 1 วันที่ 2 วันที่ 3 วันที่ 4 วันที่ 5 ของสัปดาห์ และเมื่อจัดเรียงลำดับไว้แล้ว ก็จะเขียนเป็นแผนการจัดประสบการณ์แบบตารางดังตัวอย่าง

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วย.....ชั้น.....
 แผนที่.....เรื่อง.....เวลา.....
 สัปดาห์ที่.....สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 สาระสำคัญ.....

วันที่	กิจกรรม	จุดประสงค์	เนื้อหา	วิธีดำเนินกิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล

5. สื่อระดับการศึกษาปฐมวัย

การจัดประสบการณ์กับเด็กระดับนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สื่อและเครื่องเล่น เพื่อช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด และยังช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบตัวตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถ ดังนั้นครูผู้สอนต้องเลือกสื่อที่ดีมีคุณค่า ถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวการจัดประสบการณ์เพื่อใช้พัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 59) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดประสบการณ์ที่ดีไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน (จะใช้สื่อ อุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้อะไร ช่วยบ้างและจะใช้อย่างไร)
2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจนและนำไปสู่ผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง (ระบุนบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้อย่างชัดเจนว่า จะต้องทำอะไร จึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล)
3. กำหนดสื่ออุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใดเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้)
4. กำหนดวิธีวัดและประเมินไว้อย่างชัดเจน (จะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้)
5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (ในกรณีเมื่อมีปัญหาในการนำไปใช้ หรือไม่สามารถกำหนดการจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นได้ก็สามารถปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอนหรือผลการเรียนรู้)

6. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และสอดคล้องกับสภาพจริง
ที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่

7. แปลความได้ตรงกัน แผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนขึ้น จะต้องสื่อความหมายได้
ตรงกัน เขียนให้อ่านเข้าใจง่าย กรณีมีการสอนแทนหรือเผยแพร่ ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจและ
นำไปใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

8. มีการบูรณาการ แผนการจัดประสบการณ์ที่ดี จะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการ
แบบองค์รวมของเนื้อหาสาระการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน

9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปได้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้หรือ
ประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ และนำไปใช้ในชีวิตจริงกับการเรียน
ในเรื่องต่อไป

สรุปได้ว่าแผนการจัดประสบการณ์ที่ดีต้องมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติ
ให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้น ให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไป
ตามความมุ่งหมาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูผู้สอน
คอยกระตุ้นด้วยคำถามให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเองเน้น
ทักษะกระบวนการมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรม
บูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม
รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา (กรมวิชาการ, 2546 : 6-7) โดยมี
หลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

หลักการจัดประสบการณ์

1. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล
และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
3. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
4. จัดประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัด
ประสบการณ์
5. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

แนวทางการจัดประสบการณ์

1. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับการพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคน ได้พัฒนาการเต็มตามศักยภาพ
2. การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. การจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้
4. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผนตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ กัน
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีของเด็ก
7. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
8. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงไม่ได้คาดการณ์ไว้
9. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ
10. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี สามารถนำมาจัดกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการ และขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

1. หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

- 1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่อง นานกว่า 20 นาที

1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 – 60 นาที

2. ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่นำมาจัดในแต่ละวันให้ครอบคลุมพัฒนาการทางภาษา ได้แก่

2.1 การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกตจำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่าง หลากหลาย ผักการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ในการทำงาน ทั้งที่เป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

2.2 การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและบุคลากร ที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา

2.3 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวโดยใช้กิจกรรม ศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการให้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ให้เด็ก ปฐมวัย เด็กควรได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลองและคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยบูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้เข้ากับ กิจกรรมประจำวัน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างมีความสุข

คำคล้องจอง

ความหมายของคำคล้องจอง

คำคล้องจอง (Nursery Rhymes) หรือร้อยกรองสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นได้มีนักการศึกษา ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 25) ให้ความหมายของ คำคล้องจองว่า เป็นคำประพันธ์ต่าง ๆ อาจเป็น โคลง กลอน กาพย์ ฯลฯ ซึ่งใช้ถ้อยคำง่าย ๆ มีเนื้อหา สาระง่าย ๆ เด็กได้ท่องแล้วมีความสุข สนุกสนาน เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

กีฟลี วรรณจิณี (2535 : 43) คำคล้องจองเป็นคำที่มีเสียงสัมผัสสระ ทำให้ง่ายต่อการ ออกเสียง ง่ายต่อการจดจำ และหากนำมาเรียงเป็นเรื่องเป็นราวต่างๆ ก็จะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าติดตามอ่าน เด็กๆ จะชอบอ่านข้อความที่มีเสียงคล้องจองกันมาก การเขียนคำคล้องจอง ยังเป็นพื้นฐานในการเขียนหรือแต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองต่าง ๆ ต่อไปในอนาคตด้วย

ไพเราะ พุ่มมัน (2544 : 46) กล่าวถึงความหมายของคำคล้องจองว่า หมายถึง คำประพันธ์ อาจเป็น โคลง กลอน ซึ่งใช้ถ้อยคำง่าย ๆ และมีความยาวไม่มากนัก มีเนื้อหาสาระเด็กท่องแล้ว เกิดความสนุกสนาน

สรุปว่า คำคล้องจองเป็นคำที่มีเสียงสัมผัสกันด้วยรูปสระ และตัวสะกดทำให้ง่าย ต่อการออกเสียง เด็ก ๆ จะชอบฟังและชอบพูดตาม เนื่องจากคำคล้องจองเป็นคำง่าย ๆ และมี ความยาวไม่มาก ปรากฏในรูปคำประพันธ์ต่าง ๆ เช่น โคลง กลอน กาพย์ เป็นต้น

ความสำคัญของคำคล้องจอง

การสอนคำคล้องจองสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นถือว่ามีสำคัญและมีความจำเป็นมาก ตามที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 33) กล่าวถึงประโยชน์ และความสำคัญของคำคล้องจองไว้ดังนี้

1. ทำให้เด็กสนุกสนาน
2. ช่วยให้การใช้ภาษาดีขึ้น
3. เตรียมความพร้อมสู่การอ่าน
4. ฝึกคิดฝึกจำ

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพฑูริย์ (2542 : 65-68) กล่าวถึงความสำคัญของเพลงกล่อมเด็ก หรือคำคล้องจองสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. ขับกล่อมให้เด็กนอนหลับเร็วและหลับสนิท
2. สร้างความบันเทิงใจ
3. ใช้เป็นเครื่องสื่อสารชาวบ้าน
4. ปลุกฝังความเป็นกุลบุตรกุลธิดา
5. ปกป้องรักษาปัทมฐานของสังคม
6. การปกป้องสิทธิและหน้าที่อันพึงมีพึงได้โดยชอบธรรม

สรุปได้ว่า คำคล้องจองมีความสำคัญกับเด็กปฐมวัยมาก เพราะทำให้เด็กได้พัฒนาเรื่องจังหวะ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ นอกจากนี้ เด็กยังได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เด็กได้ฝึกความจำ ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือเด็กได้พัฒนาการทางภาษาที่ดียิ่งขึ้น

ประเภทของคำคล้องจอง

กีฟลี วรรณกิจ (2535 : 43) ได้จัดแบ่งประเภทของคำคล้องจองตามจำนวนของคำดังนี้

1. คำคล้องจองที่มี 2 คำ คือกลุ่มคำที่มีคำกลุ่มละ 2 คำ และมีเสียงคล้องจองกันระหว่างกลุ่ม โดยคำท้ายของกลุ่มคำหน้าสัมผัสกับคำแรกของกลุ่มคำหลังเรื่อยไป
2. คำคล้องจองที่มี 3 คำ คือกลุ่มคำที่มีคำกลุ่มละ 3 คำ และมีเสียงคล้องจองกันระหว่างกลุ่ม โดยคำท้ายของกลุ่มคำหน้าสัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 ของกลุ่มคำหลังเรื่อยไป
3. คำคล้องจองที่มี 4 คำ คือ กลุ่มคำที่มีคำกลุ่มละ 4 คำ และมีเสียงคล้องจองกันระหว่างกลุ่ม โดยท้ายของกลุ่มคำหน้าสัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 ของกลุ่มคำหลังเรื่อยไป

ณรงค์ ทองปาน (2526 : 45-52) กล่าวถึงคำคล้องจองไว้ว่า คำคล้องจองหรือร้อยกรอง (Poetry) สำหรับเด็กนั้นอาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ร้อยกรองสำหรับเด็กเล็ก

1.1 เพลงกล่อมเด็ก เป็นวรรณคดีประเภทมุขปาฐะ (Oral Literature) ซึ่งน่าจะมีวิวัฒนาการมาจากการเล่านิทาน หรือนิยายให้เด็กฟังก่อนนอน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน นอนหลับง่ายและอบอุ่นใจว่า ขณะที่ตนนอนหลับนั้นมีคนอยู่เป็นเพื่อนคอยทะนุถนอมอยู่ข้างๆ ด้วย แต่การเล่านิทานนั้นย่อมเป็นภาระแก่ผู้เล่า จึงมีผู้คิดเอาทำนองเพลงที่มีลีลาช้า ๆ แทรกเข้าไปด้วยเพราะความไพเราะ และสร้างบรรยากาศให้เด็กนอนหลับง่ายยิ่งขึ้น ตัวอย่างเพลงกล่อมเด็ก

1.2 เพลงปลอบเด็ก เป็นเพลงที่ผู้ใหญ่ใช้ร้องล้อเลียนหรือปลอบเด็กอย่างหนึ่ง กับเด็กใช้ร้องล้อเลียนกันอย่างหนึ่ง บทเพลงบางบทแสดงถึงจิตใจอันสูงส่งของคนไทย ความรักใคร่ ผูกพัน ความกตัญญู ฯลฯ เช่น ร้องปลอบหรือล้อเลียนเด็ก

2. ร้อยกรองสำหรับเด็กรุ่นเยาว์ ประกอบด้วย

2.1 เพลงประกอบการเล่นของเด็ก

2.2 ปริศนาคำทาย

2.3 บทกลอนสำหรับเด็กรุ่นเยาว์

สรุปได้ว่า คำคล้องจองสำหรับเด็กนั้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือคำคล้องจองสำหรับเด็กเล็ก และคำคล้องจองสำหรับเด็กรุ่นเยาว์

การจัดกิจกรรมคำคล้องจอง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 : 461) ได้แบ่งรูปแบบการท่องคำคล้องจองออกเป็น 2 รูปแบบคือ

1. คำคล้องจองประกอบการเล่นนิ้วมือ การเล่นนิ้วมือเป็นการแตงนิ้วท่าทางประกอบคำคล้องจอง โดยมีวัตถุประสงค์ให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อมือควบคู่ไปกับด้านภาษา การเล่นนิ้วมืออาจเล่นโดยขยับนิ้วต่าง ๆ แสดงบทบาท หรืออาจแตงตัวนิ้วให้เป็นตัวละคร แล้วเล่นตามบทบาทก็ได้ นิ้วมืออาจใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนให้เด็กเกิดความสนุกสนาน และเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็กได้ดี โดยเฉพาะในด้านภาษาเพราะในเวลาเล่นนิ้วส่วนมากจะใช้ประกอบการพูดคำคล้องจอง โดยครูสามารถใช้นิ้วมือได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ และเนื้อหาที่ต้องการสอนเด็กด้วย

2. คำคล้องจองประกอบท่าทาง การทำท่าทางประกอบคำคล้องจองมีวิธีการเสนอกคล้ายกับการเคลื่อนไหวประกอบเพลง คือ ครูและเด็กพูดคำคล้องจองพร้อมกับท่าทางประกอบไปด้วย

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดประสบการณ์โดยอาศัยท่าทางประกอบ โดยนักเรียนพูดและแสดงท่าทางประกอบการพูดโดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรม

ประสิทธิภาพ

ความหมายของประสิทธิภาพ

ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 494) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน หนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือแบบฝึกทักษะอยู่หลายประการ ดังนี้คือ

1. สำหรับหน่วยงานผลิตนวัตกรรม เป็นการประกันคุณภาพของนวัตกรรมว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะผลิตออกมาจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว ผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ก็จะต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและเงินทอง

2. สำหรับผู้ใช้นวัตกรรม นวัตกรรมจะทำหน้าที่สอน โดยที่ช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหมาย ดังนั้นก่อนนำแบบฝึกทักษะมาใช้ จึงควรมั่นใจว่าแบบฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพ ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. สำหรับผู้ผลิตนวัตกรรม การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในนวัตกรรมง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น

วิธีการหาประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทำได้โดยประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพ E_1 เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่า ผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนทำงาน และการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้นคือ E_1/E_2 ใช้เกณฑ์ในเนื้อหาเป็นทศยะไว้ 80 / 80

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 495) เสนอวิธีคำนวณหาประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการคำนวณดังนี้

E_1 ได้จากการนำคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนแต่ละคนรวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เทียบส่วนเป็นร้อยละ

E_2 ได้จากการนำคะแนนผลการสอบหลังการทดสอบของผู้เรียนทั้งหมดรวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เทียบส่วนเป็นร้อยละ

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ และการยอมรับประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ มีผู้ให้เกณฑ์ ดังนี้

เสาวณีย์ สิกขามัชฌิต (2528 : 295) กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดหนังสือเสริมประสบการณ์ตั้งไว้ 90 / 90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ และเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80 / 80

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 495) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักจะตั้งไว้ 80 / 80, 85 / 85, หรือ 90 / 90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75 / 75 เป็นต้น เมื่อกำหนดเกณฑ์แล้วนำไปทดลองจริงอาจได้ผลไม่ตรงตามเกณฑ์ แต่ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 5 เช่น ถ้ากำหนดไว้ 90 / 90 ก็ควรได้ไม่ต่ำกว่า 85.5 / 85.5

ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อเป็นต้นแบบแล้วต้องนำไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ขั้นหาประสิทธิภาพ 1:1 แบบเดี่ยว (Individual Try - out 1:1)

เป็นการทดลองกับผู้เรียนกลุ่มละ 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง เพื่อค้นหาข้อบกพร่องต่าง ๆ เช่น ลักษณะของหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวนหนังสือเสริมประสบการณ์ ความสนใจของนักเรียน และความเหมาะสมในด้านเวลา เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

2) ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 :10 แบบกลุ่ม (Small Group Try - out 1:10)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6 - 10 (แต่ละผู้เรียนเก่งกับอ่อน) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต ตรวจสอบงาน สัมภาษณ์ เพื่อค้นหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงจนได้ตามเกณฑ์

3) ชั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 100 ภาคสนาม (Field Try - out 1 : 100)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 40 - 100 คน ให้นักเรียนคลุกกันทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหา ประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับที่ตั้งไว้จากเกณฑ์พิจารณา ประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ ดังกล่าว ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไว้เป็น 80/80 โดย ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่ต่ำกว่า 2.5 เปอร์เซ็นต์

ดังนั้นในการหาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ ผู้วิจัยจะนำเอาหนังสือ เสริมประสบการณ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน 3 ชั้นตอน คือตอนที่ 1 ใช้ทดลองกับ นักเรียน 3 คน ตอนที่ 2 ใช้กับนักเรียน จำนวน 9 คน และขั้นที่ 3 นำไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 26 คน จากนั้นจึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเสริมประสบการณ์ สรุปได้ว่าหนังสือเสริม ประสบการณ์ เป็นเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น การใช้ หนังสือเสริมประสบการณ์ มีรูปภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย ต่อการเรียนรู้ หนังสือเสริมประสบการณ์นอกจากจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะของนักเรียน แล้วยังมีประโยชน์ต่อผู้สอนนอกจากจะสะดวกในการสอนแล้วยังทำให้ทราบข้อบกพร่องในการจัด ประสบการณ์ซึ่งจะนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดที่ใช้ ในการศึกษาครั้งนี้

ดัชนีประสิทธิผล

ความหมายของดัชนีประสิทธิผล

ได้มีผู้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลดังนี้

เผชิญ กิจระการ (2545 : 39) ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยการเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนน การทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

สิวพร นิลสุข (2551: 41) ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้า ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้

ดวงมาลา จาริขานนท์ (2551 : 8) คำนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน เปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบหลังเรียน

สรุปได้ว่า คำนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงถึงระดับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นก่อนการเรียนกับค่าที่ได้หลังการเรียน

วิธีหาคำนีประสิทธิผล

เมื่อมีการประเมินสื่อการเรียนที่ผลิตขึ้นมา เรามักจะดูถึงประสิทธิผลทางการสอน และการวัดประเมินผลทางสื่อ นั้น ตามปกติแล้วจะเป็นการประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะคือ ความแตกต่างของคะแนน การทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทดสอบหลังเรียน หรือการทดสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในการปฏิบัติส่วนมากจะเน้นที่ผลความแตกต่างที่แท้จริงมากกว่าผลความแตกต่างทางสถิติ แต่ในบางกรณีการเปรียบเทียบเพียง 2 ลักษณะก็อาจจะยังไม่เป็นการเพียงพอ เช่น ในกรณีของการทดลองใช้สื่อ การเรียนการสอนครั้งหนึ่งปรากฏว่า กลุ่มที่ 1 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 18 % การทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 67 % และกลุ่มที่ 2 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนจากการทดสอบทั้งสองกรณีมีพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) แตกต่างกันซึ่งจะส่งผลถึงคะแนนสอบหลังเรียนที่จะเพิ่มได้สูงสุดของแต่ละกรณี (เผชิญ กิจระการ. 2545 : 39) ได้เสนอคำนีประสิทธิผล ซึ่งคำนวณได้จากการหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลอง การทดสอบหลังการทดลองด้วยคะแนนสูงที่สามารถเพิ่มขึ้นได้ Hoviand เสนอว่า ค่าความสัมพันธ์ของการทดลอง จะสามารถทำได้อย่างถูกต้องได้อย่างแน่นอน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด คำนีประสิทธิผลจะเป็นตัวชี้วัดถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุด สื่อเว็บให้ความสนใจค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนซึ่งเรียนจากร้อยละของกลุ่มทดลอง แล้วจึงหาร้อยละของกลุ่มควบคุมผลที่ได้จะแสดงถึงร้อยละที่เพิ่มขึ้น (หรือลดลง) เปรียบเทียบกับคะแนนของกลุ่มควบคุมคำนีประสิทธิผลมีรูปแบบ

$$\text{ในการหาค่าดังนี้} \quad E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1}$$

จำนวนเศษของ E.I. จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้ง 2 ชนิด (ประเภท) นี้จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุดที่ทำได้ (100%) ตัวหารของคำนีคือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน

(P_2) และคะแนนสูงสุดที่นักเรียนจะสามารถทำได้ ต่อมาเว็บได้ปรับปรุงรูปแบบของการแสดงค่าดัชนีประสิทธิผลใหม่ โดยการคูณด้วย 100 เพื่อให้ค่าที่ออกมาเป็นร้อยละ ซึ่งช่วยให้ดูหรือตีค่าได้สะดวกขึ้น

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์เพื่อประเมินผลสื่อ โดยเริ่มจากการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งเป็นตัววัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดความเชื่อ เจตคติ และความตั้งใจของผู้เรียน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละ หากค่าคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ จากนั้นนำนักเรียนเข้ารับการทดลองเสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียนนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีประสิทธิผลโดยนำคะแนนก่อนเรียน ไปลบออกจากคะแนนหลังเรียนได้เท่าใด นำมาหารด้วยค่าที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนสูงสุดที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้ ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ

จากการคำนวณพบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงคือได้คะแนน 0 เท่าเดิม

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1} = \frac{0\% - 0\%}{100 - 0\%} = \frac{0\%}{100\%} = 0.00$$

แต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) = 0 และคะแนนทดสอบหลังเรียน นักเรียนทำได้สูงสุดคือ เต็ม $P_2 = 100$ ค่า E.I. จะเท่ากับ 1.00

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1} = \frac{100\% - 0\%}{100 - 0\%} = \frac{100\%}{100\%} = 1.00$$

และในทางตรงข้าม ถ้าคะแนนสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนค่าที่ได้ ออกมาจะมีค่าเป็นลบ เช่น $P_1 = 60\%$ $P_2 = 45\%$ ค่า E.I. จะเท่ากับ - 0.38

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1} = \frac{45\% - 60\%}{100 - 60\%} = \frac{-15\%}{40\%} = -0.38$$

สรุปได้ว่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง คือ การตรวจสอบว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์แล้ว ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน หากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนก็จะเกิดความรู้สึกรัก ชื่นชอบ มีเจตคติที่ดีและมีความสุข

ความหมายของความพึงพอใจ (Satisfaction)

รีเบอร์ (Reber. 1985 : 660 ; อ้างถึงในนิพล อินนอก. 2550 : 23 – 24) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง สภาวะทางอารมณ์ (Emotional State) ของบุคคลที่นำไปสู่เป้าหมายของความสำเร้ง

กาญจนา คุณารักษ์ (2531 : 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับตามที่คาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวัง

วราภรณ์ ช่วยนุกิจ (2544 : 8) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากความสำเร็จ ความประสงค์ในสิ่งที่ตนคาดหวังไว้ เป็นความรู้สึกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ สภาพแวดล้อม ช่วงเวลาในขณะนั้น ๆ ความพึงพอใจเป็นพลังแห่งการสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจ

ประสาธ อิศรปริศา (2547 : 300) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตที่มีผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการและหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนอง

จากความหมายของคำว่า ความพึงพอใจในการเรียน ที่บุคคลต่างๆ ได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่าความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติที่เป็นไปตามความคาดหวังที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การสร้างความพึงพอใจให้แก่เด็กทุกคนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับการสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดการเรียนรู้กับผู้เรียน ซึ่งในเรื่องนี้มีผู้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

ทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg. 1959 : 113-115 ; อ้างถึงในนิพล อินนอก. 2550 : 59 - 60) ได้เสนอทฤษฎี 2 องค์ประกอบ โดยอธิบายว่าในการทำงานต่างๆ การที่จะทำให้คนมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ มีองค์ประกอบอยู่ 2 ประเภทคือ

1. ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจ ในงานให้เกิดขึ้นซึ่งจะช่วยให้บุคคลรักและชอบงานที่ปฏิบัติอยู่ และทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วย

1.1 ความสำเร็จในงาน หมายถึง บุคคลสามารถแก้ไขปัญหากจากการทำงานได้จนสำเร็จ จึงเกิดความพึงพอใจในความสำเร็จนั้น

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถทั้งจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่นในองค์การ

1.3 ลักษณะงาน หมายถึง งานที่น่าสนใจท้าทายความสามารถให้ต้องลงมือทำตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายงานให้รับผิดชอบ และมีอำนาจตัดสินใจงานนั้นอย่างเต็มที่โดยปราศจากการควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้าในงาน หมายถึง การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ให้สูงขึ้นรวมทั้งการได้รับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2. ปัจจัยค้ำจุน เป็นปัจจัยที่กำจัดความไม่พึงพอใจในงานและเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลยังคงปฏิบัติงานได้ตลอดเวลาประกอบด้วย

2.1 ค่าตอบแทน หมายถึง อัตราเงินเดือนและผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต

2.3 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การติดต่อสื่อสารและสัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ร่วมงาน หรือระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกัน

2.4 ความมั่นคงปลอดภัยในงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน

2.5 สภาพการทำงาน หมายถึง ตารางการทำงาน วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

2.6 นโยบายขององค์การ หมายถึง นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์การการปฏิบัติงาน

หลักการของทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก สรุปได้ 2 ประการคือ การปรับปรุงปัจจัยจูงใจสามารถเพิ่มความพึงพอใจในงานได้ และการปรับปรุงปัจจัยค้ำจุน สามารถป้องกัน หรือกำจัดความไม่พึงพอใจในงานได้ เฮิร์ซเบิร์ก ได้เน้นเรื่องปัจจัยการจูงใจได้แก่ความสำเร็จในงานการยอมรับนับถือ ลักษณะงานความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เพราะปัจจัยเหล่านี้มีผลโดยตรงต่อการเกิดแรงจูงใจ

สรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์แต่ละคนมีความต้องการแตกต่างกันเมื่อความต้องการในขั้นต้นได้รับการตอบสนอง ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจ ในงานให้เกิดขึ้นซึ่งจะช่วยให้บุคคลรักและชอบงานที่ปฏิบัติอยู่ และทำให้บุคคลในองค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 113-115) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ซึ่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยการกระตุ้น (Motivation Factors)
2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors)

ซึ่งปัจจัยทั้งสองเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

ไวท์เฮด (Whitehead, 1967 : 1-41; อ้างถึงในนิพนธ์ อินนอก, 2550 : 23-24) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ ความพึงพอใจว่าเป็นจังหวะของการศึกษาระดับชั้นตอนการพัฒนา 3 ชั้นคือ จุดขึ้น (Thesis) จุดแย้ง (Antithesis) และจุดปรับ (Synthesis) ซึ่งไวท์เฮดเรียกชื่อใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาว่า การสร้างความพึงพอใจ (Fomance) การทำความกระจ่าง (Precision) และการนำไปใช้ (Generalization) ในการเรียนรู้ใด ๆ ควรจะเป็นไปตาม 3 จังหวะนี้ คือ

1. การสร้างความพึงพอใจ นักเรียนรับสิ่งใหม่ ๆ มีความตื่นเต้นพอใจกับการได้พบและเก็บสิ่งใหม่ ๆ
2. การกระทำความกระจ่าง มีการจัดระเบียบ ให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
3. การนำไปใช้ นำสิ่งใหม่ที่ได้อาจไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่จะได้พบต่อไป เกิดความตื่นเต้นที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามาทำให้เกิดความพึงพอใจในการเรียน

มาสโลว์ (Maslow, 1970 ; unpagged ; อ้างถึงในประสาธ อิศรปริดา, 2547 : 310-312) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) โดยอธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Need) ได้แก่ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อนหลับนอน เพศ การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ฯลฯ
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ความต้องการความอบอุ่น มั่นคงต้องการความคุ้มครองและหนีจากอันตราย ฯลฯ ความต้องการประเภทนี้มีมาตั้งแต่เป็นทารกเราจะสังเกตเห็นว่า เด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานการณ์ที่เป็นอันตรายจะหลีกเลี่ยงหนีจากสถานการณ์ที่แปลกใหม่หรือคนแปลกหน้า
3. ความต้องการความรัก และการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Belongness and Love Need) ได้แก่ความต้องการเพื่อนหรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการถูกรักหรือครอบครัว

4. ความต้องการยกย่องสรรเสริญ (Esteem Need) ได้แก่ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องนับถือตน ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญต้องการความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ที่ล้มเหลวที่จะได้รับสนองตอบความต้องการนี้ อาจทำให้เกิดรู้สึกว่ามีปมด้อย หรือขาดความรู้สึกว่ามีผู้คอยช่วยเหลือค่าจุน

5. ความต้องการรู้และเข้าใจ (Need to Know and Understand) เป็นความต้องการจะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา (Intellectual Achievement) หมายถึงความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง มาสโลว์มีความเห็นว่า ความต้องการตั้งแต่ขั้นนี้เป็นต้น ไปจะไม่เกิดกับมนุษย์ทุกคน

6. ความต้องการสุนทรีย์ (Aesthetic Need) ได้แก่ความต้องการความเป็นระเบียบ (Order) สัจธรรม (Truth) และความงาม

7. ความต้องการสร้างประจักษ์ตนและการพัฒนาศักยภาพแห่งตน (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองและรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ ต้องการที่จะคิด หรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพตน

ทฤษฎีของมาสโลว์ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์แต่ละคนมีความต้องการแตกต่างกันเมื่อความต้องการในขั้นต้นได้รับการตอบสนอง ก็จะเกิดความต้องการในขั้นสูงขึ้นเรื่อย ๆ และเป็น การส่งเสริมให้มีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาและครูผู้สอน จำเป็นต้องมีความเข้าใจในความต้องการ ของผู้เรียนว่ามีความต้องการอะไรบ้างซึ่งจะทำให้ครูนำ ข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อันจะ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

กิซเซลล์ และคณะ (Gisell et al. n.d. : unpagged ; อ้างถึงในนิพล อินนอก. 2550 : 53)

กล่าวถึงองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 8 ประการ คือ

1. ระดับอาชีพ หมายถึง สถานะ หรือความนิยมของคนต่ออาชีพถ้าอาชีพนั้นอยู่ในสถานะสูงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปก็จะเป็นที่พึงพอใจ

2. สถานภาพทางสังคมและสถานภาพการทำงานที่อยู่ในสภาพที่ตีเหมาะสมแก่สภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานเป็นเวลานาน ถ้าได้ตำแหน่งดี หรือได้รับการยกย่องจากผู้ร่วมงาน ก็จะเกิดความพึงพอใจ

3. อายุผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุอยู่ระหว่าง 25 - 34 ถึง 35 - 44 ปี มี ความพึงพอใจในการทำงานน้อยกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

4. สิ่งงูใจในอุดมคติ ได้แก่ ความพึงพอใจของบุคคลที่ได้แสดงฝีมือและความรู้สึกที่ได้ทำงานอย่างเต็มที่

5. สิ่งงูใจที่เป็นแรงดึงดูดใจทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์อันมิตรในหมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน

6. สิ่งงูใจที่เป็นสภาพการทำงาน ได้แก่ การปรับปรุงวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถและให้สอดคล้องกับเจตคติของแต่ละบุคคล

7. สิ่งงูใจที่เอื้อโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ได้แก่ การมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในงานทุกชนิดที่หน่วยงานจัดขึ้น

8. สิ่งงูใจที่เป็นสภาพของการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความพอใจ ของบุคคลที่ได้อยู่ร่วมกัน การรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ความสนิทสนมกลมเกลียวการร่วมมือในการทำงาน

ทรงศักดิ์ ศรีภาพสินธุ์ (2525 : 10 -12 ; อ้างถึงใน นิพล อินนอก. 2550 : 53) กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจมี ดังนี้

1 ด้านเกี่ยวกับองค์กร จากผลการวิจัยที่ศึกษาพบว่า ระบบที่ผู้บริหารรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง ความพึงพอใจของบุคลากรจะต่ำ

2 ด้านเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป พบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจนั้นจะเป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องภายในกิจกรรมของงานนั่นเอง ส่วนสาเหตุที่จะก่อความไม่พึงพอใจจะเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยจะเกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ มากนัก ทั้งนี้เพราะผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจไม่ใช่นิคมเดียวกันกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ

3 ด้านเกี่ยวกับจิตวิทยา สิ่งงูใจของมนุษย์ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จทั้งในระดับบุคคลและในระดับสังคมพบว่า สิ่งงูใจที่สำคัญที่สุดของมนุษย์คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผลซึ่งหมายถึงความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและเมื่อทำสำเร็จแล้วก็จะเกิดความสบายใจ อันเป็นแหล่งงูใจที่จะทำต่อไปอีก

การวัดความพึงพอใจ

หน่วยงานต่างๆ ได้ให้ความสนใจกับความพึงพอใจมาก นักจิตวิทยาอุตสาหกรรม ได้สร้างแบบวัดความพึงพอใจ ตามนิยามศัพท์เฉพาะและตามจุดมุ่งหมายของการวัด การแบ่งแบบวัดมีหลายลักษณะดังนี้

การแบ่งแบบวัดตามลักษณะข้อความที่ถามออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แบบสำรวจปรนัย เป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบให้เลือกตอบ โดยที่ผู้ตอบตามที่ตนเองมีความคิดเห็นและความรู้สึกที่เป็นข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ด้วยเชิงปริมาณ

2. แบบสำรวจเชิงพรรณนา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบด้วยคำพูดและข้อเขียนของตนเองเป็นแบบสัมภาษณ์ หรือคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบโดยอิสระเป็นข้อมูลที่ได้ในเชิงคุณภาพ แบบวัดยังสามารถแบ่งได้ตามคุณลักษณะของงานเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แบบวัดความพึงพอใจงานโดยทั่วไป เป็นแบบวัดที่วัดความพึงพอใจของบุคคลที่มีความสุขอยู่กับงาน โดยส่วนรวมตัวอย่างแบบวัดชนิดนี้ได้แก่แบบวัดของแฮคแมน และ โฮมแฮม (Hackman & Oldham, 1975 : unpagged ; อ้างถึงในนิพล อินนอก, 2550 : 44) ซึ่งมีข้อคำถามเพียง 5 ข้อ เป็นลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามีข้อ 2 และข้อ 5 เป็นคำถามนิเสธ

2. แบบวัดความพึงพอใจเฉพาะเกี่ยวกับงานของแบบสอบวัดนี้เป็นการวัดความพึงพอใจในแต่ละด้าน ตัวอย่างแบบวัดชนิดนี้ได้แก่แบบวัดของแฮคแมนและ โฮลแฮมแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มีข้อความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ความมั่นคงในงาน มิตรสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาและความก้าวหน้า

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งหากผู้เรียนได้รับการตอบสนองตามความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ก็จะส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

สันติศักดิ์ ผาผาย (2546 : 75-81) ได้ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรีและจังหวะ ความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถทางการเข้าใจตนเองและความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ และความสามารถทางพหุปัญญามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นตลอดทุกช่วงของการจัดประสบการณ์

รัตนาภา เกริกการณ์ย์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การเล่านิทานเสริมกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษา ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นิทานเพื่อเสริมกิจกรรมทางภาษา แบบทดสอบความพร้อมทางสติปัญญาด้านความสามารถทางภาษา ผลการวิจัยพบว่า หลังการฟังนิทานเสริมกิจกรรมนักเรียนมีความสามารถทางภาษาและกล้าสนทนาตอบได้เพิ่มขึ้น

เกษธิดา บุญธรรม (2548 : 94-95) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความพร้อมด้านทักษะทางภาษาของนักเรียนชาวเขาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้วิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแกงหอม สาขาเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาจำนวน 20 แผน แบบวัดความพร้อมทักษะทางภาษา จำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบมุ่งประสบการณ์มีคะแนนเฉลี่ยด้านความพร้อมทางด้านภาษาหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิภาวรรณ ยาประดิษฐ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการใช้ภาษา ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 เลือกเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 16 คน กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียน จำนวน 16 คน พบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีค่าดัชนีประสิทธิภาพเท่ากับ 95.63/92.29 และกิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.68/5.83 2) แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8609 และกิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียน มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7490 3) นักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาไทยหลังการจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 92.29 ของคะแนนเต็มส่วนนักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาไทยหลังการจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 85.83 ของคะแนนเต็ม 4) นักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ทุกคนมีความสุขและชอบให้ครูเล่านิทานให้ฟัง ซึ่งนิทานที่นักเรียนชอบฟังและชอบเล่ามากที่สุด คือ เรื่องมดดำ มดแดง 5) นักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียน ส่วนใหญ่มีความสุขและชอบไปเรียนที่หน้าอาคารหน่วยการเรียนรู้ ที่นักเรียนทุกคนชอบ คือ หน่วยมด 6) นักเรียนใช้กิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียน มีความคงทนในการเรียนรู้ได้ทั้งหมด และไม่แตกต่างกัน

เสาววัน อินวงศ์ (2549 : 43) วิจัยเรื่องการใช้คาราโอเกะเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กไทยใหญ่ระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้น

อนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2548 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์จำนวน 40 แผน แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดภาษาไทย บัตรภาพที่เน้นการออกเสียงพยัญชนะ ค บ ฝ ฟ เพลงคาราโอเกะ ที่มีพยัญชนะ ค บ ฝ ฟ จำนวน 3 เพลงได้แก่เพลง ก.ไก่-ฮ เพลงฝากแฟน หมดย้าย และเพลงเรียงความเรื่องแม่ ดำเนินการทดลองโดยการเปิดเพลงคาราโอเกะให้นักเรียน ฟังและฝึกพูดเนื้อเพลงคาราโอเกะ ตามครูโดยเน้นพยัญชนะที่ต้องการฝึก และให้นักเรียนฝึกร้อง เป็นกลุ่มพร้อมเสียงร้องในคาราโอเกะ เมื่อนักเรียนจำเนื้อเพลงได้แล้วให้นักเรียนฝึกร้องโดยปิดเสียง คาราโอเกะ โดยฝึกวันละ 20 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลการวิจัย พบว่าหลังการเข้าร่วมใน กิจกรรมการใช้คาราโอเกะ นักเรียนมีพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ธีรนุช แสนหาญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์เล่า นิทานประกอบคำถามปลายเปิดที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อ (1) พัฒนาแผนจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) ทดสอบประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน ประกอบคำถามปลายเปิด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 และ (3) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอุดมพัฒนศัพท์นิสิตอุปถัมภ์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษาค้นคว้า คือแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 12 แผน และแบบทดสอบวัดความคิด สร้างสรรค์โดยอาศัยภาษา จำนวน 2 ฉบับ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัด ประสบการณ์การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 91.02/84.67 คัดนี้ประสิทธิภาพเท่ากับ 0.8395 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 83.953 และนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบคำถาม ปลายเปิด มีความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดประสบการณ์เพิ่มขึ้นจากก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิชญาดา ธาดูอินจันทร์ (2551 : 43 - 44) ได้วิจัยเรื่อง การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะ การฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียน บ้านเวียง ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษาประกอบด้วย หนังสือนิทานภาพ จำนวน 5 เล่ม แผนการจัดประสบการณ์การใช้นิทาน ภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยชั้น จำนวน 10 แผน แผนละ 50 นาที

และแบบสังเกตทักษะการฟังและการพูด ผลการวิจัยพบว่า 1) นิทานภาพที่สร้างขึ้นมีจำนวน 5 เล่ม มีลักษณะการเสนอภาพเป็น 3 แบบคือเสนอภาพแบบไม่มีคำบรรยาย แบบเสนอภาพสามมิติ แบบเสนอภาพพร้อมคำอ่าน และแบบเสนอภาพพร้อมเรื่องราวบรรยายได้ภาพ 2) หลังจากใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดทั้ง 5 เล่ม นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับมาก

นิตยา กระชัยกลาง (2551 : 127 -128) การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษาตามแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องสมองของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนคลองไทรวิทยาสีหิ จำนวน 14 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนสง่างพัฒนา จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 5 ชนิด ได้แก่ คู่มือการใช้โปรแกรม แผนการจัดกิจกรรม แบบสังเกตพฤติกรรมทางภาษา แบบทดสอบความสามารถทางภาษา และแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ปกครองเกี่ยวกับโปรแกรมผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษาตามแนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองของเด็กปฐมวัยเป็นฉบับสมบูรณ์ที่พัฒนาแล้วประกอบด้วย หลักการวัตถุประสงค์ ผู้ใช้โปรแกรมและกลุ่มเป้าหมาย สาระสำคัญและลักษณะของ โปรแกรม ระยะเวลาการดำเนินการ เอกสารและสื่อของโปรแกรม การประเมินผล และข้อเสนอแนะในการใช้โปรแกรม 2) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนคลองไทรวิทยาสีหิ มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน หลังทดลองโดยใช้โปรแกรมสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนสง่างพัฒนา มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน หลังทดลองใช้โปรแกรมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพฑูริย์ อัครประชะ (2551 : 76) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้โปรแกรมบทเรียน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ 1) โปรแกรมบทเรียนที่พัฒนาขึ้น 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีตัวเลือกเป็นรูปภาพ จำนวน 20 ข้อ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน จำนวน 10 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า 1) โปรแกรมบทเรียนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.55/87.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) โปรแกรมบทเรียนมีค่าดัชนีประสิทธิผล ค่าเท่ากับ 0.6702 ซึ่งแสดงว่าโปรแกรมบทเรียนช่วยทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 67.02 3) นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วย โปรแกรมบทเรียนอยู่ในระดับมาก

ศิวพร นิลสุข (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดวอลดอร์ฟ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนหนองแสงวิทยา อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวคิด วอลดอร์ฟ จำนวน 3 แผน สอนแผนละ 5 วัน ผลการวิจัยพบว่า วงจรที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ พูดเลียนแบบบทกลอน ได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนส่วนใหญ่ก็ยังคงไม่สามารถถามตอบเกี่ยวกับชื่อได้ วงจรที่ 2 ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่พูดประโยคได้ถูกต้อง ชัดเจนมากขึ้น วงจรที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่รู้ความหมายของคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันมากขึ้น และนักเรียนส่วนใหญ่พูดเลียนแบบบทกลอน ได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อครูใช้หุ่นนิ้วมือเล่นเกมแนะนำบุคคล ในครอบครัวกันเป็นวงกลมให้นักเรียนดูแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่กระตือรือร้นที่จะทำหุ่นนิ้วมือเองได้ อย่างหลากหลายเพื่อใช้ในการเล่นเกม และสามารถพูดคำศัพท์ ได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

ดวงสมร ศรีใสคำ (2552 : 69) ได้วิจัยเรื่องผลของกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มี ต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง โดยเลือกเด็กกลุ่มที่มีปัญหาการพูดล่าช้า เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด จำนวน 12 แผน และแบบประเมินความสามารถทางภาษาด้านการพูด ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/88.33 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัด กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7558

งานวิจัยต่างประเทศ

เบนซ์ (Bentz. 2003 : 3509-A) ศึกษาการเรียนรู้ผ่านแบบอย่างทางจินตนาการ เป็นการศึกษาบทบาทของเทพนิยาย นิทาน และงานศิลปะ ในโรงเรียนวอลดอร์ฟ ที่มีความสำคัญ ในการพัฒนาเด็ก และการสอนให้เกิดการพัฒนาด้านความคิด ความรู้สึก และพลังเจตจำนง จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ในเด็ก เกรด 7 ของโรงเรียนวอลดอร์ฟ ใน การ์์เดินซิติ์ การสัมภาษณ์ครู และผลการเรียนในวิชาหลักๆของนักเรียน คือ วิชาภาษาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และประวัติศาสตร์ แล้ววิเคราะห์จากตัวอย่างการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ของเด็ก เกรด 7 พบว่า แบบอย่างทางความคิด แทรกซึมผ่าน เรื่องเล่าเรื่องเทพนิยาย นิทาน และผลงานศิลปะของนักเรียน ซึ่งเหมาะสมที่สุดสำหรับ เป็นพื้นฐานทางภาษา คณิตศาสตร์ และประวัติศาสตร์ การเรียนรู้เป็น ไปอย่างสมดุลกับธรรมชาติและ

แนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งการเข้าใจความหมายตามแบบอย่างทางจินตนาการนี้มีความสำคัญสำหรับการศึกษาดังเรื่องราวต่างๆในธรรมชาติและ ความสำคัญของ สื่อประเภท เรื่องราวต่างๆจากภาพ สี จังหวะ การเคลื่อนไหว ดนตรี การอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ล้วนแล้วแต่เป็นพื้นฐานของพัฒนาการ พฤติกรรมด้านอารมณ์ นิทานที่ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก ช่วยให้เขาค้นพบคำตอบ จะมีการตั้งคำถามมากมายจากเรื่องที่ได้ฟัง ได้รับความกล้าหาญ มีความเคารพเกรงขามต่อสรรพสิ่งในธรรมชาติ ได้รับความเข้มแข็ง มีจินตนาการตามแบบอย่างจากสิ่งที่สัมผัส และเลือกสิ่งนั้นให้เป็นแบบอย่าง ทำให้ทั้งครูและนักเรียน ได้เข้าถึงจินตนาการที่ยิ่งใหญ่ และความจริงในตัวของเขาเองทั้งสิ้น

คาสเทลลาโนส (Castellanos. 2003 : 5548-A) ได้วิจัยการเปรียบเทียบการศึกษาแบบปกติกับการศึกษาแบบมอนเตสซอรี ในความสัมพันธ์ของเด็กเกี่ยวกับค่านิยมในตนเอง ประสิทธิภาพแห่งตนเองและพฤติกรรมทางสังคมโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาแบบปกติกับการศึกษาแบบมอนเตสซอรี ในความสัมพันธ์ของเด็กเกี่ยวกับค่านิยมในตนเอง ความมีวินัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 5 ปี ขึ้นไป ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรี มีวินัยที่ดีกว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ มีความแตกต่างกันในด้านความมีระเบียบวินัย ค่านิยมในตนเอง และประสิทธิภาพของตนเอง โดยเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบมอนเตสซอรีมีความสามารถในการทำงานกลุ่ม และพฤติกรรมทางสังคมตลอดจนความก้าวร้าว มากกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดสรุปได้ว่าการพัฒนาหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการจะเรียนรู้มีส่วนช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนของนักเรียน ได้ดีขึ้น เพราะทักษะพูดเป็นทักษะเริ่มต้นในการเรียนรู้ ซึ่งจะก้าวต่อไปสู่ทักษะอื่นๆ ซึ่งหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด ก็เป็นวิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาเรื่องการพูดของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการพูด สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อฝึกทักษะในด้านการพูดให้ถูกต้องต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม
คำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโสนต์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขำบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553
จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 26 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 27 คน
รวมนักเรียน 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนบ้านหนองโสนต์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขำบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553
จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 27 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับ
นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 9 เรื่อง
2. แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 27 แผน
3. แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด จำนวน 1 ฉบับ รวม 10 ข้อ
4. แบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ รวม 10 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2

1.2 สังเคราะห์กรอบแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 แล้วนำมากำหนดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหนังสือ

1.3 กำหนดเนื้อหาในการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 แล้วนำมาสร้างเป็นหนังสือจำนวน 9 เรื่อง ดังนี้

- 1.3.1 คำคล้องจองเรื่อง ข้าว
- 1.3.2 คำคล้องจองเรื่อง โรงเรียนของหนู
- 1.3.3 คำคล้องจองเรื่อง ตัวเรา
- 1.3.4 คำคล้องจองเรื่อง บ้านแสนสุข
- 1.3.5 คำคล้องจองเรื่อง ของเล่นของใช้
- 1.3.6 คำคล้องจองเรื่อง ปลอดภัยไว้ก่อน
- 1.3.7 คำคล้องจองเรื่อง ฤดูฝนชุ่มฉ่ำ
- 1.3.8 คำคล้องจองเรื่อง ผีเสื้อแสนสวย
- 1.3.9 คำคล้องจองเรื่อง ดาวพิเศษ

1.4 นำหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทั้ง 9 เรื่อง ที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่องและความสมบูรณ์ของหนังสือ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

1.6 นำหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความสอดคล้องของเนื้อหา กับพัฒนาการด้านการพูด ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.6.1 นางอุทัย เกตรา (ค.บ. ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 90 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6.2 นายนิพล อินนอก (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดุงม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.6.3 นายสมพุด เกตขจร (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนางรองพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

1.7 นำผลการประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมแล้วมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})
นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

1.8 ผลการประเมินความเหมาะสมของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด
ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.26)

1.9 ปรับปรุงแก้ไขหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม
คำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.10 นำหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม
คำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ไปทดลองใช้ดังนี้

1.10.1 ทดลองใช้ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน ถึงวันที่ 8 กรกฎาคม 2553
กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองทองลิ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนใกล้เคียงกันและมีบริบทคล้ายกัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้
ความรู้แก่ครูผู้จัดประสบการณ์ของโรงเรียนบ้านหนองทองลิ้ม และคอยสอบถามผลการจัด
ประสบการณ์อยู่เสมอ พร้อมทั้งให้ครูได้มีการจดบันทึกเพื่อนำผลมาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่อง
เพื่อให้หนังสือมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ผลการทดลองใช้พบว่า รูปภาพไม่ชัดเจน นักเรียนปฏิบัติตาม
ได้ไม่ครบตามกิจกรรมที่กำหนด และทำไม่ทันตามเวลาอีกทั้งคำคล้องจองบางคำเป็นคำที่ยาว
นักเรียนพูดตามไม่ได้ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีความเหมาะสม โดยได้ปรับรูปภาพให้มีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจ
ของนักเรียน ลดกิจกรรมและกำหนดเวลาลงให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน

1.10.2 ทดลองใช้ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม ถึงวันที่ 21 สิงหาคม 2553
กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านชุมแสง ตั้งกวดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนใกล้เคียงกัน และมีบริบทคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ให้ความรู้แก่ครูผู้จัดประสบการณ์ของโรงเรียนบ้านชุมแสง ให้มีความเข้าใจวิธีการในการจัดกิจกรรม และคอยสอบถามอยู่เสมอ พร้อมทั้งให้ครูได้มีการจดบันทึกเพื่อนำผลมาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ผลการทดลองใช้พบว่า หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เนื้อหาและกิจกรรมมาก นักเรียนบางคนทำไม่ทันตามเวลาที่กำหนด จึงได้ปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนและเนื้อหาให้มีความเหมาะสมเพื่อให้ใช้ได้กับนักเรียนทุกคน

1.10.3 ทดลองใช้ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 26 สิงหาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน 2553 กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขบุรี เขต 3 จำนวน 26 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกัน โดยใช้ควบคู่กับแผนการจัดประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ให้ความรู้แก่ครูผู้จัดประสบการณ์และคอยสอบถามปัญหาอยู่เสมอ พร้อมทั้งให้ครูได้มีการจดบันทึกเพื่อนำผลในการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความเหมาะสมกับนักเรียน ผลการทดลองใช้พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมด้านการพูดดีขึ้น กิจกรรมทำได้ตามเวลาที่กำหนด นักเรียนมีความสนุกสนานกับการเรียน

2. แผนการจัดประสบการณ์ ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 คู่มือแนะนำการใช้แผนการจัดประสบการณ์

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมากำหนดเป็นเนื้อหาในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 เรื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดังนี้

2.2.1 คำคล้องจองเรื่อง ข้าว

2.2.2 คำคล้องจองเรื่อง โรงเรียนของหนู

2.2.3 คำคล้องจองเรื่อง ตัวเรา

2.2.4 คำคล้องจองเรื่อง บ้านแสนสุข

2.2.5 คำคล้องจองเรื่อง ของเล่นของใช้

2.2.6 คำคล้องจองเรื่อง ปลอดภัยไว้ก่อน

2.2.7 คำคล้องจองเรื่อง ฤดูฝนชุ่มฉ่ำ

2.2.8 คำคล้องจองเรื่อง ผีเสื้อแสนสวย

2.2.9 คำคล้องจองเรื่อง ดาวพิเศษ

2.3 เขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านการพูด ประกอบการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 27 แผน แผนละ 20 นาที โดยกำหนด สาระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ (สาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ) กิจกรรมการจัดประสบการณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล

2.4 นำแผนเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ตามที่อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

เสนอแนะ

2.6 นำแผนการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และขั้นตอนการจัดกิจกรรม

2.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.8 นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ได้รับการแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินแผนการจัดประสบการณ์ ตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

ผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.12)

2.9 นำแผนจัดประสบการณ์ที่ผ่านการประเมินแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพื่อให้ได้แผนการจัดประสบการณ์ที่มีคุณภาพ

2.10 นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยทดลองใช้ร่วมกับหนังสือเสริมประสบการณ์

2.11 นำแผนการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงแก้ไข ในส่วนที่บกพร่องเพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2

3.2 ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กระทรวงศึกษาธิการ ในเนื้อหาของทักษะพื้นฐานทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

3.3 ศึกษาแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด ของวาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2544 : 54-56)

3.4 สร้างแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดเชิงรูปภาพ จำนวน 15 ข้อ ต้องการใช้จริง จำนวน 10 ข้อ เพื่อวัดพัฒนาการด้านการพูด โดยแบบประเมินเป็นแบบเลือกตอบและให้พูดออกเสียงตามรูปภาพที่กำหนด โดยมีรูปภาพเป็นสัญลักษณ์แทนข้อ จำนวน 15 ข้อ

3.5 นำแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด ไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

3.6 นำแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่จะวัด โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับที่ประเมินแผนการจัดประสบการณ์

การตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมินโดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่จะวัด (Index of Item - Objective Congruence : IOC) มีเกณฑ์การตรวจสอบ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม

-1 เมื่อแน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบไม่มีความเหมาะสม

ผลการประเมินพบว่าแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดมีข้อที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 15 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 นำแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด จำนวน 15 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 26 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบประเมิน

3.8 นำแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดที่นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 26 คน นำผลมาตรวจให้คะแนน โดยนักเรียนพูดออกเสียงได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน พูดออกเสียงไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) โดยใช้วิธีของเบรแมน(Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 87)

3.9 นำแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดที่คัดเลือกไว้ จำนวน 10 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีของโลเวท(Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 103) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

4. แบบวัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

4.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

4.3 สร้างแบบวัดความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยมีลักษณะเป็นภาพใบหน้าการ์ตูน รวม 15 ข้อ ต้องการใช้จริง 10 ข้อ

4.4 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบวัดความพึงพอใจ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่จะวัด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความเหมาะสม โดยถือเกณฑ์ความเหมาะสมตั้งแต่ .67 ขึ้นไป (ยูพา มานะจิตต์. 2538 : 2) โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับที่ประเมินแผนการจัดประสบการณ์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินความสอดคล้อง โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม

ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 พบว่ามีข้อที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 15 ข้อ

4.5 นำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านหนองโสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่เป็นกลุ่มประชากรเดียวกัน จำนวน 26 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

4.6 วิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้นั่งสื่อเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) เพื่อคัดเลือกแบบวัดความพึงพอใจ

4.7 จัดพิมพ์เป็นแบบวัดความพึงพอใจฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 แบบแผนการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้การศึกษากลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลัง (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2548 : 39) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยแบบ The Single Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
กลุ่มทดลอง	T ₁	X	T ₂

เมื่อ T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
 T_2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)
 X หมายถึง การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนา
 การพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 ดำเนินการทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการพูด ก่อนการจัดประสบการณ์ (Pretest) โดยใช้แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด วัดกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดออกเสียงตามภาพที่กำหนด จำนวน 10 ข้อ

2.2 ดำเนินการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการพูด ครบทั้ง 27 แผน

2.3 เมื่อสิ้นสุดการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดสอบทักษะการพูด หลังการจัดประสบการณ์ (Posttest) โดยใช้แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด ชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์ วัดกับกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดออกเสียงตามภาพที่กำหนด จำนวน 10 ข้อ

2.4 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้นักหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง วัดกับกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยครูอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนทุกคนเลือกข้อที่ตนเองพึงพอใจ

2.5 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ และการวัดความพึงพอใจ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ต่อไป

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในระหว่างวันที่ 4 พฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2554 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 วันที่และกิจกรรมในการจัดประสบการณ์

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	เวลา
4-5 พฤศจิกายน 2553	ประเมินก่อนจัดประสบการณ์	14.00 - 15.00
8 พฤศจิกายน 2553	จัดตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ 1	14.30 - 14.50
10 พฤศจิกายน 2553	จัดตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ 2	14.30 - 14.50
12 พฤศจิกายน 2553	จัดตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ 3	14.30 - 14.50

ตาราง 2 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	เวลา
19-20 มกราคม 2554	ประเมินพัฒนาการหลังจัดประสบการณ์	14.00 – 15.00
21 มกราคม 2554	วัดความพึงพอใจ	14.00 – 15.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1 แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูด ดำเนินการตรวจให้คะแนน ดังนี้

เลือกและพูดออกเสียงถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

เลือกและพูดออกเสียงไม่ถูกต้องหรือไม่พูด ได้ 0 คะแนน

2 แบบวัดความพึงพอใจ กำหนดให้คะแนนแต่ละความคิดเห็น ดังนี้

มาก ให้คะแนน 3 คะแนน

ปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน

น้อย ให้คะแนน 1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้จากการวัดมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญส่ง

นิลแก้ว. 2541 : 146)

ค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น

2.50 – 3.00 มาก

1.50 – 2.49 ปานกลาง

1.00 – 1.49 น้อย

การวิจัยในครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1 หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดออกเสียง ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2 หาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้ E_1/E_2

3 เปรียบเทียบความแตกต่างพัฒนาการด้านการพูดออกเสียง ระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้ Dependent Samples t – test

4 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือ

เสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตร (เสริมศักดิ์ วิชาสาครณ์. 2554 : 2)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญทุกคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมิน โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ จากการสอบครั้งเดียว (สมนึก กัททิษณี. 2546 : 214)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

N_1 แทน จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)

N_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)

U แทน จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

L แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดออกเสียง
ใช้วิธีของโลเวท (Lovett Method) (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 230)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X-C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
	K	แทน	จำนวนข้อสอบแบบทดสอบทั้งฉบับ
	X_i	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนจุดตัด

2. สถิติพื้นฐาน หาค่าสถิติพื้นฐานดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2547 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.2 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร P (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

\sum แทน ผลรวม

3. การหาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2537 : 413 - 416)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมจากการประเมินระหว่างจัดประสบการณ์

A แทน คะแนนเต็มระหว่างจัดประสบการณ์

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของแบบประเมินหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบประเมินหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

4. สถิติที่ใช้หาดัชนีประสิทธิผลโดยใช้วิธีการของกูคแมน เพรทเซอร์ และชไนเดอร์ โดยใช้สูตร (Goodman, Fletcher & Schneider. 1980 : 30-40)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

5. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ Dependent Samples t - test (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2547 : 141)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad df=N-1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่า t - test
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนกับหลังจัดประสบการณ์
	D ²	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนกับหลังจัดประสบการณ์ยกกำลังสอง
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างก่อนกับหลังจัดประสบการณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σ	แทน	ผลรวมของคะแนน
E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
E_1	แทน	ประสิทธิภาพกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพผลลัพธ์
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degrees of Freedoms)
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ ในการแจกแจงแบบ t

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด
ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80

ตาราง 3 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนการประเมินพัฒนาการด้านการพูด ตามหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่องที่									รวม (81)	คะแนน หลังจัด ประสบการณ์ (10 คะแนน)
	1 (9)	2 (9)	3 (9)	4 (9)	5 (9)	6 (9)	7 (9)	8 (9)	9 (9)		
5	7	8	8	8	7	8	7	8	9	70	8
6	7	8	8	7	8	8	8	9	9	72	8
7	7	7	8	7	7	8	8	8	8	68	9
8	7	8	8	8	8	8	8	8	8	71	9
9	8	8	7	8	7	8	8	9	9	72	10
10	7	7	8	8	8	8	9	8	8	71	8
11	6	7	8	7	7	8	7	8	7	65	7
12	7	8	8	8	8	8	8	8	8	71	8
13	8	7	8	8	9	8	8	9	9	74	9
14	6	8	8	8	8	9	8	8	8	71	8
15	7	7	8	8	8	8	8	8	8	70	9
16	7	7	7	8	8	8	8	8	8	69	8
17	8	7	8	7	7	8	7	8	9	69	9
18	8	7	7	8	8	8	8	9	9	72	9
19	7	8	7	8	8	8	8	8	8	70	8
20	8	7	7	8	8	8	8	8	8	70	8
21	7	8	7	7	7	8	8	9	9	70	8
22	8	7	8	8	8	8	8	8	8	71	8
23	6	8	7	7	7	9	8	9	9	70	7
24	6	8	8	9	9	9	9	9	9	76	10
25	7	9	8	7	7	8	9	9	8	72	8
26	8	8	8	8	8	8	9	8	8	73	8
27	7	8	8	9	9	9	8	9	9	76	10

ตาราง 3 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนการประเมินพัฒนาการด้านการพูด ตามหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่องที่									รวม (81)	คะแนน หลังจัด ประสบการณ์ (10 คะแนน)
	1 (9)	2 (9)	3 (9)	4 (9)	5 (9)	6 (9)	7 (9)	8 (9)	9 (9)		
Σ	194	204	208	212	211	221	217	225	226	1918	228
\bar{X}	7.19	7.56	7.70	7.85	7.81	8.19	8.04	8.33	8.37	71.04	8.44
S.D.	0.68	0.58	0.47	0.60	0.62	0.40	0.52	0.48	0.56	2.26	0.80
%	79.83	83.95	85.60	87.24	86.83	90.95	89.30	92.59	93.00	83.17	84.44

จากตาราง 3 พบว่า ผลการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้คะแนนโดยรวมร้อยละ 83.17 และคะแนนจากการประเมินพัฒนาการทักษะด้านการพูด หลังการจัดประสบการณ์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.44

ตาราง 4 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

คะแนน	คะแนนรวมจากการสังเกตพฤติกรรม ตามหนังสือเสริมประสบการณ์	คะแนนจากการประเมิน พัฒนาการหลังจัดประสบการณ์
เต็ม	2,187	270
ได้	1,918	228
ร้อยละ	83.17	84.44

จากตาราง 4 พบว่าคะแนนรวมจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง มีค่าเท่ากับ 2,187 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.17 และคะแนนรวมจากการประเมินพัฒนาการด้านการพูดหลังจัดประสบการณ์ มีค่าเท่ากับ 270 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.44 นั่นคือ หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรม การพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.17 / 84.44

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดังแสดงในตาราง 5 - 6

ตาราง 5 คะแนนผลการทดสอบด้านการพูดก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนจัดประสบการณ์	คะแนนทดสอบ หลังจัดประสบการณ์	ความแตกต่าง
1	2	8	+6
2	3	9	+6
3	6	9	+3
4	3	8	+5
5	4	8	+4
6	2	8	+6
7	3	9	+4
8	2	9	+6
9	3	10	+5
10	2	8	+7
11	3	7	+7
12	5	8	+5
13	4	9	+6
14	3	8	+4
15	4	9	+5
16	3	8	+5
17	4	9	+5
18	4	9	+5
19	2	8	+6
20	3	8	+6

ตาราง 5 (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนจัดประสบการณ์	คะแนนทดสอบ หลังจัดประสบการณ์	ความแตกต่าง
21	4	8	+4
22	4	8	+4
23	4	7	+3
24	3	10	+7
25	3	8	+5
26	2	8	+6
27	4	10	+6
Σ	89	228	+139
%	32.96	84.44	156.18

จากตาราง 5 พบว่า คะแนนการทดสอบด้านการพูดออกเสียง ก่อนการจัดประสบการณ์ มีค่าเท่ากับ 89 คะแนน และคะแนนทดสอบหลังการจัดประสบการณ์มีค่าเท่ากับ 228 คะแนน ซึ่งนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้น 139 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 156.18

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อน กับหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด ด้วยการจัด กิจกรรมคำคล้องจอง

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	df	P(Sig)
ก่อนจัดประสบการณ์	27	3.30	.99	22.923	26	.000
หลังจัดประสบการณ์	27	8.44	.80			

$P < .01$

จากตาราง 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรพูดด้วยการจัด กิจกรรมคำคล้องจองสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{228 - 89}{(27 \times 10) - 89}$$

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = 0.7679$$

จากการคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7679

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	หนังสือเสริมประสบการณ์มีภาพประกอบสวยงาม	2.71	0.11	มาก
2	หนังสือเสริมประสบการณ์น่าสนใจ	2.87	0.23	มาก
3	ภาพประกอบทำให้เกิดความสนใจ	2.69	0.11	มาก
4	กิจกรรมมีความสนุกสนาน	2.96	0.13	มาก
5	ฉันชอบฝึกการพูดโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์	2.79	0.07	มาก
6	ภาพประกอบทำให้เข้าใจง่าย	2.88	0.24	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
7	ทำให้เข้าใจการเรียนมากขึ้น	2.89	0.27	มาก
8	อยากเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ทุกวัน	2.71	0.15	มาก
9	ช่วยทำให้พูดได้คล่องขึ้น	2.68	0.14	มาก
10	ช่วยทำให้พูดได้ชัดเจนขึ้น	2.77	0.27	มาก
รวมเฉลี่ย		2.79	0.09	มาก

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการใช้นักเรียนเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 0.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมมีความสนุกสนาน ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.13) รองลงมาคือทำให้เข้าใจการเรียนมากขึ้น ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.27) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ หนังสือเสริมประสบการณ์มีภาพประกอบสวยงาม ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.11) และอยากเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ทุกวัน ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.15)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปผลการวิจัยและมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบการพูดของนักเรียนระหว่างก่อนกับหลังการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการการพูดหลังจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ได้เริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 4 พฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2554 รวม 31 วันๆละ 20 นาที รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ ดำเนินการดังนี้

1. ก่อนการจัดประสบการณ์ ได้ทำการประเมินการพูด โดยใช้แบบประเมินการพูด ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทุกคนในวันที่ 4-5 พฤศจิกายน 2553

1. การจัดประสบการณ์ ได้จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 27 แผน ประกอบการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูด โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดำเนินการจัดกิจกรรม ในระหว่างวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 17 มกราคม 2554

2. เมื่อจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ครบทั้ง 27 แผนแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินพัฒนาการหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้แบบประเมินพัฒนาการด้านการพูดออกเสียง ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการจัดกิจกรรม วัดกับตัวอย่างทุกคนในวันที่ 19-20 มกราคม 2554

4. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ต่อการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด โดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองในวันที่ 21 มกราคม 2554

5. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.17/84.44

2. คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7679

4. นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการนำแผนการจัดประสบการณ์ ประกอบการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนา การพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มาจัดกิจกรรมอภิปรายผล ดังนี้

1. หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น จำนวน 9 เรื่อง มีประสิทธิภาพ 83.17/84.44 หมายความว่า นักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดระหว่างการจัดกิจกรรมตามแผนการจัด ประสบการณ์ทั้ง 27 แผน คิดเป็นร้อยละ 83.17 และผลการประเมินพัฒนาการด้านการพูดออกเสียง หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.44 แสดงว่าหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ได้สร้างขึ้นโดยผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบ ผ่านการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มี ประสบการณ์ โดยก่อนการนำหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม คำคล้องจองไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ตามขั้นตอนของการสร้างหนังสือ เสริมประสบการณ์ โดยครั้งที่ 1 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 ทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 9 คน และขั้นสุดท้ายนำไปทดลองใช้กับกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 26 คน พบว่า มีหนังสือเสริมประสบการณ์ความเหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม เด็กเกิด ความสนุกสนาน และร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ อีกทั้งวิธีการจัดกิจกรรมโดยหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองนักเรียนได้ปฏิบัติจริง และเห็นรูปภาพจากหนังสือ ทำให้ เกิดความเข้าใจ และนำไปใช้ได้ดี ส่งผลให้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม คำคล้องจองมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับดวงสมร ศรีใสคำ (2552 :69) ได้วิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมการเล่นิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรม การเล่นิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.77/88.33 สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ อัครประชะ (2551 : 76) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้ โปรแกรมบทเรียน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 12 คน ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมบทเรียนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.55/87.08 สูงกว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ชีรนุช แสหนหาญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แผนการจัด ประสบการณ์เล่นิทานประกอบคำถามปลายเปิดที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานประกอบคำถาม ปลายเปิด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 91.02/84.67 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับ วิทยารณ ขาประคิษฐ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีค่าดัชนีประสิทธิภาพเท่ากับ 95.63/92.29 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินด้านการพูดออกเสียง ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง เมื่อนำไปจัดประสบการณ์แล้ว นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีทักษะด้านการพูดออกเสียงสูงขึ้น เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง จัดได้ตรงกับพัฒนาการของนักเรียนเนื่องจากนักเรียน มีปัญหาในการพูดออกเสียง นักเรียนทุกคนได้ร่วมกิจกรรม และร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปจริงได้ในชีวิตประจำวัน ได้จริง อีกทั้งการจัดประสบการณ์ โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง เป็นการฝึก ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในการสร้าง ทำให้ได้ทักษะที่ตรงกับจุดประสงค์ ในการเรียนรู้ และหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ยังสอดคล้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์ของแต่ละวันในการจัดกิจกรรม ทำให้เด็กเกิดทักษะ ในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพัฒนาการ ด้านการพูด หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับเกษธิดา บุญธรรม (2548 : 94-95) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความพร้อมด้านทักษะทางภาษาของนักเรียนชาวเขา ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้วิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัด ประสบการณ์ด้านภาษาแบบมุ่งประสบการณ์มีคะแนนเฉลี่ยด้านความพร้อมทางด้านภาษาหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับเสาร์วัน อินวงศ์ (2549 : 43) วิจัยเรื่องการใช้คาราโอเกะเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กไทยใหญ่ระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัย พบว่าหลังการเข้าร่วมในกิจกรรมการใช้คาราโอเกะ นักเรียนมีพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สันติศักดิ์ ผาผาย (2546 : 75-81) ได้ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางพหุปัญญา

ทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรีและจังหวะ ความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถทางการเข้าใจตนเองและความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรม คำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7679 หมายความว่า หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง นักเรียนมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 76.79 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง จัดได้ตรงกับความต้องการในการพัฒนาการของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีปัญหาในการพูดออกเสียง หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง เป็นหนังสือที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการพูดออกเสียง การที่นักเรียนได้ฝึกอยู่เป็นประจำทำให้นักเรียนมีทักษะในการพูดที่ดี ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับดวงสมร ศรีไสคำ (2552 : 69) ที่ได้วิจัยเรื่องผลของกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7558 และสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ อัครประชะ (2551 : 76) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้โปรแกรมบทเรียน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมบทเรียนมีค่าดัชนีประสิทธิผล ค่าเท่ากับ 0.6702

4. นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน หนังสือเสริมประสบการณ์ที่ใช้ในการจัดประสบการณ์น่าสนใจทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ทำให้เข้าใจการเรียนมากขึ้น และช่วยทำให้นักเรียนพูดได้ชัดเจนและคล่องขึ้น ทำให้มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศิวพร นิตสุข (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดวอลดอร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่พูดประโยค ได้ถูกต้องชัดเจนมากขึ้น และยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่พูดเลียนแบบบทกลอน ได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับพิชญาดา ชาติอินจันทร์ (2551 : 43 - 44) ได้วิจัยเรื่อง การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด

ของนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าหนังสือเสริมประสบการณ์สามารถพัฒนาการพูดของนักเรียนที่มีปัญหาได้ ครูผู้จัดประสบการณ์จึงควรนำกิจกรรมคำคล้องจองไปจัดประสบการณ์เพื่อแก้ปัญหาแก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการพูดออกเสียง

1.2 การจัดกิจกรรมคำคล้องจองครูควรศึกษาเนื้อหาของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองให้เข้าใจ

1.3 ควรนำไปใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการพูดภาษาถิ่นเท่านั้นเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านทักษะด้านการพูดออกเสียงระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองกับกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแบบอื่นๆ

2.2 ควรมีการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2540). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2531). หลักสูตรและการสอน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิติ วรรณจิต. (2535). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ กับการใช้แบบฝึกแบบปกติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกษธิดา บุญธรรม. (2548). การพัฒนาความพร้อมด้านทักษะทางภาษาของนักเรียนชาวเขาระดับอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้วิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา ไบกาซูยี. (2537). การเขียนสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ฉวีวรรณ อุหาภินันท์. (2527). การทำหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศิลปะบรรณาการ.
- ฉันทนาภาคบงกช. (2538). การศึกษาปฐมวัยศึกษาในอนาคต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). “การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน”, เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหน่วยที่ 1-5 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชุติมา สัจจานันท์. (2525). การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2535). การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ดวงมาลา จาริขานนท์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงสมร ศรีไสคำ. (2552). ผลของกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อการพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2538). เทคนิคและตัวอย่างการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : มิติใหม่.
- ธีรนุช แสนหาญ. (2550). ผลการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณรงค์ ทองปาน. (2526). การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนา ตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2539). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นิตยา กระชับกลาง. (2551). การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถทางภาษาตามแนวคิด พัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องสมองของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพล อินนอก. (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2541). การวิจัยการศึกษา. ภาควิชาประเมินผลและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. (2541). ความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษา โดยใช้วิธีสอนมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ประสาธ อิศรปริดา. (2547). จิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม : โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี เชียงทอง. (2526). วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- เพ็ญ กิจระการ. (2545). ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรภาพรณ เหลืองสุวรรณ. (2537) ปฐมวัย : กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะพัฒนาการและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญาคา ธาคูอินจันทร์. (2551). การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ อัครประชะ. (2551). การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้โปรแกรมบทเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพเราะ พุ่มมัน. (2544). การพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาสู่ผลงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2548). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กทม. ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2525). “สื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา” เอกสารการสอนชุดที่ 1-7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537) แนวการศึกษาชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน้าที่ 9-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เขวพา เตชะคุปต์. (2545). กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รัตนาภา เกริกการณย์. (2547). การเล่านิทานเสริมกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โรงเรียนบ้านหนองโสน. (2550). รายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปีการศึกษา 2549. บุรีรัมย์.
- วรรณิ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- วราภรณ์ ชัยนุกิจ. (2544). เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

- วิภาวรรณ ขาประคิษฐ์. (2549). การพัฒนาการใช้ทักษะภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทานและกิจกรรมการศึกษาในห้องเรียน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2540). พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : เจริญพัฒน์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549). จิตพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย แนวคิดเชิงทฤษฎี – วัยเด็กตอนกลาง. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิวพร นิลสุข. (2551). การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดวอลดอร์ฟ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (2543). แนวทางการพัฒนาผลงานทางวิชาการโครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่การพัฒนาวิชาชีพครู สายงานครูผู้สอน. : บุรีรัมย์.
- สมนึก ภัททิชณี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2547). การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สนิท สัตโยภาส. (2532). การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หจก. บรรณเทรคดิ่ง.
- สันติศักดิ์ ผาผาย. (2546). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาวดี ศรีวรรณะ. (2542). พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม. นครสวรรค์ : อินทนนท์การพิมพ์.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบุลย์. (2542). วิเคราะห์สาระตะเพลงกล่อมเด็กภาคใต้. สงขลา : โครงการฝ่ายวิจัยสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2529). เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 7 และหน่วยที่ 10. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2535). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร : อมรพรีนติ้งกรุ๊ป.
- _____. (2537). รายงานการประเมินความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). รายงานการดำเนินโครงการพัฒนา
การเรียนรู้การสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ปีงบประมาณ 2540. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). แนวทางการประเมินสภาพที่แท้จริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). การวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2554). ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา. นครราชสีมา ; คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- เสาร์วัน อินวงศ์ .(2549). การใช้คาราโอเกะเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทย ของเด็กไทยใหญ่
ระดับปฐมวัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสาวณีย์ สิกขามันจิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- หทัย ต้นหยง. (2525). การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- Bentz, M.(2003 ; April.). "Learning Through Archetypal Symbolic Images : The Role of Fairy
Tales, Myths, and the Arts in the Waldorf School." **Dissertation Abstracts International.**
63(10) : 3509-A.
- Castellanos, A. G. (2003 May.)" "A Comparison of Traditional Montessori Education in Relation
to Children's Self-esteem, Self- efficacy, and Prosocial Behavior." **Dissertation
Abstracts International.** 63(11) : 5548-A ;
- Goodman, R.I., Fretcher, K.A. & Schneider, E.W. (1980, September). "The Effectiveness Index
as a Comparative Measure in Media Product Evaluations." **Educational Technology.**
20(9) : 30-40.
- Herzberg, F. (1959). **The Motivation to Work.** New York : John Wiley.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นางอุทัย เกตรา (ค.บ. ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 90 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. นายนิพล อินนอก (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านสูงม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. นายสมพูด เกดขจร (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนางรองพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 8 แสดงค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินพัฒนาการด้านทักษะ
การพูดออกเสียง

ข้อ	P	B-Index
1	.54	.45
2	.56	.33
3	.48	.64
4	.60	.54
5	.46	.38
6	.44	.56
7	.54	.45
8	.58	.47
9	.50	.65
10	.48	.33

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความพึงพอใจคือนั่งสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนา
การพูด

ข้อ	Mean if Item Deleted	Variance Item Deleted	Item Total Correlation		Alpha if Item Deleted
			Item	Deleted	
1	31.5400	6.1718	.6074		.8721
2	31.4400	6.2514	.7619		.8631
3	31.4600	6.2943	.6781		.8674
4	31.4600	6.1310	.7812		.8612
5	31.4000	6.4490	.7800		.8648
6	31.3800	6.8118	.5913		.8745
7	31.4600	6.2535	.7036		.8659
8	31.4800	6.8669	.3121		.8891
9	31.4800	6.8669	.3121		.8891
10	31.5000	6.9082	.2701		.8925

N of Cases = 26.0

N of Items = 10

Alpha = .8825

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	แผนการจัดประสบการณ์ที่			
	25	26	27	เฉลี่ย
1.สาระสำคัญ				
1.1 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	5.00	5.00	5.00
1.2 มีความถูกต้องและชัดเจน	4.67	4.67	4.67	4.67
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5.00	5.00	5.00	5.00
2.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	5.00	5.00	5.00
2.3 สามารถจัดกิจกรรมได้ตามวัตถุประสงค์	5.00	5.00	5.00	5.00
3. เนื้อหา				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	5.00
3.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00
3.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.67	4.67	4.67	4.67
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	5.00
4.2 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5.00	5.00	5.00	5.00
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5.00	5.00	5.00	5.00
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	5.00	5.00	5.00
5.2 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5.00	5.00	5.00	5.00
5.3 ตอบสนองต่อการเรียนรู้	4.67	4.67	4.67	4.67
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	5.00	5.00	5.00	5.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	5.00
6.2 วัดผลและประเมินผลได้ครอบคลุม	5.00	5.00	5.00	5.00
รวมเฉลี่ย		4.94		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		0.13		

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูด

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
1. จุดประสงค์						
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	5	4.67	.67	มากที่สุด
1.2 ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	.00	มากที่สุด
2. เนื้อหา						
2.1 เหมาะสมกับเด็ก	4	5	4	4.33	.67	มาก
2.2 มีความยากง่ายพอเหมาะ	4	5	4	4.33	.67	มาก
2.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์	5	5	5	5.00	.00	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนการสอน						
3.1 เหมาะสมกับเด็ก	5	5	5	5.00	.00	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	5	4.67	.57	มากที่สุด
3.3 มีความยากง่ายพอเหมาะ	4	5	4	4.33	.57	มาก
3.4 เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์	5	5	5	5.00	.00	มากที่สุด
4. รูปแบบ						
4.1 น่าสนใจ สวยงาม	5	4	5	4.67	.57	มากที่สุด
4.2 ภาพประกอบเหมาะสม	5	4	4	4.33	.57	มาก
5. การใช้ภาษา						
5.1 ตัวอักษรชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	.57	มากที่สุด
5.2 ใช้ภาษาที่สุภาพ	5	4	5	4.67	.57	มากที่สุด
5.3 คำอธิบายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	4	4.67	.57	มากที่สุด
6. การประเมินผล						
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	5	4.67	.57	มากที่สุด
6.2 ครอบคลุมเนื้อหา	5	5	5	5.00	.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย				4.69	0.26	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
ด้านการพูดออกเสียง สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 2

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพสัตว์และพูดออกเสียงภาพที่เลือก

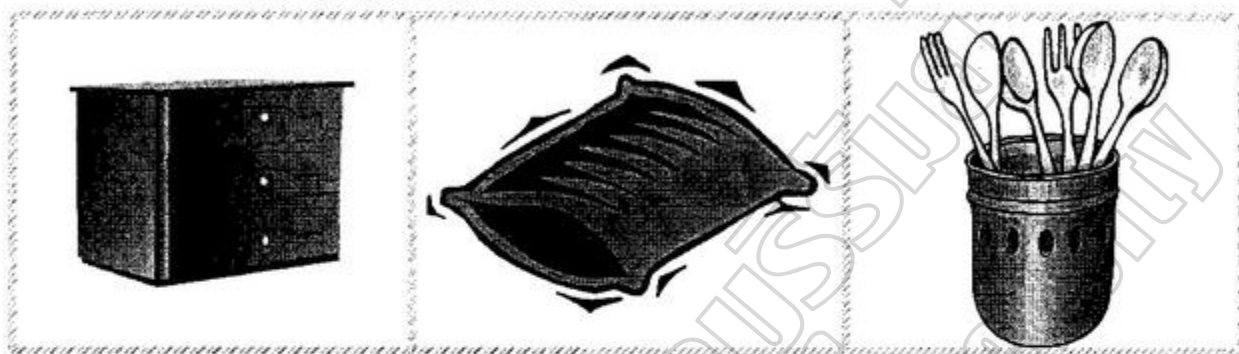
ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพที่ออกเสียง ช. และพูดออกเสียง

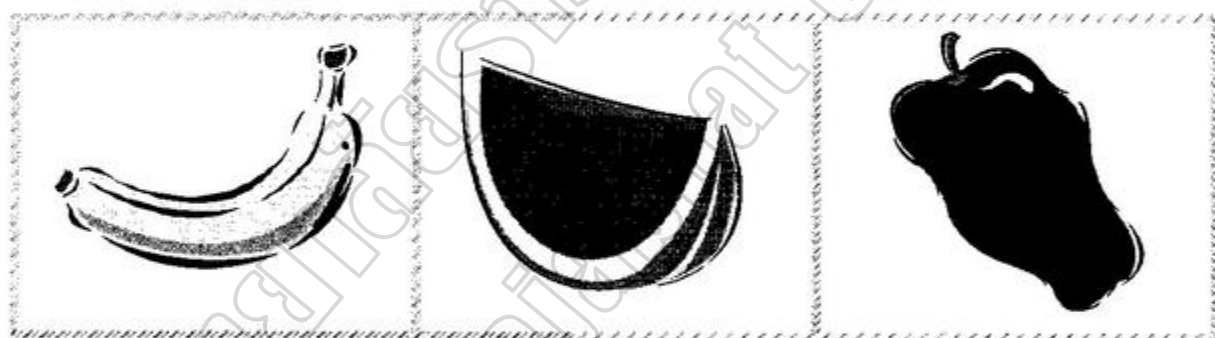
ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพที่แตกต่างและออกเสียงภาพที่เลือก

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพที่ใช้ในห้องรับประทานอาหาร และออกเสียงภาพที่เลือก

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพผลไม้ที่เป็นลูกกลมและออกเสียงภาพที่เลือก

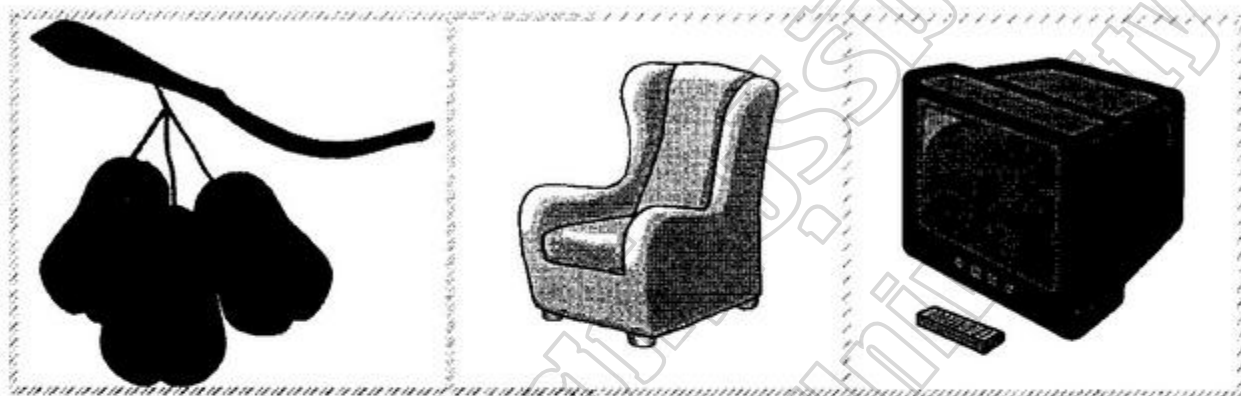

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพชาวนาและออกเสียง "ชาวนา"

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพที่แตกต่างจากพวกและออกเสียง

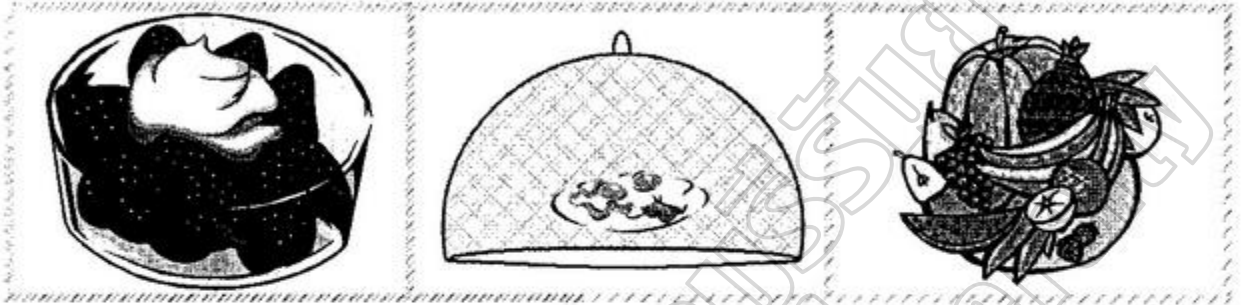
ภาพที่เลือก

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับภาพสัตว์ที่ชอบอาศัยอยู่บนต้นไม้ และออกเสียงภาพที่เลือก

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับภาพที่ใช้ครอบอาหาร และออกเสียงภาพ
ที่เลือก

ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับภาพที่เป็นของมีคมและออกเสียง
ภาพที่เลือก

แบบประเมินพฤติกรรมด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
และด้านการพูดจาตอบโต้

ชื่อสกุล.....ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ด้าน	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
การให้ความร่วมมือ	นักเรียนพูดออกเสียงตามที่ครูกำหนด			
	นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู			
	นักเรียนฝึกทักษะที่ครูกำหนดทุกครั้ง			
การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	นักเรียนสนุกสนานในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน			
	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามที่ครูกำหนด			
	นักเรียนตั้งใจในกิจกรรมที่ครูกำหนด			
การพูดจาตอบโต้	นักเรียนตอบคำของครูเป็นประจำ			
	นักเรียนกล้าแสดงออกในการพูด			
	นักเรียนซักถามเพื่อนหรือครูเมื่อสงสัย			
	นักเรียนพูดตอบโต้กับครูอย่างเป็นธรรมชาติ			

แบบวัดความพึงพอใจ

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับภาพใบหน้าที่ตรงกับระดับพึงพอใจ

1. หนังสือเสริมประสบการณ์มีภาพประกอบสวยงาม			
2. หนังสือเสริมประสบการณ์น่าสนใจ			
3. ภาพประกอบทำให้เกิดความสนใจ			
4. กิจกรรมมีความสนุกสนาน			
5. ฉันชอบการฝึกโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์			
6. ภาพประกอบทำให้เข้าใจง่าย			
7. ทำให้เข้าใจการเรียนมากขึ้น			
8. อยากเรียน โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ทุกวัน			
9. ช่วยทำให้พูดได้คล่องขึ้น			
10. ช่วยทำให้พูดได้ชัดเจนขึ้น			

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 2 หน่วยที่ 2 เรื่องโรงเรียนของหนู

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 4 ใช้สอนวันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “ โรงเรียนของหนู วันที่ 1”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาทักษะการคิด พูดและอธิบายความหมายของคำ ประโยค และความหมาย
ของคำคล้องจอง

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของคำและประโยคที่อยู่ในคำคล้องจองได้
2. เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ได้
3. เพื่อให้ นักเรียนสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรมคำคล้องจอง

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองโรงเรียนของหนู

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์
โรงเรียนของหนู	ชื่อคุณาฟัง
ได้เรียนนอนนั่ง	บ้านหนองโบสถ์เรา
ฟังเรื่องนี้ดู	ที่ปู่ท่านเล่า
ว่ามีโบสถ์เก่า	ท่านเล่าความจำ
โบสถ์กลางหนองน้ำ	สง่างามเลิศล้ำ
ทุกคนจดจำ	ทำพิธีศาสนา
ต่อมาหูฟัง	จึงตั้งชื่อว่า
บ้านหนองโบสถ์หนา	ฟังมาเข้าที่
โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์	โจษขานเรื่องนี้
ตั้งชื่อคามที่	มีความเป็นมา
ชื่อมีตำนาน	ถูกหลานลุงป้า
เล่าต่อสืบมา	นำรู้เรื่องราว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ให้นักเรียนพูดตามที่ละวรรค จนจบ

2.3 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำที่อยู่ในคำคล้องจอง

2.4 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของประโยคที่อยู่ในคำคล้องจอง

2.5 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำคล้องจอง

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพูดคำคล้องจองอีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการ

สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู”

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางการพูดในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการพูดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้เด็กที่สนใจไปดูได้สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 2 หน่วยที่ 2 เรื่องโรงเรียนของหนู

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 5 ใช้สอนวันที่ 17 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “ โรงเรียนของหนู วันที่ 2 ”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาการพูดคำคล้องจองผ่านการเล่นเกม

- 1.เพื่อให้ให้นักเรียนพูดคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ได้
- 2.เพื่อให้ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นจากการเล่นเกมได้
- 3.เพื่อให้นักเรียนฝึกการเล่นร่วมกับผู้อื่น โดยการเคารพและปฏิบัติตามข้อตกลงของกิจกรรมได้

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจอง โรงเรียนของหนู

ผู้แต่ง

รอยทิพย์ ทิพย์โภชน์

โรงเรียนของหนู

ชื่อผู้นำฟัง

ได้เรียนนอนนั่ง

บ้านหนองโบสถ์เรา

ฟังเรื่องนี้ดู

ที่ปู่ท่านเล่า

ว่ามีโบสถ์เก่า

ท่านเล่าความจำ

โบสถ์กลางหนองน้ำ

สง่างามเลิศล้ำ

ทุกคนจดจำ

ทำพิธีศาสนา

ต่อมาหูฟัง

จึงตั้งชื่อว่า

บ้านหนองโบสถ์หนา

ฟังมาเข้าที่

โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์

โจษขานเรื่องนี้

ตั้งชื่อตามที่

มีความเป็นมา

ชื่อมีตำนาน

ลูกหลานลุงป้า

เล่าต่อสืบมา

นำรู้เรื่องราว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบ มาให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมทั้งชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 เล่นเกมจากคำคล้องจอง โดยครูอธิบายกติกาของเกม

2.2.1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

2.2.2. นักเรียนคนที่ 1 พุคคำคล้องจองวรรคที่ 1 (โรงเรียนของหนู ชื่อผู้นำฟัง)

2.2.3. นักเรียนคนที่ 2 พุคคำคล้องจองวรรคที่ 2 (ได้เรียนนอนนั่ง บ้านหนอง โปสัดเรา)

2.2.4. นักเรียนคนที่ 3 พุคคำคล้องจองวรรคที่ 3 (ฟังเรื่องนี้ดู ที่ปู่ท่านเล่า)

2.2.5. นักเรียนคนที่ 4 พุคคำคล้องจองวรรคที่ 4 (ว่ามีโปสัดเก่า ท่านเล่าความจำ)

2.2.6. นักเรียนคนที่ 5 พุคคำคล้องจองวรรคที่ 5 (โปสัดกลางหนองน้ำ สง่างามเลิศล้ำ)

2.2.7. นักเรียนเล่นต่อจนจบ โดยนักเรียนสามารถดูคำคล้องจองในหนังสือคำคล้องจองได้

2.2.8. เล่นเกมคำคล้องจองซ้ำ 1-2 รอบ

2.2.9. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากการเล่นเกมคำคล้องจอง

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพุดคำคล้องจองอีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการ

สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู”

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการทูลในแบบบันทึกพฤติกรรมการทูลของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้เด็กที่สนใจไปดูได้

สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 2 หน่วยที่ 2 เรื่องโรงเรียนของหนู

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 6 ใช้สอนวันที่ 19 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “ โรงเรียนของหนู วันที่ 3 ”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาการพูดผ่านการทำงานกลุ่มกับเพื่อน

- 1.เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนและแสดงความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นฟังได้
- 2.เพื่อให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
- 3.เพื่อให้นักเรียนพูดและปฏิบัติกับเพื่อนด้วยกิริยาที่เหมาะสม

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจอง โรงเรียนของหนู

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โภชน์
โรงเรียนของหนู	ชื่อผู้นำฟัง
ได้เรียนนอนนั่ง	บ้านหนองโบสถ์เรา
ฟังเรื่องนี้ดู	ที่ปู่ท่านเล่า
ว่ามีโบสถ์เก่า	ท่านเล่าความจำ
โบสถ์กลางหนองน้ำ	สง่างามเลิศล้ำ
ทุกคนจดจำ	ทำพิธีศาสนา
ต่อมาหูฟัง	จึงตั้งชื่อว่า
บ้านหนองโบสถ์หนา	ฟังมาเข้าที่
โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์	โอยขานเรื่องนี้
ตั้งชื่อตามที่	มีความเป็นมา
ชื่อมีตำนาน	ถูกหลานลุงป้า
เล่าต่อสืบมา	นำรู้เรื่องราว

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 อธิบายกิจกรรมจากคำคล้องจอง

2.2.1. แบ่งกลุ่มตามความสนใจเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่ครูตั้งขึ้น

2.2.2 ครูบอกคำถามกับนักเรียน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมปรึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการตั้งชื่อโรงเรียนบ้านหนองโบสถ์

2.2.3. นักเรียนร่วมปรึกษาภายในกลุ่มและส่งตัวแทนออกมาเล่าถึงประวัติความเป็นมาของชื่อโรงเรียน จนครบทุกกลุ่ม

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพุดคำคล้องจองอีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการต่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู”
การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางการพูดในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการพูดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้เด็กที่สนใจไปดูได้สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 3 หน่วยที่ 3 เรื่องตัวเรา

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 7 ใช้สอนวันที่ 22 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “ตัวเรา วันที่ 1”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาทักษะการคิด ทुकและอธิบายความหมายของคำ ประโยค และความหมาย
ของคำคล้องจอง

- 1.เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของคำและประโยคที่อยู่ในคำคล้องจองได้
- 2.เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของคำคล้องจอง “ตัวเรา” ได้
- 3.เพื่อให้ นักเรียนสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรมคำคล้องจอง

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองตัวเรา	
ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โภชน
ร่างกายเรานี้	มีคิมากมาย
อวัยวะทั้งหลาย	ล้วนมีหน้าที่
ดวงตาสดใส	ไว้ดูให้ดี
ส่วนหูนั้นมี	หน้าที่รับฟัง
สมองของเรา	เขาก็คอยสั่ง
มือสองข้างยัง	คอยช่วยทำงาน
จมูกยังสำคัญ	กลิ่นกรองพิษสาร
ปากกินอาหาร	สื่อสารเรื่องราว
กำพุดไทรเรา	เหมาะเป็นเด็กไทย
เท้าเดินเคลื่อนไหว	ไปถึงจุดหมาย
เด็กหญิงและชาย	ร่างกายสำคัญ
อวัยวะทุกส่วนนั้น	ต้องหมั่นดูแล

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พுகคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ให้นักเรียนพุดตามที่ละวรรค จนจบ

2.3 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำที่อยู่ในคำคล้องจอง

2.4 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของประโยคที่อยู่ในคำคล้องจอง

2.5 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำคล้องจอง

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพุดคำคล้องจอง “ตัวเรา” อีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการเพื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา”
การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางการพุดในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการพุดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนที่สนใจไปดูได้สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 3 หน่วยที่ 3 เรื่องตัวเรา

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 8 ใช้สอนวันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “ตัวเรา วันที่ 2”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาการพูดคำคล้องจองผ่านการเล่นเกม

1. เพื่อให้ให้นักเรียนพูดคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นจากการเล่นเกมได้
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกการเล่นร่วมกับผู้อื่น โดยการเคารพและปฏิบัติตามข้อตกลงของ

กิจกรรมได้

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองตัวเรา

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์
ร่างกายเรานี้	มีดีมากมาย
อวัยวะทั้งหลาย	ล้วนมีหน้าที่
ดวงตาสดใส	ไว้ดูให้ดี
ส่วนหูนั้นมี	หน้าที่รับฟัง
สมองของเรา	เขาก็คอยสั่ง
มือสองข้างยัง	คอยช่วยทำงาน
จมูกยังสำคัญ	กลิ่นกรองพิชสาร
ปากกินอาหาร	สื่อสารเรื่องราว
คำพูดไพเราะ	เหมาะเป็นเด็กไทย
เท้าเดินเคลื่อนไหว	ไปถึงจุดหมาย
เด็กหญิงและชาย	ร่างกายสำคัญ
อวัยวะทุกส่วนนั้น	ต้องหมั่นดูแล

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ให้นักเรียนพูดตามที่ละวรรคจนจบ

2.2.1. นักเรียนเล่นเกมตัวเรา

2.2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเริ่มพูดคำคล้องจองในวรรคแรก ขณะพูดให้นักเรียนอ่านตามจังหวะที่พูด

2.2.3. กลุ่มที่ 2 พุคคำคล้องจองในวรรคที่ 2 ขณะพูดให้นักเรียนครบคัมภีร์ตามจังหวะที่พูด

2.2.4. เล่นสลับจนจบคำคล้องจอง

2.2.5. เล่นเกมซ้ำ 1-2 รอบ ตามความสนใจของนักเรียน โดยอาจเปลี่ยนท่าจากครบคัมภีร์ซ้ำ เป็นท่าอื่นในรอบต่อไป เช่น คบมือ คบไหล่

2.2.6. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่นเกม

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพูดคำคล้องจองอีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการ

สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา”

เกมตัวเรา

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางการพูดในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการพูดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนที่สนใจไปดูได้สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 3 หน่วยที่ 3 เรื่องตัวเรา

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 9 ใช้สอนวันที่ 26 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “ตัวเรา วันที่ 3 ”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาการพูดผ่านการทำงานกลุ่มกับเพื่อน

1. เพื่อให้ให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนพูดและปฏิบัติกับเพื่อนด้วยกิริยาที่เหมาะสม

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองของเรา

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โภชน์
ร่างกายเรานี้	มีดีมากมาย
อวัยวะทั้งหลาย	ล้วนมีหน้าที่
ดวงตาสดใส	ไว้ดูให้ดี
ส่วนหูนั้นมี	หน้าที่รับฟัง
สมองของเรา	เขาก็คอยสั่ง
มือสองข้างยัง	คอยช่วยทำงาน
จมูกยังสำคัญ	กลิ่นกรองพิชสาร
ปากกินอาหาร	สื่อสารเรื่องราว
คำพูดไพเราะ	เหมาะเป็นเด็กไทย
เท้าเดินเคลื่อนไหว	ไปถึงจุดหมาย
เด็กหญิงและชาย	ร่างกายสำคัญ
อวัยวะทุกส่วนนั้น	ต้องหมั่นดูแล

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พูdcคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ให้นักเรียนหาประโยค “ปากกินอาหาร สื่อสารเรื่องราว” ที่อยู่ในคำคล้องจอง เมื่อนักเรียนหาพบ คุณครูชมเชย และร่วมกันอ่าน

2.3 ครูตั้งคำถามว่า “ถ้าต้องการให้ปากและฟันสะอาดนักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

2.4 อธิบายขั้นตอนการทำงานเพื่อตอบคำถามดังกล่าว

2.4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม

2.4.2 สมาชิกในกลุ่มปรึกษากันว่ามีวิธีการใดบ้างที่จะทำให้ปากและฟันสะอาด เพราะเหตุใด โดยคิดวิธีการให้ได้มากที่สุด

2.4.3 ตัวแทนกลุ่มนำเสนอวิธีการที่ทำให้ปากและฟันสะอาด

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพุดคำคล้องจองอีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการ
สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา”

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางการพุดในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการพุดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนที่สนใจไปดูได้สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 4 หน่วยที่ 4 เรื่องบ้านแสนสุข

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 10 ใช้สอนวันที่ 29 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “บ้านแสนสุข วันที่ 1”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาทักษะการคิด พูดและอธิบายความหมายของคำ ประโยค และความหมาย
ของคำคล้องจอง

- 1.เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของคำและประโยคที่อยู่ในคำคล้องจองได้
- 2.เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” ได้
- 3.เพื่อให้ นักเรียนสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรมคำคล้องจอง

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองบ้านแสนสุข

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์
บ้านของเรานั้น	ฉันมีพ่อแม่
ท่านคอยดูแล	เลี้ยงลูกห่วงใย
ครอบครัวมีความสุข	ทุกคนมีน้ำใจ
ช่วยงานทำได้	ลูกไม่เกียจจน
งานบ้านสะอาด	เก็บกวาดเช็ดถู
มีความกตัญญู	ช่วยเหลือแบ่งปัน
รู้จักสามัคคี	มีความผูกพัน
เคารพพ่อแม่	ยึดมั่นคำสอน
ตั้งใจเล่าเรียน	เขียนอ่านทุกตอน
ทบทวนบทสอน	เรียนรู้มากมาย
บ้านนี้แสนสุข	ทุกคนปลอดภัย
มีความรักห่วงใย	มอบให้ทุกคน

กรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้
นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้
คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ให้นักเรียนพูดตามที่ละวรรค จนจบ

2.3 สนทนาและสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำที่อยู่
ในคำคล้องจอง

2.4 คำคล้องจองที่นักเรียนพูดจบกล่าวถึงอะไร นักเรียนทราบได้อย่างไร

2.5 ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำ “ห่วงใย” “มีความสุข” “มีน้ำใจ” “เกียจคร้าน”
“กตัญญู” “แบ่งปัน” “สามัคคี” “ผูกพัน” “เคารพ” “คำสอน” “ปลอดภัย”

2.6 ให้นักเรียนอธิบายความหมายของประโยค

บ้านของเรานั้น	ฉันมีพ่อแม่
ท่านคอยดูแล	เลี้ยงลูกห่วงใย
ครอบครัวมีความสุข	ทุกคนมีน้ำใจ
ช่วยงานทำได้	ลูกไม่เกียจคร้าน
งานบ้านสะอาด	เก็บกวาดเช็ดถู
มีความกตัญญู	ช่วยเหลือแบ่งปัน
รู้จักสามัคคี	มีความผูกพัน
เคารพพ่อแม่	ยึดมั่นคำสอน
ตั้งใจเล่าเรียน	เขียนอ่านทุกตอน
ทบทวนบทสอน	เรียนรู้มากมาย
บ้านนี้แสนสุข	ทุกคนปลอดภัย
มีความรักห่วงใย	มอบให้ทุกคน

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพูดคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” อีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตาม
จินตนาการ

สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข”

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางการพูดในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการพูดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนที่สนใจไปดูได้
สะดวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

สัปดาห์ที่ 4 หน่วยที่ 4 เรื่องบ้านแสนสุข

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 11 ใช้สอนวันที่ 1 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “บ้านแสนสุข วันที่ 2”

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาการพูดคำคล้องจองผ่านการเล่นเกม

- 1.เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายของคำ และประโยคที่อยู่ในคำคล้องจองได้
- 2.เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายของคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” ได้
- 3.เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรมคำคล้องจอง

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองบ้านแสนสุข

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์
บ้านของเรานั้น	ฉันมีพ่อแม่
ท่านคอยดูแล	เลี้ยงลูกห่วงใย
ครอบครัวมีความสุข	ทุกคนมีน้ำใจ
ช่วยงานทำได้	ลูกไม่เกียจงอน
งานบ้านสะอาด	เก็บกวาดเช็ดถู
มีความกตัญญู	ช่วยเหลือแบ่งปัน
รู้จักสามัคคี	มีความผูกพัน
เคารพพ่อแม่	ยึดมั่นคำสอน
ตั้งใจเล่าเรียน	เขียนอ่านทุกตอน
ทบทวนบทสอน	เรียนรู้มากมาย
บ้านนี้แสนสุข	ทุกคนปลอดภัย
มีความรักห่วงใย	มอบให้ทุกคน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ให้นักเรียนพูดตามที่ละวรรคจนจบ

2.2.1. นักเรียนเล่นเกมบ้านแสนสุข

2.2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเริ่มพูดคำคล้องจองในวรรคแรก ขณะพูดให้นักเรียนย้ำทำตามจังหวะที่พูด

2.2.3. กลุ่มที่ 2 พุคคำคล้องจองในวรรคที่ 2 ขณะพูดให้นักเรียนจับตามจังหวะที่พูด

2.2.4. เล่นสลับจนจบคำคล้องจอง

2.2.5. เล่นเกมซ้ำ 1-2 รอบ ตามความสนใจของนักเรียนโดยอาจเปลี่ยนท่าจากคบบัก ย่ำเท้า เป็นท่าอื่นในรอบต่อไป เช่น คบบมือ คบไหล่

2.2.6. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่นเกม

3.ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพูดคำคล้องจองอีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตามจินตนาการ

สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข”

เกมบ้านแสนสุข

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดในแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนที่สนใจไปดูได้สะดวก

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

ชั้นปีที่ 3 หน่วยที่ 3 เรื่องบ้านแสนสุข

กิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันเรียนที่ 12 ใช้สอนวันที่ 3 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553

ชื่อกิจกรรม “บ้านแสนสุข” วันที่ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

พัฒนาการพูดผ่านการทำงานกลุ่มกับเพื่อน

- 1.เพื่อให้ นักเรียนแต่งประโยคที่สอดคล้องกับเพื่อน เพื่อแต่งนิทานเรื่อง “บ้านแสนสุข” ได้
- 2.เพื่อให้ นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้
- 3.เพื่อให้ นักเรียนพูดและปฏิบัติกับเพื่อนด้วยกิริยาที่เหมาะสม

สาระการเรียนรู้

คำคล้องจองบ้านแสนสุข

ผู้แต่ง	รอยพิมพ์ ทิพย์โภชน์
บ้านของเรานั้น	ฉันมีพ่อแม่
ท่านคอยดูแล	เลี้ยงลูกห่วงใย
ครอบครัวมีความสุข	ทุกคนมีน้ำใจ
ช่วยงานทำได้	ลูกไม่เกียจจน
งานบ้านสะอาด	เก็บกวาดเช็ดถู
มีความกตัญญู	ช่วยเหลือแบ่งปัน
รู้จักสามัคคี	มีความผูกพัน
เคารพพ่อแม่เฒ่า	ยึดมั่นคำสอน
ตั้งใจเล่าเรียน	เขียนอ่านทุกตอน
ทบทวนบทสอน	เรียนรู้มากมาย
บ้านนี้แสนสุข	ทุกคนปลอดภัย
มีความรักห่วงใย	มอบให้ทุกคน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนและนำหนังสือคำคล้องจอง “โรงเรียนของหนู” ซึ่งมีภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนดูทีละหน้า

2. ขั้นปฏิบัติ

2.1 พุคคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนและมีจังหวะสม่ำเสมอให้เด็กฟัง 1 รอบพร้อมกับชี้คำในหนังสือคำคล้องจอง

2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันแต่งนิทานเรื่อง “บ้านแสนสุข” โดยนักเรียนแต่ละคนช่วยกันแต่งคนละประโยคและครูเขียนเรื่องที่นักเรียนแต่งลงบนกระดาน โดยประโยคสุดท้ายจะเป็นประโยคที่ครูแต่งให้นิทานไม่จบเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันคิดว่าอยากให้นิทาน “บ้านแสนสุข” จบอย่างไร

2.2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม

2.2.2 สมาชิกในกลุ่มปรึกษากันว่าต้องการให้นิทานจบอย่างไร เพราะเหตุใด

2.2.3 วาดภาพตอนจบของนิทานลงในกระดาษ

2.2.4 ตัวแทนกลุ่มนำเสนอตอนจบของนิทาน “บ้านแสนสุข” ที่สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทำทั้ง 2 กลุ่ม

3. ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันพุดคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” อีกครั้งพร้อมแสดงท่าทางประกอบตาม

จินตนาการ

สื่อการเรียนรู้

หนังสือคำคล้องจอง “ตัวเรา”

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพุดในแบบบันทึกพฤติกรรมการพุดของนักเรียน
หมายเหตุ: นำหนังสือคำคล้องจอง “บ้านแสนสุข” ไว้ที่มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนที่สนใจไปได้

สะดวก

หนังสือเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กอนุบาล
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่มที่ 2

รอยพิมพ์ : เรื่อง
 เจริญ : ภาพ

มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลด้านภาษาควรเน้นทักษะ ฟัง-พูด โดยวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารและรับสารได้ดีเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและศึกษา โดยสามารถฟังและพูดได้อย่างถูกต้อง เพราะผู้เรียนมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองส่วนมากใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารจึงได้รับประสบการณ์ด้านการฟัง-พูด ภาษากลางยังไม่ถูกต้อง ควรมีภาพประกอบทำให้เด็กได้ฝึกอ่านหรือออกเสียงคำจากภาพ จึงได้จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวน 9 เรื่อง

ขอขอบคุณผู้ให้คำแนะนำ ได้แก่ อาจารย์เกริก อาจารย์จินตนา ท่วมกลาง และผู้วาดภาพประกอบคือ อาจารย์เจริญ อาจารย์สมบัติ ภูมิประภาส ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชนัน

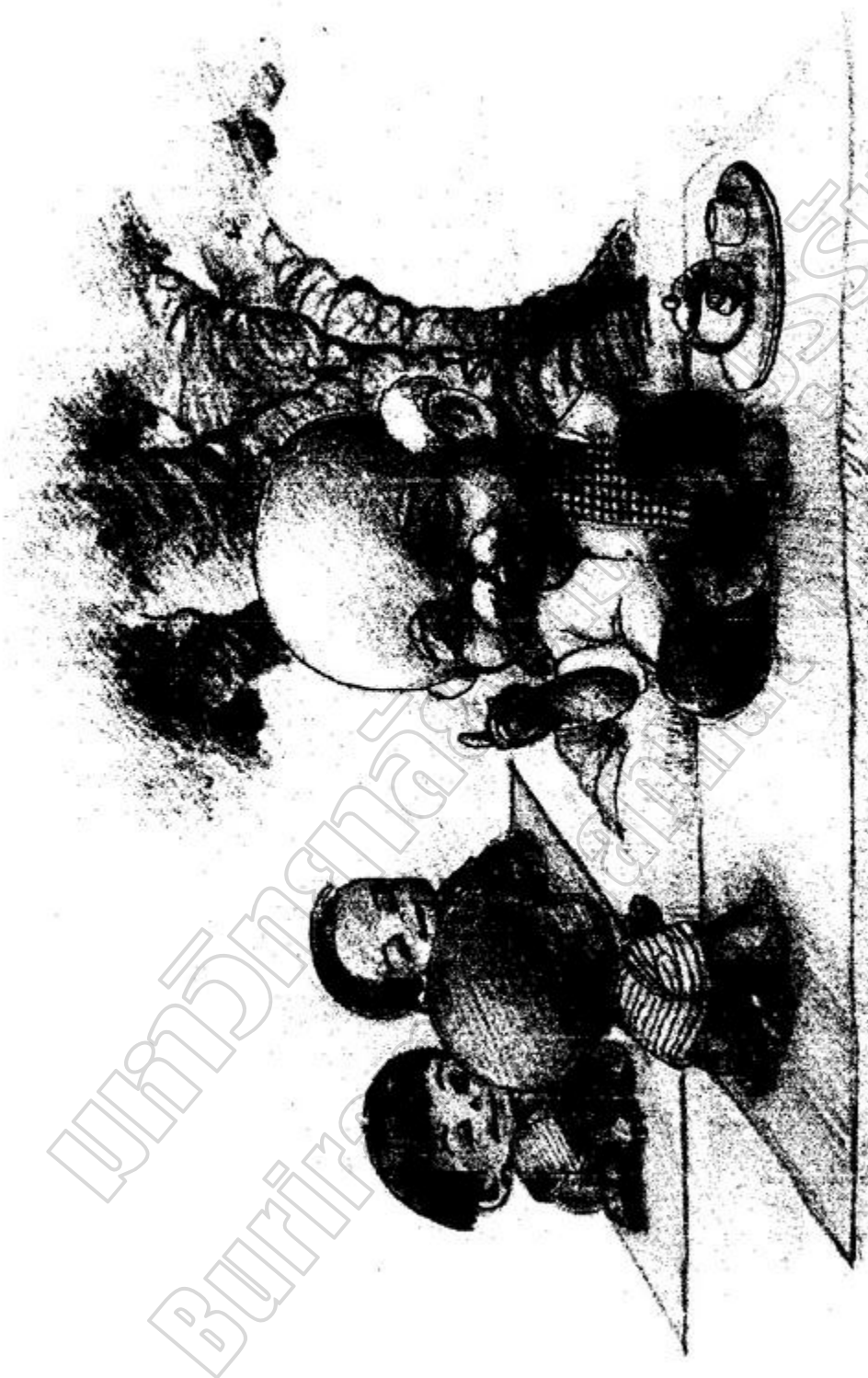
โรงเรียนของฉัน

โรงเรียนของฉัน ชื่อว่า ฟัง
งเม่เชื้อ

มหาวิทยาลัยบูรพา

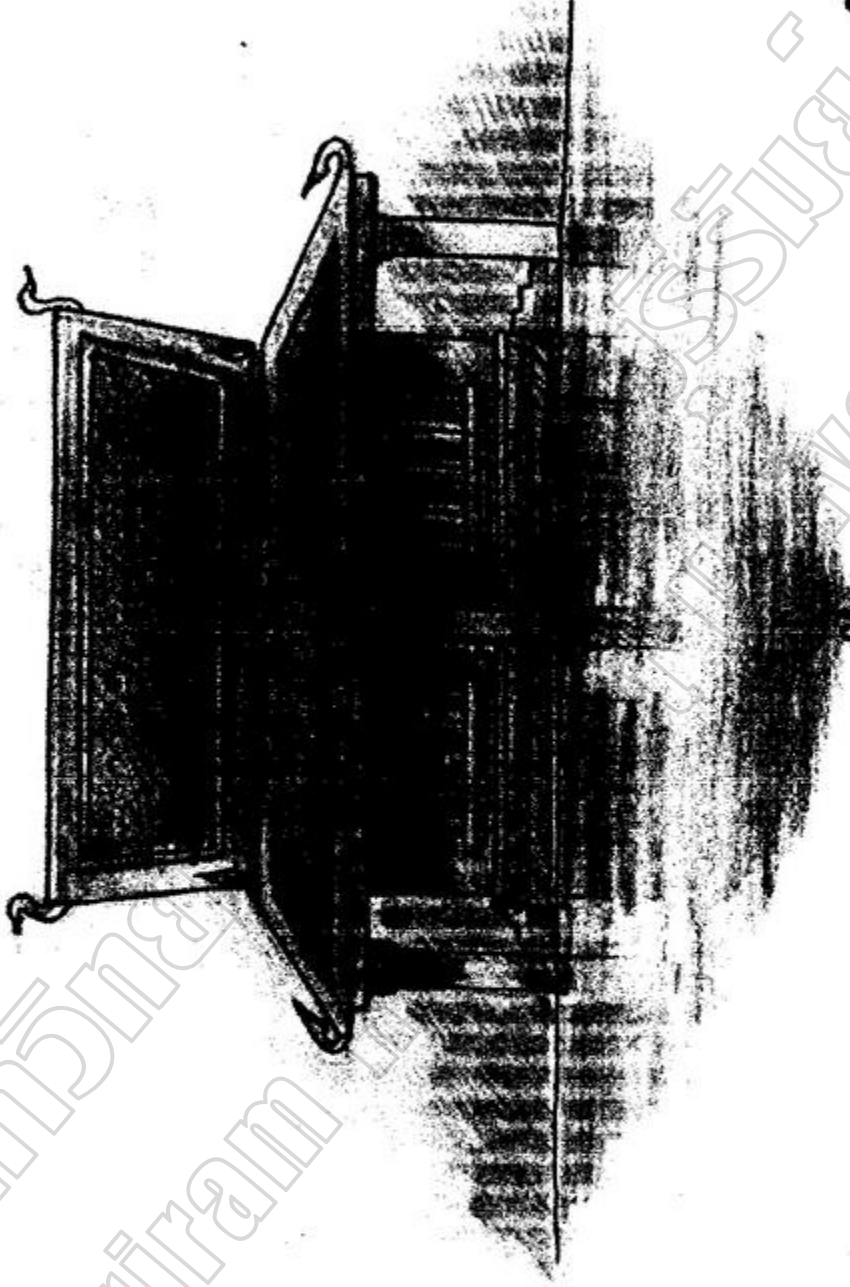
ได้เรียนหนังสือ บ้านของโบสถ์เรา

ฟังเรื่องสั้น ที่ปู่ทานเถ่า

วามีโบสถ์เก่า ท่านเถาความจำ

โบสถ์กลางหนองน้ำ สว่างมเลิศล้ำ

มหาวิทยาลัย
Buriram

มหาวิทยาลัย
Buriram

ทุกคนจดจำ ทำพิธีศานา

ต่อมาผู้ฟัง จึงตั้งชื่อว่า

มหาวิทยาลัย
บูรพา

BUENOS AIRES
UNIVERSITY

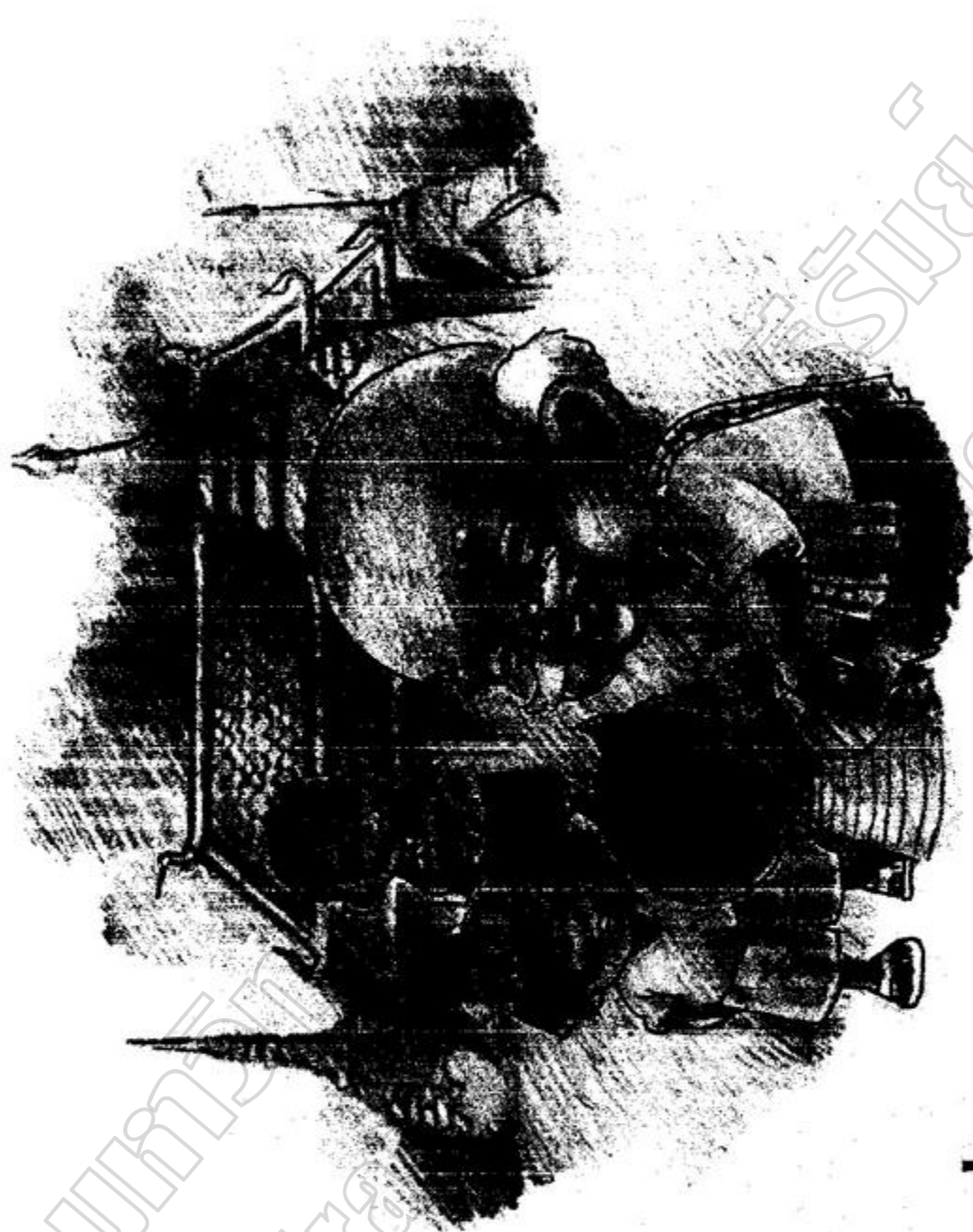
บ้านหนองโปลาอีหนา พังมาเข้าที่

โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ โจษขานชื่อนี้

ตั้งชื่อตามพี่ มีความเป็นมา

ผู้มีตำนาน ถูกถ่านลุงป่า

เล่าต่อสัปดาห์ น่ารู้เรื่องเรา

หนังสือสำหรับเด็กอนุบาล : “โรงเรียนของหนู”

ผู้แต่ง : รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์

ผู้วาดภาพ : เจริญ ภูมิประสาท

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ : รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์

วุฒิ : ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ประถมศึกษา)

ตำแหน่ง : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ที่ทำงาน : ครู คศ. 3

ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านหนองโปลา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). นุรีรัมย์:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 1, 2546

จินตนา ไบกาซุณี. เรียบเรียง. เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

ถวัลย์ มาศจรัส. ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร, 2544.
สถาบันส่งเสริมการอ่านเขียนแห่งประเทศไทย. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ.

กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซนจูรี จำกัด, 2544.

สมพร จารุณี. การจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540. (จุดสสารเผยแพร่ความรู้ฉบับที่ 2)

หนังสือเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กอนุบาล

ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่มที่ 3

รอยพิมพ์ : เรือง

เจริญ : ภาพ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลด้านภาษาควรเน้นทักษะ ฟัง-พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารและรับสารได้ดีเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและศึกษา โดยสามารถฟังและพูดได้อย่างถูกต้อง เพราะผู้เรียนมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองส่วนมากใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารจึงได้รับประสบการณ์ด้านการฟัง-พูด ภาษากลางยังไม่ถูกต้อง ครรรมีภาพประกอบคำให้เด็กได้ฝึกอ่านหรือออกเสียงคำจากภาพ จึงได้จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวน 9 เรื่อง

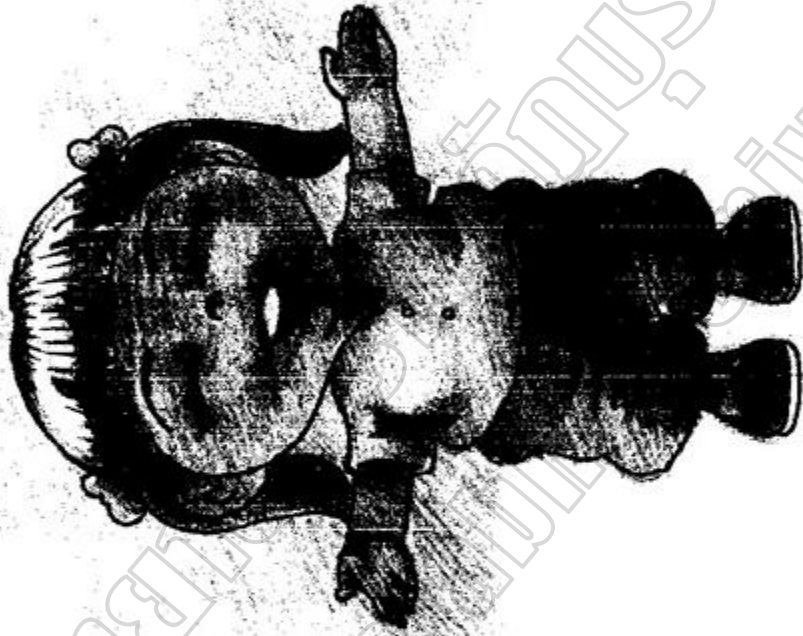
ขอขอบคุณผู้ให้คำแนะนำ ได้แก่ อาจารย์เกริก อาจารย์จินตนา ท่วมกลาง และผู้วาดภาพประกอบคือ อาจารย์เจริญ อาจารย์สมบัติ ภูมิประภาส ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

รอยพิมพ์

ทิพย์โกชนัน

ร่างกายเรานี้ มีดีมากมาย

อวัยวะทั้งหลาย ล้วนมีหน้าที่

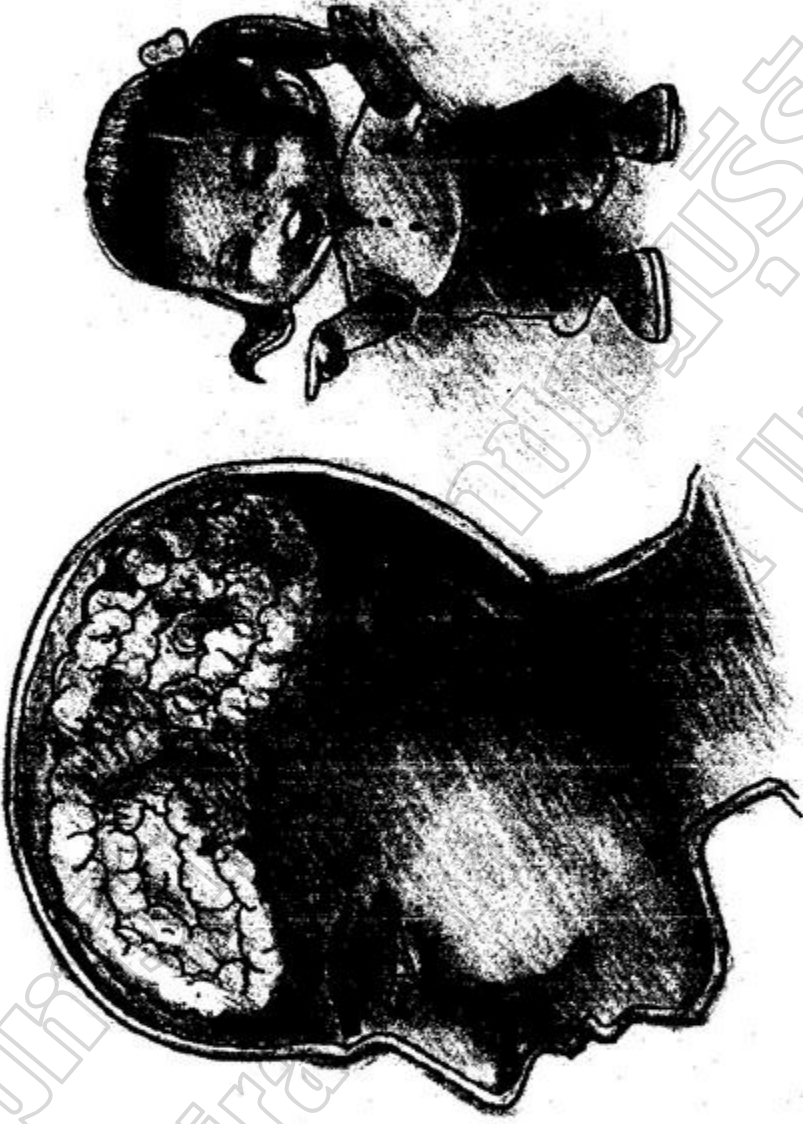
ดวงตาสดใส ใจดี หัวดี

WIRAT ST. BURIROMSAJABHAT UNIVERSITY

ส่วนหน้ามี
 ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

มหาวิทยาลัยบูรพา
 Burirajabhat University

สมองของเรา เขาคอยดัง

Win Burira University

มือสองข้างยัง คอยช่วยทำงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรีย

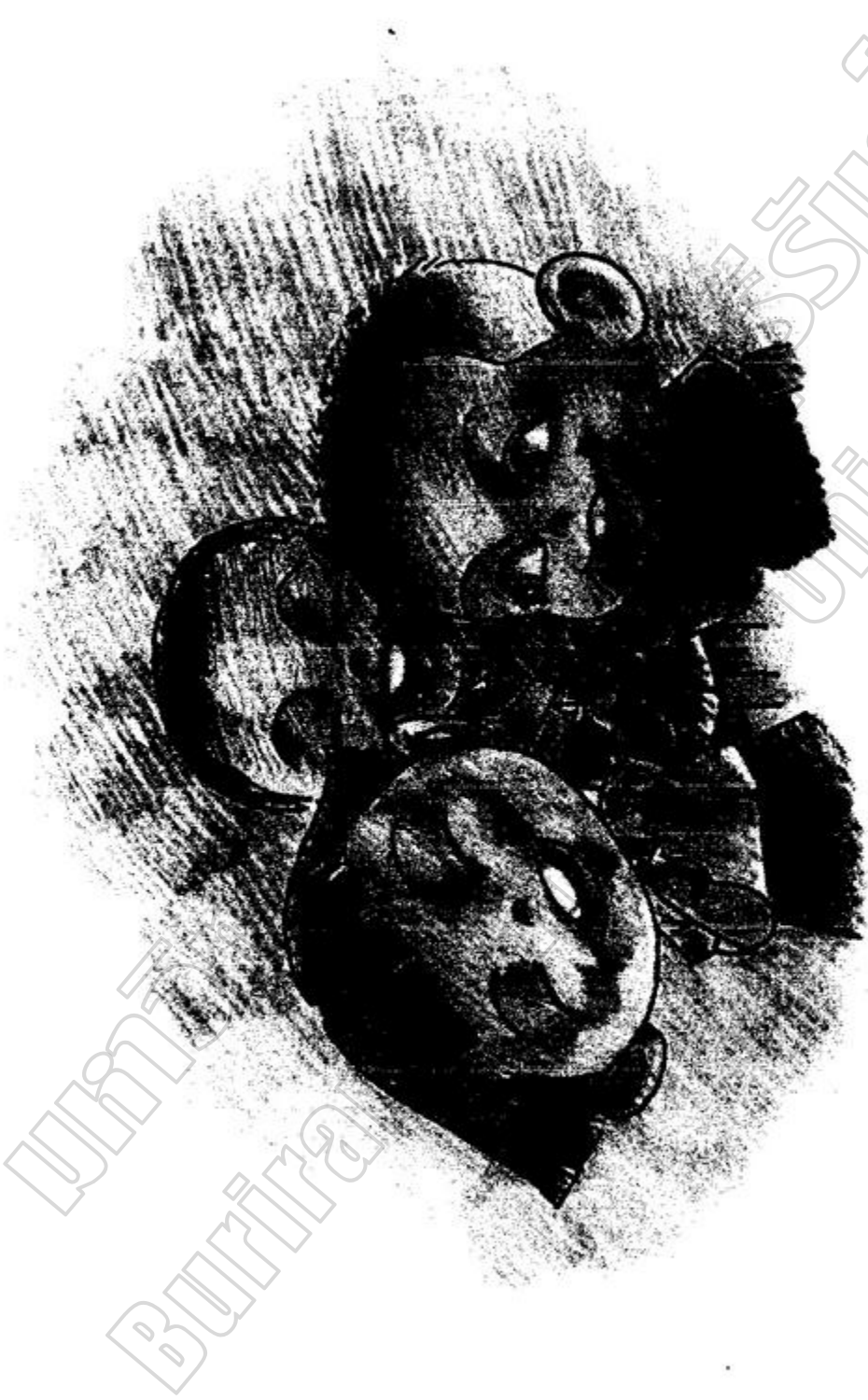

จอมุกยิ่งดำคัณญ์ กัถันกรองพิษสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ปากกินอาหาร สื่อสารเรื่องราว

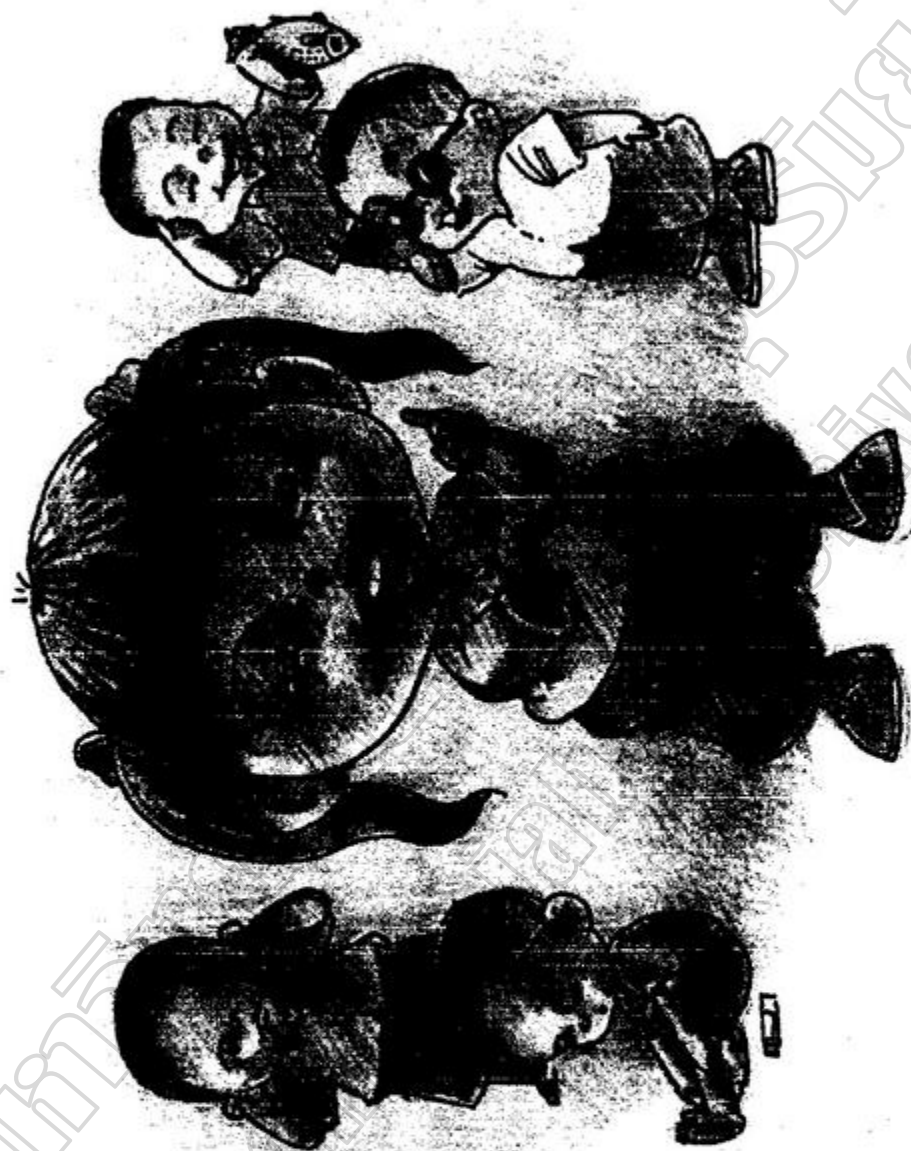
คำพูดไพเราะ เหมาะเป็นเด็กไทย

เท้าเดินเกือมนไหว ไปถึงจุดหมาย

เด็กหญิงและชาย ร่างกายดำกัญญ

อ้ายจะทุกษณ์นั้น ต้องหมั้นดูเอา

พม่า
Burir
มหาวิทยาลัยบูรพา

หนังสือสำหรับเด็กอนุบาล : “ตัวเรา”

ผู้แต่ง : รอยพิมพ์ กิพย์โกชน์

ผู้วาดภาพ : เจริญ ภูมิประกาศ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ : รอยพิมพ์ กิพย์โกชน์

วุฒิ : ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ประถมศึกษา)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ตำแหน่ง : ครู คศ. 3

ที่ทำงาน : โรงเรียนบ้านหนองโพงสดี อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). นุรีรัมย์:

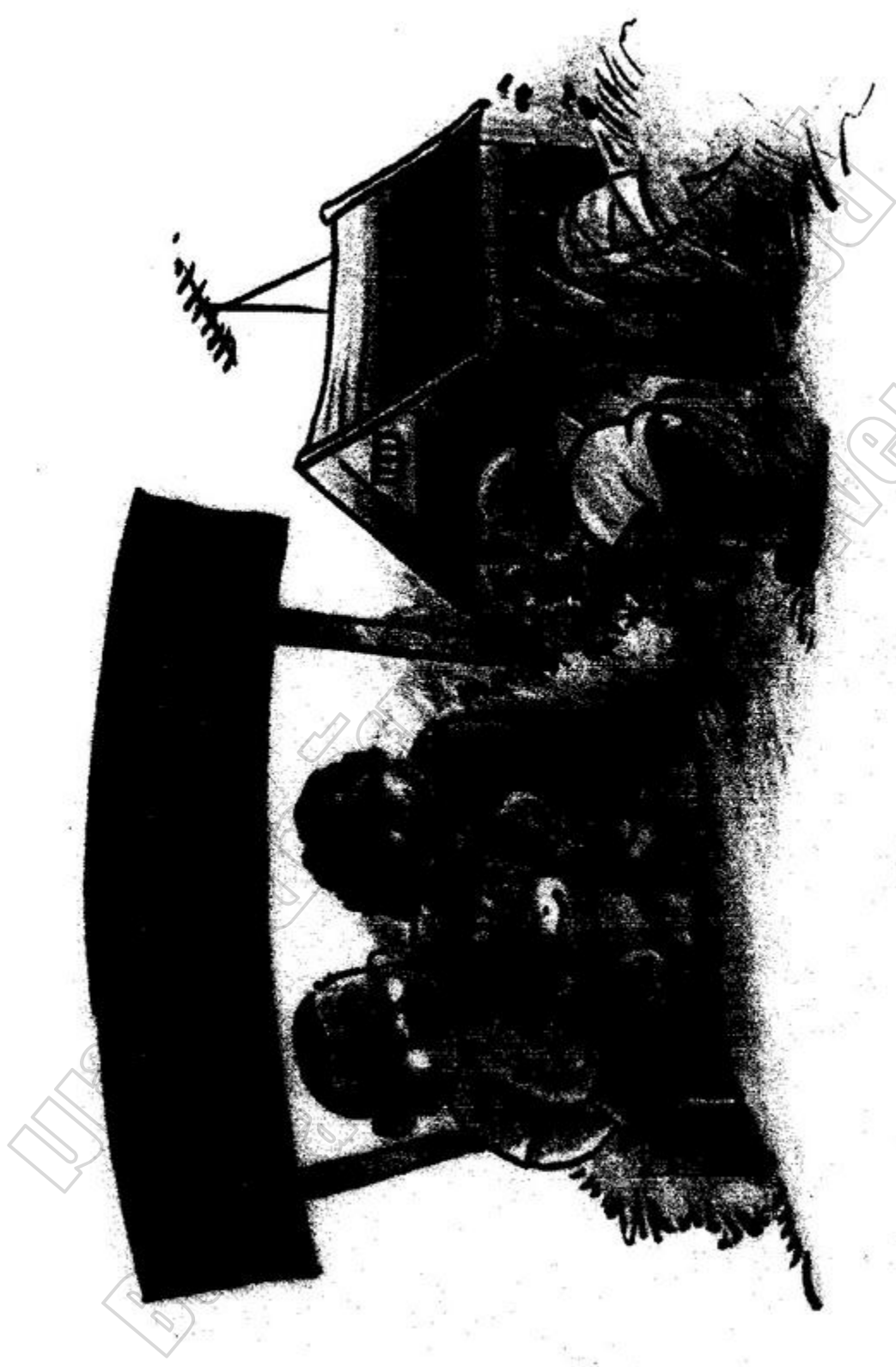
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 1, 2546

จินตนา ไบกาซูยี. เรียบเรียง. เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุทธสภา, 2542.

ดวลย์ มาศจรัส. ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร, 2544.
สถาบันส่งเสริมการอ่านเขียนแห่งประเทศไทย. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ.

กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซนจูรี จำกัด, 2544.

สมพร จารุณี. การจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540. (จุลสารเผยแพร่ความรู้ฉบับที่ 2)

หนังสือเสริมประสบการณ์ ตำหรับเด็กอนุบาล

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

เล่มที่ 4

ร่ายพิมพ์ : เรือง

เจริญ : ภาพ

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลด้านภาษาควรเน้นทักษะ ฟัง-พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารและรับสารได้ดีเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและศึกษา โดยสามารถฟังและพูดได้อย่างถูกต้อง เพราะผู้เรียนมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองส่วนมากใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารจึงได้รับประสบการณ์ด้านการฟัง-พูด ภาษากลางยังไม่ถูกต้อง ควรมีภาพประกอบคำให้เด็กได้ฝึกอ่านหรือออกเสียงคำจากภาพ จึงได้จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวน 9 เรื่อง

ขอขอบคุนผู้ให้คำแนะนำ ได้แก่ อาจารย์เกริก อาจารย์จินตนา ท่วมกลาง และผู้วาดภาพประกอบคือ อาจารย์เจริญ อาจารย์สมบัติ ภูมิประชาส ให้สำเร็จดูล่วงไปได้ด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชนัน

บ้านของเรา นั้น มีพ่อแม่

มหาวิทยาลัยบูรพา
Buriram University

ครอบครัวมีสุข ทุกคนมีหัวใจ

ช่วยงานทำได้ ลูกไม่เกียจจน

งานบ้านสะอาด เก็บกวาดเช็ดถู

มีความกตัญญู ช่วยเหลือแบ่งปัน

รู้จักสามัคคี มีความผูกพัน

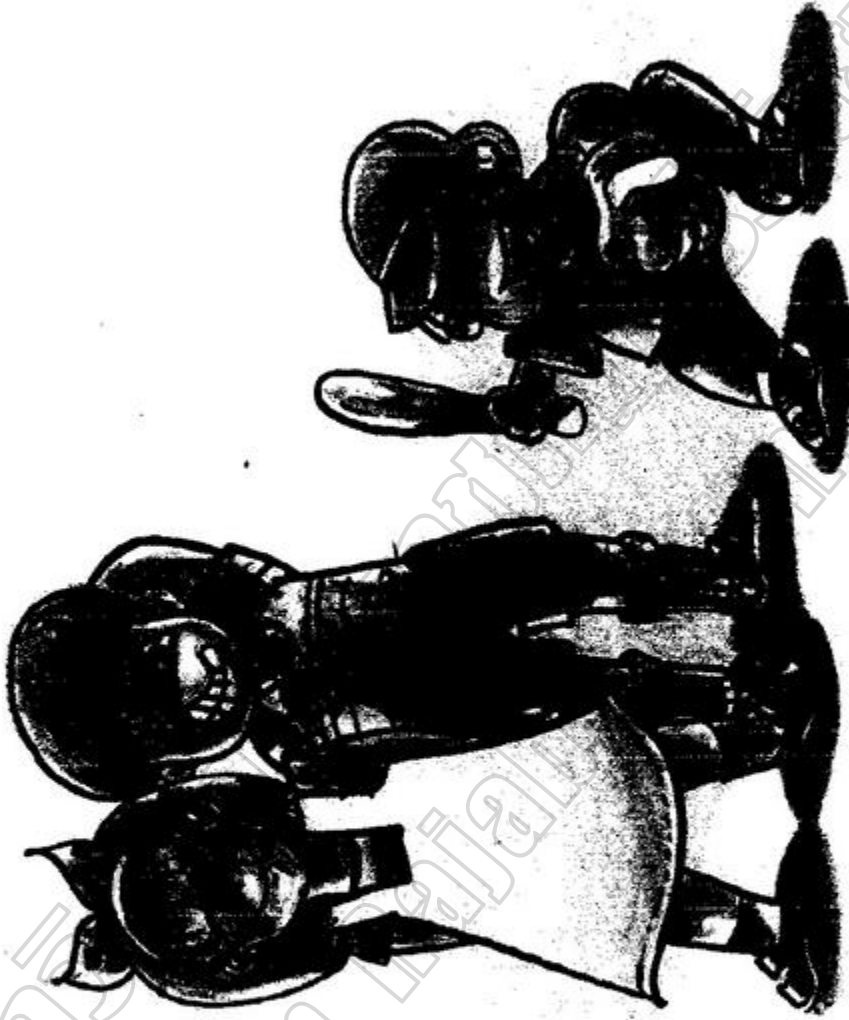
เคารพ่อแม่นัน ยี่ถมนำถอน

ตั้งใจเล่าเรียน เขียนอ่านทุกตอน

บทพากษ์บทสอน เรียนรู้มากมาย ผ่านบทเพลง

บ้านนี้แสนสุข ทุกคนปลอดภัย

มีความรักห่วงใย มอบให้ทุกคน

หนังสือสำหรับเด็กอนุบาล : “บ้านแสนสุข”

ผู้แต่ง : รอยพิมพ์ ทิพย์โกชนัน

ผู้วาดภาพ : สมบัติ ภูมิประชา

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ : รอยพิมพ์ ทิพย์โกชนัน
 วุฒิ : ศีกษาศาสตรบัณฑิต (ประถมศึกษา)
 ตำแหน่ง : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ที่ทำงาน : ครู คศ. 3
 : โรงเรียนบ้านหนองโสนต์ อำเภอหางระง จังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ.กรมวิชาการ.คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). อนุรักษ์:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุัรรัมย์ เขต 1, 2546

จินตนา ไบกาซูย์. เรียบเรียง. เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฑาศา, 2542.

ถวัลย์ มาศจรัส. ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร, 2544.
สถาบันส่งเสริมการอ่านเขียนแห่งประเทศไทย. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ.

กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซนจูรี จำกัด, 2544.

สมพร จารุณี. การจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540.(จุดสารเผยแพร่ความรู้ฉบับที่ 2)

หนังสือเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กอนุบาล
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่มที่ 7

รอยพิมพ์ : เรือง

สมบัติ : ภาพ

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลด้านภาษาควรเน้นทักษะ ฟัง-พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารและรับสารได้ดีเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและศึกษา โดยสามารถฟังและพูดได้อย่างถูกต้อง เพราะผู้เรียนมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองส่วนมากใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารจึงได้รับประสบการณ์ด้านการฟัง-พูด ภาษากลางยังไม่ถูกต้อง ควรมีภาพประกอบคำให้เด็กได้ฝึกอ่านหรือออกเสียงคำจากภาพ จึงได้จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวน 9 เรื่อง

ขอขอบคุณผู้ให้คำแนะนำ ได้แก่ อาจารย์เกริก อาจารย์จินตนา ท่วมกลาง และผู้วาดภาพประกอบคือ อาจารย์เจริญ อาจารย์สมบัติ ภูมิประภาส ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดนี้จะอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชนัน

ฝนตกชุ่มฉ่ำ นำน้ำมาทำ

ตกมาจากไหน ใครจะตอบคำ

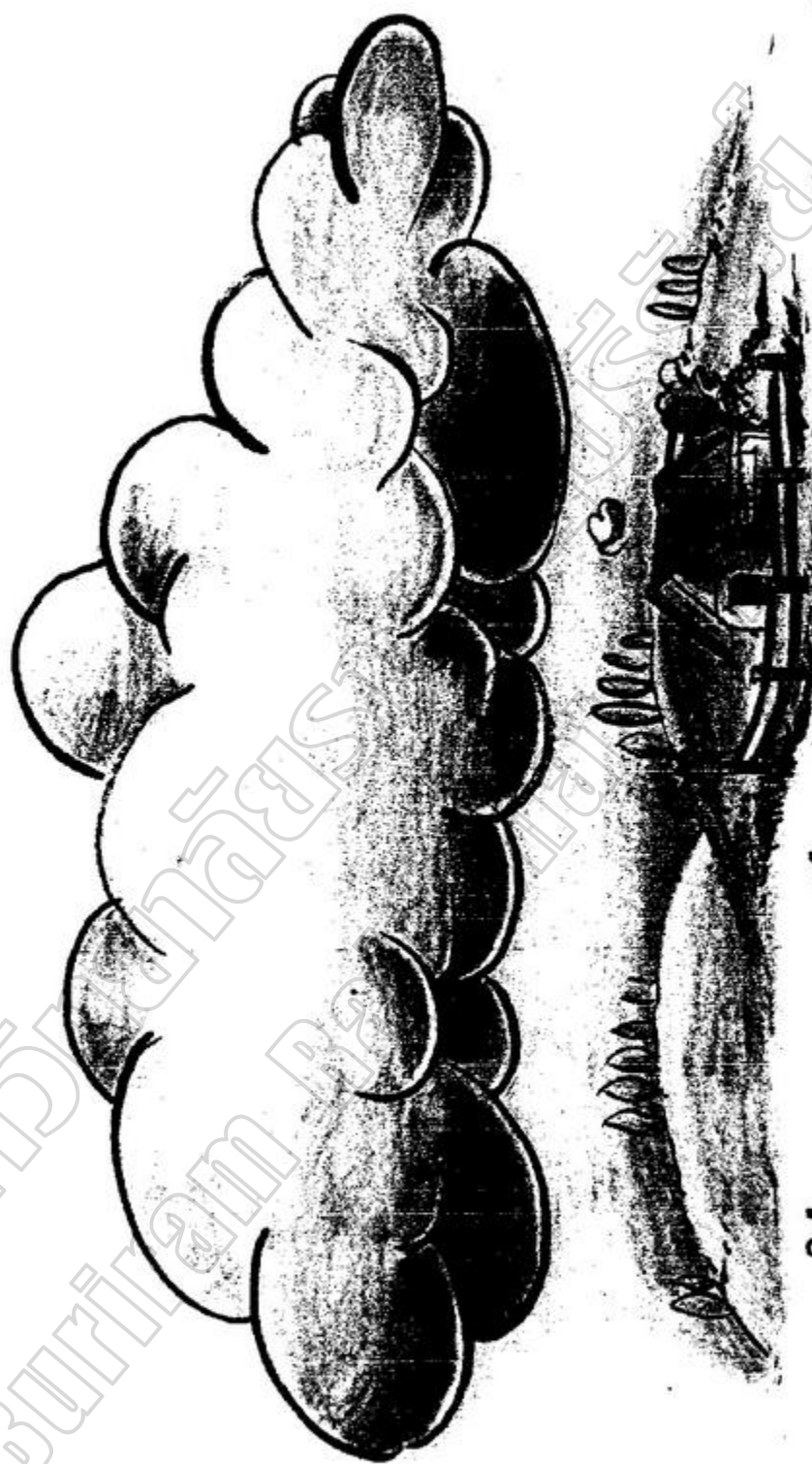

ผนตจากฟ้า หยาดน้ำเป็นน้ำ

มหาวิทยาลัยบูรพา

ก่อนลอยตัว นำระเหยเป็นไอ

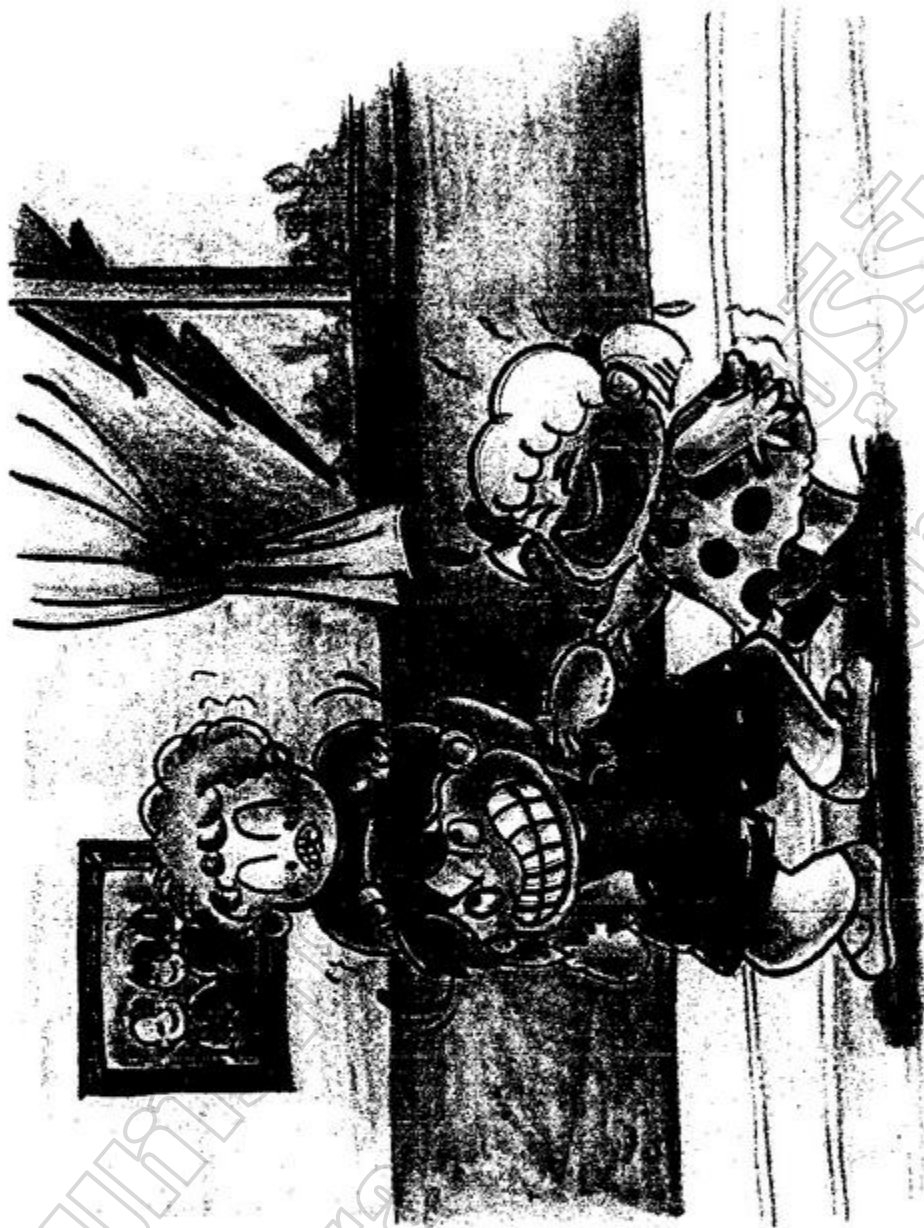
พบกับความเย็น กลายเป็นเมฆใหญ่!

ลอยต่ำลงไป กลายเป็นหยาดฝน

มหาวิทยาลัยบูรพา

มีฟ้าผ่าปน อย่าชานออกมา
นปแม่แม่

Whit
Burire

BRRI
University

เรื่องอย่างเจียดกับ พมมากันหา

หยาตย์หมา เหมภยเรตย์

มหาวิทยาลัยบูรพา
Buriram

หมีน้อยกับ หมีจอกและปิศาจ

Whiteland
Buriram

มีน้ำใช้กัน ทุกวันอาบกัน

หนังสือสำหรับเด็กอนุบาล : “ฤดูฝนชุ่มฉ่ำ”
 ผู้แต่ง : รอยพิมพ์ กิพย์โกชน์
 ผู้วาดภาพ : สมบัติ ภูมิประภาส

ประวัติผู้เขียน
 ชื่อ : รอยพิมพ์ กิพย์โกชน์
 วิชา : ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ประถมศึกษา)
 ตำแหน่ง : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ที่ทำงาน : ครู คศ. 3
 : โรงเรียนบ้านหนองโสนต์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ.กรมวิชาการ.คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). บุรีรัมย์:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2546

จินตนา ไบกาซูย์. เรียบเรียง. เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

ถวัลย์ มาศจรัส. ตัวอย่างการเขียนเรื่องบ้านเกิดและสตอรี่สำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร, 2544.
สถาบันส่งเสริมการอ่านเขียนแห่งประเทศไทย. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ.

กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซนจูรี จำกัด, 2544.

สมพร จารุณี. การจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540.(จุดสารเผยแพร่ความรู้ฉบับที่ 2)

รอยพิมพ์ : เรือง

เจริญ : ภาพ

หนังสือเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กอนุบาล

ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่มที่ 8

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลด้านภาษาควรเน้นทักษะ ฟัง-พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารและรับสาร ได้ดีเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและศึกษา โดยสามารถฟังและพูดได้อย่างถูกต้อง เพราะผู้เรียนมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองส่วนมากใช้ภาษากันในการสื่อสารจึงได้รับประสบการณ์ด้านการฟัง-พูด ภาษากลางยังไม่ถูกต้อง ควรมีภาพประกอบคำให้เด็กได้ฝึกอ่านหรือออกเสียงคำจากภาพ จึงได้จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ จำนวน 9 เรื่อง

ขอขอบกณผู้ให้คำแนะนำ ได้แก่ อาจารย์กริก อาจารย์จินตนา ท่วมกลาง และผู้วาดภาพประกอบคือ อาจารย์เจริญ อาจารย์สมบัติ ภูมิประภาส ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือชุดนี้จะอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชนัน

ผีเสื้อแสนสวย ทวยสีศดาไล

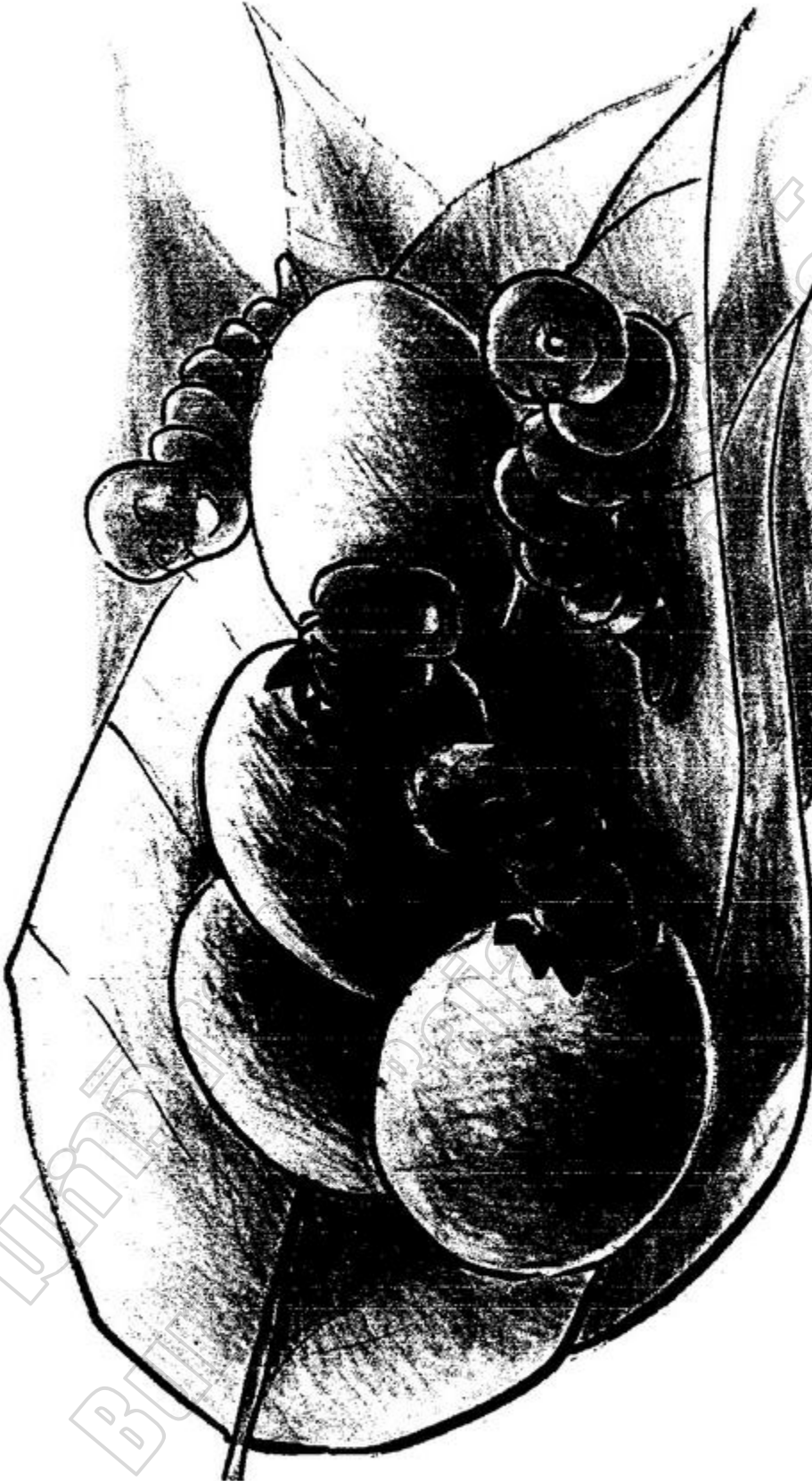
บินตามลมไป ไม้ซำอรุ

หาที่เหมาะสมใจ วางไข่ทันที

ป่าไม้ดกดี เขียวขจีงามตา

เมื่อโตเต็มที่ มีตัวออกมา

หนอนตัวน้อย

'ค้อยค้อย' ฟ้า

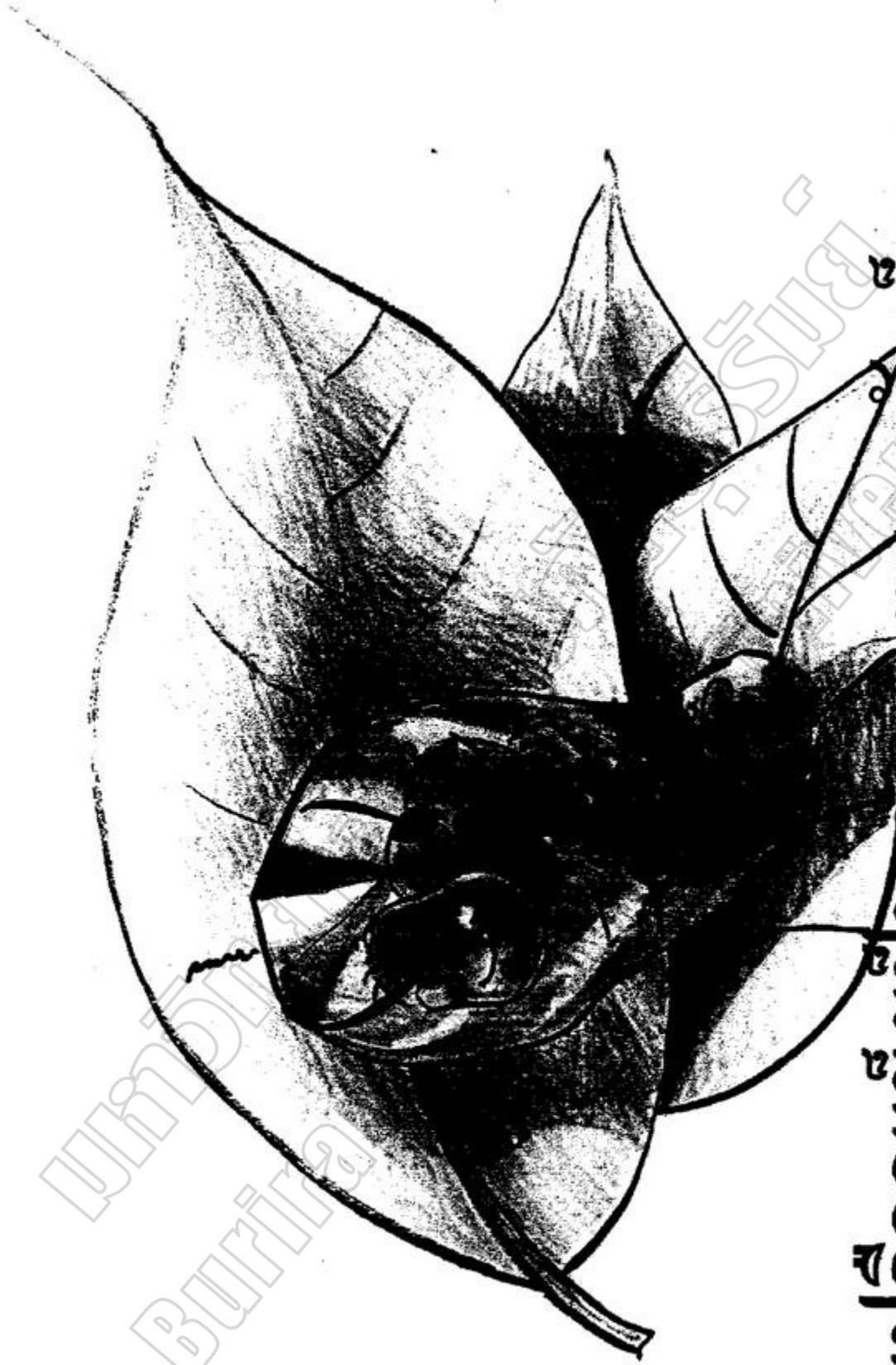
พากินอาหาร เป็นอันตราย

พจนานุกรม
Buriram

หน้อยเลื้อยเกาะนอน พักอ้อมุม

BURIPHAKSRI UNIVERSITY

เปลือกแข็งเป็นทวาร เพราะมีลักษณะ

นอนนิ่งนิ่งช้า เรยกวาดกแดด

ชุดสองตัวดำ ขยับขาปีกแผ่

เป็นผีเสื้อที่ท่องเที่ยวในป่า

หนังสือสำหรับเด็กอนุบาล : “ผีเสื้อแสนสวย”

ผู้แต่ง : รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์

ผู้วาดภาพ : เจริญ ภูมิประภาส

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ : รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์

วุฒิ :ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ประถมศึกษา)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตำแหน่ง : ครู คศ. 3

ที่ทำงาน : โรงเรียนบ้านหนองโอบสถ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ.กรมวิชาการ.คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). นุรีรัมย์:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1, 2546

จินตนา ไบกาซูยี. เรียบเรียง.เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

ถวัลย์ มาศจรีส. ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร, 2544.
สถาบันส่งเสริมการอ่านเขียนแห่งประเทศไทย. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ.

กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซนจูรี จำกัด, 2544.

สมพร จารุณี. การจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540.(จุดสารเผยแพร่ความรู้ฉบับที่ 2)

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๕๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอุทัย เกตุรา

ด้วย นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่งจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๓/ ๖๕๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสมพุด เกตขจร

ด้วย นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกาพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่งจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๓/ ๖๕๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณนิพล อินทร์นอก

ด้วย นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกาพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่งจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๕๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชุมแสง

ด้วย นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกาพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๕๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโสน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

ด้วย นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๕๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๓๑๐๐

๖ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองทองลิ้ม

ด้วย นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด ด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจองสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกุล เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

R. Jee

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอย ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางรอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์
วัน เดือน ปีเกิด	27 มีนาคม 2503
สถานที่เกิด	ตำบลพะวงาด อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	60 หมู่ 13 ต.หนองโปลา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โทร 044 - 657030
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (สาขาปฐมวัย) โรงเรียนบ้านหนองโปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2518 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมารีย์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2520 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศิริวิทยากร อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2522 ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) สาขาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยครูนครราชสีมา พ.ศ. 2532 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2555 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์